

Zestawienie UWAG zgłoszonych podczas konsultacji publicznych do projektu SzOOP RPO WP 2014-2020 (wersja z dnia 10.03.2015 r.).

OP 1

Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	1.			W systemie wdrażania w poszczególnych działaniach należy uwzględnić wsparcie w postaci „project pipeline”	Dostarczanie wsparcia w postaci „project pipeline” w procesie przygotowywania i realizacji projektów kluczowych (i nie tylko) przyczyni się m.in. do: przyspieszenia przygotowania profesjonalnej dokumentacji, ułatwi zarządzanie projektami.	Małgorzata Korniluk / InnoBaltica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP oferuje wsparcie typu "project pipeline" polegające na tym, iż koszty poniesione przez potencjalnych wnioskodawców na prace przygotowawcze będą refundowane jako koszty kwalifikowalne. Potencjalni wnioskodawcy mają również możliwość konsultowania założeń swoich projektów z IZ RPO WP.
2.	1.1.		5	1) opracowanie lub zlecenie opracowania rozwiązań technicznych, technologicznych i/lub organizacyjnych (badania przemysłowe lub prace rozwojowe lub wsparcie innych faz procesu projektowego) zakończone wdrożeniem do etapu pierwszej produkcji Propozycja zmiany: 1) opracowanie lub zlecenie opracowania rozwiązań technicznych, Technologicznych, produktowych i/lub organizacyjnych (badania przemysłowe lub prace rozwojowe lub wsparcie innych faz procesu projektowego) zakończone wdrożeniem do etapu pierwszej produkcji.	Innowacyjność możemy rozumieć zarówno w wymiarze procesowym jak i produktowym. W ramach tego podpunktu nie mówi się o innowacyjności produktowej.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Innowacyjność w ramach Działania 1.1. RPO WP 2014-2020 dotyczy rozwiązań technicznych i technologicznych prowadzących do powstania nowych produktów i usług.
3.	1.1.	1.1.1.	6	Dodanie ewentualnego partnerstwa przedsiębiorców z parkami przemysłowo-technologicznymi. 1. przedsiębiorcy w ewentualnych partnerstwach z : - innymi przedsiębiorcami - jednostkami naukowymi, - szkołami wyższymi, - IOB, - parkami przemysłowo-technologicznymi, - izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, - organizacjami pozarządowymi, - innymi instytucjami prowadzącymi badania naukowe, lub prace rozwojowe,	Zgodnie z proponowanymi typami projektów – budowa, rozbudowa, przebudowa, zakup wyposażenia laboratoriów, działów B+R+I w przedsiębiorstwach może to być również wykonywane w partnerstwie przedsiębiorców z wykorzystaniem istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo – technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi B+R+I. W sposób szczególny należy to podkreślić, ze względu na fakt powstania takiej infrastruktury na terenie województwa pomorskiego z udziałem środków unijnych w perspektywie 2007-2013.	Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starosto Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Parki przemysłowo-technologiczne wchodzą w skład IOB, tj. 4 myślnik w 1) typie beneficjenta w Poddziałaniu 1.1.1. SzOOP RPO WP.
4.	1.2.		6	Zbyt wąski zakres typów beneficjenta. Proponowany zapis: 1/ jednostki naukowe lub szkoły wyższe 2/ Przedsiębiorstwa, przedsiębiorcy 3/ IOB 4/ jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 5/ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego	Zbyt wąski zakres proponowanych typów beneficjentów może spowodować ograniczenie dostępności dla poszczególnych grup Beneficjentów	Małgorzata Korniluk / InnoBaltica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowy zapis w pkt 6) <i>Typ beneficjenta</i> jest celowy i ma za zadanie promowanie partnerstwa jednostek naukowych i szkół wyższych z wymienionymi podmiotami. Zapis ten jest zgodny z treścią Umowy Partnerstwa oraz zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020.

5.	1.2.		5	<p>1) przebudowa, remont i/lub zakup wyposażenia infrastruktury jednostek sfery B+R+I na potrzeby realizacji wspólnych projektów wdrożeniowych przez innowacyjne przedsiębiorstwa pod warunkiem udziału finansowania prywatnego a także laboratoriów badawczo-rozwojowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą pod warunkiem obiektywnego braku możliwości wykorzystania (np. w ramach współpracy sieciowej) posiadanej przez wnioskodawcy istniejącej infrastruktury dla realizacji planowanych prac z zakresu B+R, Propozycja zmiany: Nadanie logicznej treści powyższemu przepisowi</p>	<p>W ramach zapisu wskazuje się na typ projektu wdrożeniowego przez innowacyjne przedsiębiorstwa – gdzie przedsiębiorstwa nie są beneficjentami przedmiotowego wsparcia. Przytoczony w kolumnie obok zapis nie jest jasny i logiczny w swojej treści.</p>	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przez obecny zapis w SzOOP RPO WP należy rozumieć, że infrastruktury ta ma prowadzić do realizacji wspólnych projektów wdrożeniowych jednostek sfery B+R+I przez innowacyjne przedsiębiorstwa.</p>
6.	1.2.		6	<p>1) jednostki naukowe lub szkoły wyższe w ewentualnych partnerstwach z: Propozycja zmiany: 1) jednostki naukowe lub szkoły wyższe w obligatoryjnym partnerstwie z przedsiębiorstwem oraz w ewentualnych partnerstwach z:</p>	<p>W wierszu 5. Mówiąc o typach projektów podkreśla się wspólną realizację projektów przez sektor naukowy z przedsiębiorstwami. Jest to zatem warunek konieczny współpracy. W wierszu określającym typ beneficjenta przedsiębiorstwa traktuje się jako ewentualny podmiot do współpracy, w związku z czym należy domniemywać że komercjalizacja wyników prac B+R oraz możliwość ich wdrożenia w działalności przedsiębiorstw jest nierealna.</p>	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. Współpraca jednostek naukowych lub szkół wyższych z przedsiębiorcami jest przez IZ RPO WP oczekiwana zgodnie z zapisami w <i>Umowie Partnerstwa</i>. Dopuszcza się również sytuację, że beneficjent w biznes planie pokaże realne warunki komercjalizacji rozwiązań innowacyjnych B+R, a poszukiwania konkretnych przedsiębiorców dokona na późniejszym etapie.</p>
7.	1.2.		13	<p>Obecny zapis: „IZ RPO WP zobowiąże beneficjentów w umowach o dofinansowanie do monitorowania wskaźnika rezultatu dotyczącego przyrostu przychodów z tytułu współpracy z przedsiębiorstwami”.</p>	<p>Określenie tego rodzaju wskaźnika w projektach B+R realizowanych przez jednostki naukowe we współpracy z przedsiębiorstwem nie jest zasadnym działaniem. Jednostki naukowe jako liderzy w projektach wnoszą kluczowe wartości intelektualne, prowadzące do opracowania innowacyjnych technologii/produktów, a udział przedsiębiorcy powinien być ukierunkowany na jego wdrożenie. To podmiot wdrażający będzie odpowiedzialny za komercjalizację wyników B+R, a nie jednostka naukowa. Ustalenie takiego wskaźnika jest dużym działaniem zaporowym w dostępie do uzyskania wsparcia przez konsorcja naukowe, które de facto nie będzie odpowiedzialny za wdrożenie wyników B+R.</p>	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	<p>Uwaga niezasadna. Zapis "IZ RPO WP zobowiąże beneficjentów w umowach o dofinansowanie do monitorowania wskaźnika rezultatu dotyczącego przyrostu przychodów z tytułu współpracy z przedsiębiorstwami. Stwierdzone ostatecznie odstąpią od planowanej wartości ww. wskaźnika będą podstawą do proporcjonalnego zmniejszenia intensywności wsparcia. Informacje uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów w ww. zakresie będą uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu" jest bezpośrednim cytatem z zatwierdzonego przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020 i nie może ulec zmianie na tym etapie prac nad dokumentami programowymi.</p>

8.	1.2.		6	<p>Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi</p> <p>1. jednostki naukowe lub szkoły wyższe w ewentualnych partnerstwach z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - innymi jednostkami naukowymi, - innymi szkołami wyższymi, - przedsiębiorcami, - IOB, <p>- jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,</p> <p>- związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>2. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi w ewentualnych partnerstwach z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostkami naukowymi, - szkołami wyższymi, - przedsiębiorcami, - IOB, <p>- jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,</p> <p>- związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego</p>	<p>Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanym działaniu oraz z uwagi na fakt istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo-technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi B+R+I uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi.</p>	<p>Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zgodnie z zapisami RPO WP 2014-2020, istotą Działania 1.2. (Priorytetu 1a w Programie) jest zwiększenie urynkowienia działalności badawczo-rozwojowej, dlatego też potencjalni wnioskodawcy muszą posiadać status jednostki naukowo-badawczej.</p>
9.	1.2.		5	<p>W podpunkcie 1) proponuje się rozszerzenie możliwych do realizacji typów projektów o budowę i rozbudowę infrastruktury jednostek B+R+I.</p>	<p>Uzasadnieniem dla rozszerzenia katalogu możliwych prac remontowo-budowlanych są przepisy prawa budowlanego, gdzie nawet minimalna zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego (np. zwiększenie kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości itp.) może zostać zinterpretowana jako wykraczająca poza znamiona remontu lub przebudowy. Należy również umożliwić elastycznie działania na rzecz rozwoju infrastruktury nie ograniczając sposobów rozwoju. Diagnoza oceniająca dotychczasowe inwestycje w infrastrukturę B+R służącą współpracy Nauka-Biznes jako wystarczające w przypadku Pomorza jest niesłuszna.</p>	<p>Jacek Bigda Gdański Uniwersytet Medyczny</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony poprzez dodanie w typie projektu nr 1) słowa "Budowa i rozbudowa" wraz z przypisem: "W uzasadnionych i potwierdzonych przypadkach obiektywnego braku możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury".</p>
10.	1.2.		5	<p>Proponuje się usunąć podpunkt 2).</p>	<p>Nie odpowiada wskaźnikom. Powinien znaleźć się w ramach poddziałania 1.1</p>	<p>Jacek Bigda Gdański Uniwersytet Medyczny</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony poprzez przeniesienie typu projektu nr 2) i uzupełnienie jego treścią punktu 14 tabeli w SzOOP RPO WP dotyczącego stosowania <i>cross-financingu</i> w ramach Działania 1.2.</p>
11.	1.2.		9	<p>Proponuje się zwiększyć kwotę przypisaną do działania 1.2 o co najmniej 10 mln EUR, kosztem kwoty przeznaczonej na działanie 1.1.</p>	<p>Kwota 20 979 132 EUR przeznaczona na realizację przedsięwzięć w ramach Działania 1.2 Transfer Wiedzy do Gospodarki jest stanowczo za niska, co rodzi ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wskaźników.</p>	<p>Jacek Bigda Gdański Uniwersytet Medyczny</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W związku z tym, iż kwota przeznaczona na Działanie 1.2. została zatwierdzona przez Komisję Europejską RPO WP, nie ma możliwości dokonania zaproponowanego przesunięcia alokacji pomiędzy Działaniami 1.1. a 1.2.</p>
OP 2								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi

1.	2.			W systemie wdrażania w poszczególnych działaniach należy uwzględnić wsparcie w postaci „project pipeline”	Dostarczanie wsparcia w postaci „project pipeline” w procesie przygotowywania i realizacji projektów kluczowych (i nie tylko) przyczyni się m.in do: przyspieszenia przygotowania profesjonalnej dokumentacji, ułatwi zarządzanie projektami.	Małgorzata Korniluk / InnoBaltica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP oferuje wsparcie typu "project pipeline" polegające na tym, iż koszty poniesione przez potencjalnych wnioskodawców na prace przygotowawcze będą refundowane jako koszty kwalifikowalne. Potencjali wnioskodawcy mają również możliwość konsultowania założeń swoich projektów z IZ RPO WP.
2.	2.1.		15	Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia: mikro i małe przedsiębiorstwa. Proponowane brzmienie: Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia: mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.	Rozszerzenie ostatecznych odbiorców wsparcia o średnie przedsiębiorstwa wzmocni system zachęt do inwestowania w regionie inwestycji przedsiębiorstw z sektora MŚP. Ponadto nie współgła wykluczenie w ramach tego działania średnich przedsiębiorstw z zapisami w tab. finansowej nr 2 (str. 171), gdzie w podziale alokacji OP 2 Przedsiębiorstwa kod - 001, nazwa - ogólne inwestycje produkcyjne w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP), występują średnie przedsiębiorstwa kosztem mikro przedsiębiorstw.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Podmioty wymienione w <i>Grupie docelowej</i> wynikają bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP, dlatego też nie można dokonać zaproponowanego rozszerzenia <i>Grupy docelowej</i> w Działaniu 2.1. o <i>średnie przedsiębiorstwa</i> , gdyż Program takiego podmiotu nie przewiduje.
3.	2.2.		15	Cel/e szczegółowy/e działania / poddziałania: Wspierane będą małe i średnie przedsiębiorstwa zwłaszcza te dysponujące potencjałem do ekspansji. Proponowane brzmienie: Cel/e szczegółowy/e działania / poddziałania: Wspierane będą mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa zwłaszcza te dysponujące potencjałem do ekspansji.	Rozszerzenie w Celach szczegółowych działania 2.2 wsparcia dla mikroprzedsiębiorstw jest uzasadnione ze względu na wskazywanie również mikroprzedsiębiorstw w grupie docelowej/ ostatecznych odbiorcach wsparcia w ramach niniejszego działania.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.		Wyjaśnienie. <i>Opis celów szczegółowych działań/ poddziałania</i> w SzOOP RPO WP wynika bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP, dlatego też nie można dokonać zaproponowanego rozszerzenia. Niemniej jednak mikro przedsiębiorstwa wpisują się w kategorię małych przedsiębiorstw, co potwierdza również wpisanie tego podmiotu do <i>Grupy docelowej</i> oraz <i>Katalogu beneficjentów</i> przedmiotowego Działania.
4.	2.3.		2	Według opisu celów preferowane będą projekty wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu. W celu ogólnym mówi się o wspieraniu w ramach Działania potencjału eksportowego małych i średnich przedsiębiorstw. UWAGA: wykreślenie preferencji	Działanie powinno mieć na celu wspieranie potencjału eksportowego małych i średnich Przedsiębiorstw we wszystkich obszarach działalności gospodarczej, a nie jedynie tych które wpisują się w regionalne specjalizacje.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Preferencje wynikają bezpośrednio z wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP, dlatego też nie można usunąć zapisu mówiącego o tym, iż preferowane będą projekty <i>wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu</i> . Preferencja ta nie stanowi warunku dopuszczalności projektu. Rozwinięcie przedmiotowej preferencji zawarte będzie w kryteriach strategicznych wyboru projektów, których celem jest rankingowanie projektów i na podstawie których IZ RPO WP będzie dokonywać wyboru najlepszych z nich.
5.	2.3.		7	Grantobiorcy - przedsiębiorcy nastawieni na wzrost eksportu i zdobywanie nowych rynków UWAGA: ujednoczenie celów działania	Ujednoczenie określenia grupy docelowej do celów programu, w którym mówi się o przedsiębiorcach jako docelowej grupie wsparcia, w kolejnym wierszu określa się natomiast tą grupę jako grantobiorca. Brak jednolitej terminologii.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Pojęcie "grantobiorca" pochodzi bezpośrednio z <i>Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020</i> i determinuje sposób realizacji Działania 2.3.
6.	2.3.		17	Określone są warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków, ale brak odniesienia kogo te warunki dotyczą, czy beneficjenta grantowego czy grantobiorcy. UWAGA: Dookreślenie zapisów.	Beneficjent grantowy jest beneficjentem środków w ramach Działania i jednocześnie jego dysponentem. A zatem niejasne są zapisy przedmiotowego rozwiązania.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	TAK	Uwaga uwzględniona. <i>Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków</i> zostaną dookreślone w <i>Wytycznych dotyczących kwalifikowalności</i> .

7.	2.3.	19	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 50%. UWAGA: zmiana maksymalnej wysokości wsparcia z 50% na zapis o maksymalnej wysokości wsparcia zgodnie z mapą pomocy regionalnej	Mapa pomocy regionalnej reguluje i uzależnia wysokość wsparcia od statusu przedsiębiorstwa.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Maksymalna intensywność wsparcia dla MŚP na poziomie 50% kosztów kwalifikowalnych wynika z zapisów Rozporządzenia 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. (GBER)
8.	2.3.	6	Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi 1. IOB w ewentualnych partnerstwach z : - innymi IOB, - izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, - jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, - przedsiębiorcami, - organizacjami pozarządowymi, - związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego oraz spółkami z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, - jednostkami sektora finansów publicznych posiadającymi osobowość prawną (niewymienione wyżej) 2. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi w ewentualnych partnerstwach z : - IOB, - izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, - jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, - przedsiębiorcami, - organizacjami pozarządowymi, - związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, - jednostkami sektora finansów publicznych posiadającymi osobowość prawną (niewymienione wyżej)	Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanym działaniu oraz z uwagi na fakt istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo-technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi rozwoju przedsiębiorczości uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi.	Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga niezasadna. <i>Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi</i> wchodzi w skład IOB, tj. pkt 1) w rubryce 6 dot. typu beneficjenta w Poddziałaniu 2.3.
9.	2.3.	6	Powinno być zapisane: obligatoryjnie w partnerstwie z Izbami Gospodarczymi oraz Związkami Pracodawców.	Należy rozważyć zapis, aby Izby Gospodarcze lub organizacje pracodawców działające na terenie województwa mogły być samodzielnymi beneficjentami i aplikować o środki na organizację wyjazdowych i przyjazdowych wizyt studyjnych o charakterze gospodarczym.	Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Charakter przedmiotowego Działania zakłada przede wszystkim partnerską współpracę IOB z innymi podmiotami.
10.	2.3.	2	Dodanie słowa „wykreowanie”. Nowe brzmienie: Koniecznym jest zatem podjęcie działań mających na celu wykreowanie i ugruntowanie proeksportowej pozycji pomorskich firm...	Projekt zakłada również przygotowanie do eksportu te firmy, które jeszcze nie eksportowały do tej pory, a nie tylko te które gruntują swoją pozycję jako eksporterzy	Katarzyna Matuszak, Agencja Rozwoju Pomorza S.A	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Według IZ RPO WP, aktualne zapisy RPO WP 2014-2020 nie wykluczają firm, które rozpoczynają prowadzenie działalności proeksportowej.
11.	2.3.	5	Wykreślenie słowa „ w charakterze wystawcy”. Nowe brzmienie: Udzielanie grantów na finansowanie udziału w targach i innych wydarzeniach gospodarczych.	Eksporterzy często wyjeżdżają na targi, aby nawiązać kontakty, ale nie muszą być wystawcami na targach.	Katarzyna Matuszak, Agencja Rozwoju Pomorza S.A	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został usunięty.
12.	2.4.	17	Określone są warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków, ale brak odniesienia kogo te warunki dotyczą, czy beneficjenta grantowego czy grantobiorcy. UWAGA: Dookreślenie zapisów.	Beneficjent grantowy jest beneficjentem środków w ramach Działania i jednocześnie jego dysponentem. A zatem niejasne są zapisy przedmiotowego rozwiązania.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	TAK	Uwaga uwzględniona. <i>Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków</i> zostaną dookreślone w <i>Wzajemnych dotyczących kwalifikowalności</i> .

13.	2.4.	2.4.1.	19	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 50%. UWAGA: zmiana maksymalnej wysokości wsparcia z 50% na zapis o maksymalnej wysokości wsparcia zgodnie z mapą pomocy regionalnej	Mapa pomocy regionalnej reguluje i uzależnia wysokość wsparcia od statusu przedsiębiorstwa.	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Maksymalna intensywność wsparcia dla MŚP na poziomie 50% kosztów kwalifikowalnych wynika z zapisów Rozporządzenia 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. (GBER)
14.	2.4.	2.4.1.	6	Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi 1. przedsiębiorcy 2. IOB 3. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 4. związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego 5. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi	Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanych działaniach oraz z uwagi na fakt istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo-technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi rozwoju przedsiębiorczości uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi.	Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga niezasadna. <i>Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi</i> wchodzi w skład IOB, tj. pkt 2) w rubryce 6 dot. typu beneficjenta w Poddziałaniu 2.4.1.
15.	2.4.	2.4.3.	6	Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi 1. IOB 2. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 3. związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego 4. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi	Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanych działaniach oraz z uwagi na fakt istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo-technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi rozwoju przedsiębiorczości uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi.	Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga niezasadna. <i>Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi</i> , co do zasady powinny mieścić się w IOB, tj. pkt 1) w rubryce 6 dot. typu beneficjenta w Poddziałaniu 2.4.3.
16.	2.4.	2.4.1.	1	„Poddziałanie nr 2.4.1. Specjalistyczne usługi doradcze” PROPONOWANA ZMIANA NA „Specjalistyczne usługi doradcze i szkoleniowe”	Brak rozszerzenia zapisów SZOOP we wskazanych miejscach o szkolenia uniemożliwi przedsiębiorcom korzystanie ze szkoleń dofinansowanych w latach 2014-2020 w celu doskonalenia wiedzy i umiejętności swoich pracowników, co w konsekwencji wpływa na rozwój przedsiębiorstwa. Brak środków przeznaczonych na szkolenia dla MMŚP w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego ma miejsce tylko w województwie pomorskim, w związku z czym pomorscy przedsiębiorcy będą w mniej korzystnej sytuacji od MMŚP innych województw, co może wpłynąć na ich mniejszą konkurencyjność. W samym RPO WP na str. 41 w opisie rezultatów jest informacja, że „ Ilościowy potencjał pomorskich przedsiębiorców nie jest dostatecznie wykorzystywany, m.in. z uwagi na (...) niezaspokojone potrzeby modernizacyjne i szkoleniowe (...)”.	Joanna Walendzis/ Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Usługi szkoleniowe mogą być finansowane jedynie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W opisie Priorytetu Inwestycyjnego 3a RPO WP 2014-2020 mówi jedynie o wsparciu obejmującym doradztwo w odpowiedzi na popyt zgłaszany przez przedsiębiorców.
17.	2.4.		2	„Interwencja przyjmie przed wszystkim formułę systemu świadczenia specjalistycznych usług doradczych (...)” PROPONOWANA ZMIANA NA „Interwencja przyjmie przed wszystkim formułę systemu świadczenia specjalistycznych usług doradczych i szkoleniowych (...)”		Joanna Walendzis/ Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Usługi szkoleniowe mogą być finansowane jedynie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W opisie Priorytetu Inwestycyjnego 3a RPO WP 2014-2020 mówi jedynie o wsparciu obejmującym doradztwo w odpowiedzi na popyt zgłaszany przez przedsiębiorców.

18.	2.5.		6	Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi 1. IOB 2. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 3. związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego 4. przedsiębiorcy 5. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi	Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanym działaniu oraz z uwagi na fakt istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo-technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi rozwoju przedsiębiorczości uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi.	Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga niezasadna. <i>Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi</i> wchodzi w skład IOB, tj. pkt 1) w rubryce dot. typu beneficjenta w Działaniu 2.5.
19.	2.5.		6	Proponujemy: Jednostki Samorządu Terytorialnego w partnerstwie z organizacjami pracodawców.		Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Katalog beneficjentów w SzOOP RPO WP 2014-2020 wynika bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, dlatego też na obecnym etapie nie ma możliwości dokonania zaproponowanego rozszerzenia w tym zakresie.
20.	2.5.		12	Uwaga dotyczy tekstu: (...) „dalszego wsparcia grantobiorcom na podstawie otwartych, przejrzystych i niedyskryminujących procedur...” Proponowane brzmienie: (...) „dalszego wsparcia grantobiorcom na podstawie otwartych, przejrzystych i niedyskryminujących procedur negocjacyjnych.”	Wskazanie na procedury bez podania trybu jest niejasne dla udzielania wsparcia poprzez przekazywanie środków. W przypadku terenów inwestycyjnych istotnych dla regionu, wskazane jest nawiązanie współpracy pomiędzy operatorem a grantobiorcą.	Urząd Miejski w Tczewie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Sposób dalszego procedowania zostanie szczegółowo opisany przez beneficjenta grantowego wyłonionego w drodze konkursu w ramach tego Działania .
OP 3								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	3.1.		P. 5 1) I 2) do p. 14 i 15	Proszę o sprawdzenie relacji wzajemnej pkt. P. 5 1) I 2) do p. 14 i 15, czy nie pozostają ze sobą w kolizji?	Progr. przewiduje: wsparcie w formie inwestycyjnej (p. 5) Z przewidzianym crossfinancing w wys. 10% (tj. dzi i wyd miękkie) p.14 Oraz zakupione środki trwale =20% wydatków kwalif – wartość wydatków cross p. 15 Czy dobrze rozumiem, że na inwestycje jest wtedy min. 80% wyd. kwalif czy 70%?	Gmina Kosakowo	NIE	W przypadku projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 3.1 dokonano zmiany limitów - maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financingu wynosi 20 % wydatków kwalifikowanych (wydatki obejmują wyłącznie zakup infrastruktury oraz dostosowania lub adaptacji budynków i pomieszczeń), a wartość środków trwałych wynosi do 40 % wydatków kwalifikowanych pomniejszonych o wartość wydatków w ramach cross-financingu.
2.	3.1.		P.22 A P. 23	Proszę o sprawdzenie relacji wzajemnej pkt P.22 A P. 23 Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN. –P.22 - czy nie pozostają ze sobą w kolizji? ORAZ Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu wynosi 50 tys. PLN. – P.23 -	Czemu służy wyznaczenie tych dwóch limitów? Czy nie będzie wystarczający jeden z tych dwóch warunków? Gdyż całkowita wartość projektu nigdy nie będzie niższa niż wartość kosztów kwalifikowanych	Gmina Kosakowo	TAK	Struktura SzOOP jest jednakowa dla Osi współfinansowanych zarówno z EFS, jak i EFR. W przypadku Osi współfinansowanych z EFS minimalna wartość projektu oraz minimalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu będą jednakowe. Wiersz 23 zostanie skorygowany poprzez informację "nie dotyczy".

3.	3.2.1	s. 35, p.2, akapit 3 i s.36 p. 5. Typy projektów ; Poddziałanie nr 3.2.1., p. 1)	Proszę o informacje w tym dokumencie, dot : „regionalnych ram kompleksowego wsparcia szkół w zakresie rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych”	JAK NALEŻY ROZUMIEĆ CZY I GDZIE SĄ OPRACOWANE LUB W FAZIE opracowywania, regionalne ramy kompleksowego wsparcia szkół w zakresie rozwijania u uczniów kluczowych kompetencji ... czy i kiedy Gminy będą miały na ich kształt wpływ?	Gmina Kosakowo	TAK	Regionalne ramy kompleksowego wsparcia szkół zostaną zamieszczone w Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020. Dokument zostanie opracowany w oparciu m.in. o <i>Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> , w związku z czym nie będzie konsultowany. W SzOOP RPO WP 2014-2020 zostanie dodany przypis odsyłający do Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020.
4.	3.1	Przy wskazaniach: dot. preferowanych projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów	Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następując sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze różnego rodzaju strategii działania,	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	NIE	Zapis wynika z preferencji określonych w RPO WP 2014-2020. Definicja podejścia oddolnego w ujęciu wielosektorowym zostanie zawarta w wykazie stosowanych pojęć SzOOP RPO WP 2014-2020.

5.			<p>Ogólnie: Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p> <p>W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.</p>	<p>Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.</p>	<p>Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka</p>	NIE	<p>Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014- 2020 projektem grantowym jest projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu przez grantobiorców. Istotą projektów realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 3 (OP 3) jest fakt, iż beneficjentem jest organ prowadzący szkołę lub placówkę. Organ prowadzący ma co do zasady całościową wiedzę na temat problemów i potrzeb podległych mu jednostek, dlatego powinien realizować wsparcie na ich rzecz. W związku z powyższym nie znajduje uzasadnienia realizacja w ramach OP 3 projektów grantowych. Ponadto realizacja projektów z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego nie jest równoznaczna z koniecznością realizacji projektów grantowych.</p>
6.		Poddziałanie 3.3.2.	<p>Wszystkie organy prowadzące szkoły zawodowe w partnerstwie z organizacjami pracodawców będą realizowały projekty mające na celu poprzez specjalistyczne badania, które precyzyjne określą zapotrzebowania na określone zawody w skali powiatu w dłuższej i krótszej perspektywie czasowej.</p> <p>Obecnie temat jest podejmowany fragmentarycznie. Absolwent gimnazjum najpierw musi stać się pracownikiem młodocianym (bardzo często szuka sam pracodawcy), a dopiero po zawarciu umowy może się kształcić w określonym zawodzie. Relacje muszą się odwrócić – to szkoła wspólnie z pracodawcą musi być kreatorem kształcenia zawodowego.</p>	<p>Wszystkie organy prowadzące szkoły zawodowe w partnerstwie z organizacjami pracodawców będą realizowały projekty mające na celu poprzez specjalistyczne badania, które precyzyjne określą zapotrzebowania na określone zawody w skali powiatu w dłuższej i krótszej perspektywie czasowej.</p> <p>Obecnie temat jest podejmowany fragmentarycznie. Absolwent gimnazjum najpierw musi stać się pracownikiem młodocianym (bardzo często szuka sam pracodawcy), a dopiero po zawarciu umowy może się kształcić w określonym zawodzie. Relacje muszą się odwrócić – to szkoła wspólnie z pracodawcą musi być kreatorem kształcenia zawodowego.</p>	<p>Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców</p>	NIE	<p>Postulat dotyczący współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami jest zgodny z treścią SzOOP RPO WP 2014-2020.</p>

7.	3.2	3.2.1	18	<p>„Czynnikiem utrudniającym wypracowywanie nowych narzędzi wsparcia jakości pracy szkół jest widoczny w województwie pomorskim brak przedmiotowych i podmiotowych sieci współpracy nauczycieli. Dodatkowo zauważalny jest niewielki poziom interakcji szkół z ich otoczeniem, wspierający poprawę jakości procesu edukacyjnego (np. w postaci współpracy ze szkołami wyższymi, pracodawcami).”</p> <p>ZAMIANA:</p> <p>„Czynnikiem utrudniającym wypracowywanie nowych narzędzi wsparcia jakości pracy szkół jest widoczny w województwie pomorskim brak przedmiotowych i podmiotowych sieci współpracy nauczycieli. Dodatkowo zauważalny jest niewielki poziom interakcji szkół z ich otoczeniem, wspierający poprawę jakości procesu edukacyjnego (np. w postaci współpracy ze szkołami wyższymi, pracodawcami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami biznesu i kultury).”</p>	<p>Działający ekosystem, w którym powinny funkcjonować szkoły powinien uwzględniać różnych aktorów życia społecznego, ważną rolę i partnera stanowią organizacje pozarządowe, które często pośredniczą w kontaktach z pracodawcami lub ułatwiają wzajemne kontakty np. działania Gdańskiej Fundacji Przedsiębiorczości, Edukacyjnego Centrum Doskonalenia i innych.</p>	Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER	NIE	<p>Wyszczególnienie w ramach otoczenia szkół wyższych i pracodawców wynika z treści Regionalnego Programu Operacyjnego WP 2014-2020 (s. 53). Należy podkreślić, iż typy podmiotów są wskazane przykładowo, tym samym nie jest wykluczona współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami biznesu czy instytucjami kultury.</p>
8.		3.2		<p>Dodany typ zadań</p> <p>ix) działania mające na celu usprawnić prowadzenie zajęć szkolnych w zakresie efektywnych metod pracy, aktualizacji treści pod kątem potrzeb rynku pracy i narzędzi pracy oraz współpracy z otoczeniem lokalnym</p>	<p>Zmiany powinny dotyczyć nie tylko zajęć pozaszkolnych czy zajęć wyrównawczych ale przede wszystkim zajęć szkolnych.</p>	Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER	NIE	<p>Zgodnie z projektem <i>Wytucznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności może być realizowane poza podstawową siatką godzin prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty (s. 19 projektu Wytucznych).</p>
9.		3.2		<p>Dodany typ zadań:</p> <p>v) udział w projektach poszerzających ofertę szkoły</p>	<p>Wiele działań określonych w tej części realizowana jest nie przez uczelnie czy specjalistyczne ośrodki, ale np., organizacje pozarządowe i innego rodzaju instytucje, a nauczyciele mają szansę na rozwój poprzez udział w projektach, które nie tylko szkołą nauczycieli ale dają szansę kreować jak najlepsze rozwiązania dla szkół</p>	Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER	NIE	<p>W SzOOP RPO WP wskazano otwarty katalog działań możliwych do realizacji. Działania wymienione w ramach typów projektów są kluczowe dla osiągnięcia oczekiwanych efektów Osi Priorytetowej, jednakże mogą być realizowane również inne formy wsparcia, pod warunkiem, że służą (przyczyniają się) osiągnięciu celów interwencji.</p>
10.		3.2.1		<p>Dodany typ zadań:</p> <p>xi) rozwiązania umożliwiające rozwój uczniów szczególnie zdolnych w ramach regularnych zajęć szkolnych i istniejącej podstawy programowej</p>	<p>Takie rozwiązanie jest możliwe np. przy zastosowaniu gamifikacji, w której uczeń zdolny ma możliwość wykonania większej ilości zadań, o wyższym stopniu zaawansowania, bez wybierania ucznia z regularnej edukacji.</p>	Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER	NIE	<p>Zgodnie z projektem <i>Wytucznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności może być realizowane poza podstawową siatką godzin prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty (s. 19 projektu Wytucznych).</p>

11.	OŚ PRIORYTET OWA 3		Nagłówek	SUGESTIA DOTYCZĄCA rozszerzenie opisu oczekiwanych efektów wsparcia.	W efekcie wsparcia można uwzględnić np. wspierania rozwoju i nabywanie nowych kompetencji zawodowych przez osoby aktywne zawodowo.	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	Oczekiwane efekty wsparcia w odniesieniu do danej Osi Priorytetowej wynikają z treści Regionalnego Programu Operacyjnego WP 2014-2020 (Oś Priorytetowa 3 - s. 10)
12.	OŚ PRIORYTET OWA 3		Pkt. 5 2a	SUGESTIA DOTYCZĄCA uzupełnienia treści.	Można uzupełnić o zajęcia obcowania z kulturą (sztuka, muzyka, itd.)	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	W SzOOP RPO WP wskazano otwarty katalog działań możliwych do realizacji. Działania wymienione w ramach typów projektów są kluczowe dla osiągnięcia oczekiwanych efektów Osi Priorytetowej, jednakże mogą być realizowane również inne formy wsparcia, pod warunkiem, że służą (przyczyniają się) osiągnięciu celów interwencji.
13.	3.1			TYPY PROJEKTÓW: NOWE BRZMIENIE - Projekty ukierunkowane na podniesienie jakości usług świadczonych w ośrodkach wychowania przedszkolnego i poza nimi (edukacja nieformalna np. centra nauki)	Centra nauki z ofertą ekspozycji interaktywnych oraz warsztatów i zajęć, stanowią istotne uzupełnienie systemu wsparcia rozwoju dzieci.	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	Zgodnie z celami szczegółowymi oraz oczekiwanymi efektami wsparcia określonymi w RPO WP 2014-2020 projekty realizowane w ramach Działania 3.1 skierowane są do dzieci w wieku przedszkolnym, ich opiekunów prawnych, istniejących ośrodków wychowania przedszkolnego oraz zatrudnionych w nich nauczycieli.
14.	3.1		Pkt. 5 1a	TYPY PROJEKTÓW: NOWE BRZMIENIE - Projekty ukierunkowane na podniesienie jakości usług świadczonych w ośrodkach wychowania przedszkolnego i poza nimi (edukacja nieformalna np. centra nauki)	Centra nauki z ofertą ekspozycji interaktywnych oraz warsztatów i zajęć, stanowią istotne uzupełnienie systemu wsparcia rozwoju dzieci.	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	Zgodnie z celami szczegółowymi oraz oczekiwanymi efektami wsparcia określonymi w RPO WP 2014-2020 projekty realizowane w ramach Działania 3.1 skierowane są do dzieci w wieku przedszkolnym, ich opiekunów prawnych, istniejących ośrodków wychowania przedszkolnego oraz zatrudnionych w nich nauczycieli. Powyższa grupa docelowa jest również zgodna z projektem <i>Wzrost i Rozwój w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> (s. 11 w zw. z s. 16-17 projektu <i>Wzrost i Rozwój</i>).
15.		3.2.1.		TYPY PROJEKTÓW: NOWE BRZMIENIE „rozbudzenie kreatywności i innowacyjności, w szczególności poprzez realizację zajęć opartych na metodzie eksperymentu w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych, realizowanych wspólnie z Centrami Nauki”	Centra nauki z ofertą ekspozycji interaktywnych oraz warsztatów i zajęć, stanowią istotne uzupełnienie systemu wsparcia rozwoju dzieci.	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	W SzOOP RPO WP wskazano otwarty katalog działań możliwych do realizacji. Działania wymienione w ramach typów projektów są kluczowe dla osiągnięcia oczekiwanych efektów Osi Priorytetowej, jednakże mogą być realizowane również inne formy wsparcia, pod warunkiem, że służą (przyczyniają się) osiągnięciu celów interwencji. W związku z powyższym nie jest wykluczona współpraca organu prowadzącego z centrami nauki w zakresie realizacji poszczególnych zajęć, jednakże nie jest uzasadnione narzucanie takiej współpracy w ramach typów projektów określonych w SzOOP RPO WP 2014-2020.

16.		3.2.2.		TYPY PROJEKTÓW: NOWE BRZMIENIE „wyposażenie/doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty oraz wiodących publicznych ośrodków kształcenia nieformalnego (Centra Nauki)	Centra nauki z ofertą ekspozycji interaktywnych oraz warsztatów i zajęć, stanowią istotne uzupełnienie systemu wsparcia rozwoju dzieci.	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	Zgodnie z celami szczegółowymi oraz oczekiwanymi efektami wsparcia określonymi w RPO WP 2014-2020 projekty realizowane w ramach Działania 3.2 skierowane są wyłącznie do publicznych lub niepublicznych szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, placówek systemu oświaty, a także nauczycieli i uczniów tych szkół lub placówek. Powyższa grupa docelowa jest również zgodna z treścią <i>Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> (s. 16-17 <i>Wytycznych</i>).
17.		3.2.2.	Poddziałanie nr 3.2.2.1a	SUBESTIA DOTYCZĄCA uzupełnienia treści.	Można uzupełnić o prezentację dokonań.	Centrum Hewelianum Przemysław Guzów	NIE	W SzOOP RPO WP wskazano otwarty katalog działań możliwych do realizacji. Działania wymienione w ramach typów projektów są kluczowe dla osiągnięcia oczekiwanych efektów Osi Priorytetowej, jednakże mogą być realizowane również inne formy wsparcia, pod warunkiem, że służą (przyczyniają się) osiągnięciu celów interwencji.
18.	Działanie 3.1 Edukacja przedszkolna		Punkt 5. Typy projektów	Kolejny podpunkt np. vi) budowa nowych przedszkoli	W dokumencie mowa jest tylko o adaptacji/remontach pomieszczeń. W tzw. dzielnicach rozwojowych, bądź dzielnicach przeciążonych ilością dzieci przypadających na jedno miejsce w przedszkolu, brak jest obiektów, które można by było remontować, adaptować na funkcje przedszkolne.	Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Wydatki dotyczące budowy nie wchodzi w zakres cross-finansingu w ramach projektów dofinansowanych ze środków EFS zgodnie z treścią <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> . Możliwe jest natomiast wybudowanie budynku ze środków własnych gminy, a następnie wyposażenie ze środków EFS w ramach RPO WP 2014-2020.
19.	3.1. Edukacja przedszkolna 5.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy 5.3. opieka nad dziećmi do lat 3 5.7. nowe mikroprzedsiębiorstwa 6.1. aktywna Integracja 6.2. usługi społeczne 8.1. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne / wsparcie dotacyjne 8.2. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne		Przy wskazaniach dot. preferowanych projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów	Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następujący sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania,	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	NIE	Definicja podejścia oddolnego w ujęciu wielosektorowym zostanie zawarta w wykazie stosowanych pojęć SzOOP WP 2014-2020.

20.	3.1.Edukacja przedszkolna 5.2.Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy 5.3. opieka nad dziećmi do lat 3 5.7. nowe mikroprzedsiębiorstwa 6.1.aktywna Integracja 6.2 usługi społeczne 8.1. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne / wsparcie dotacyjne 8.2. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne		Ogólnie: Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście i działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategie pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	NIE	Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014- 2020 projektem grantowym jest projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu przez grantobiorców. Istotą projektów realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 3 (OP 3) jest fakt, iż beneficjentem jest organ prowadzący szkołę lub placówkę. Organ prowadzący ma co do zasady całościową wiedzę na temat problemów i potrzeb podległych mu jednostek, dlatego powinien realizować wsparcie na ich rzecz. W związku z powyższym nie znajduje uzasadnienia realizacja w ramach OP 3 projektów grantowych. Ponadto realizacja projektów z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego nie jest równoznaczna z koniecznością realizacji projektów grantowych.
21.	3.2.1	17	....., w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich.....	Wprowadzenie rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem może być właściwym rozwiązaniem pod warunkiem, że będą wyznaczone właściwe poziomy dofinansowania. W poprzednim okresie programowania stawki były zbyt niskie i nie gwarantowały pokrycia podstawowych kosztów niezbędnych do realizacji projektu tj. obsługi księgowej i administracyjnej projektu oraz kosztów podstawowych usług tj. telefonu, mat biurowych itd. Zapewnić należy racjonalny poziom ryczałtu, który wystarczy na pokrycie kosztów obsługi księgowej i kosztów niezbędnych do realizacji projektu. Zbyt niski poziom ryczałtu może powodować problemy z rozliczaniem projektów tj. znalezieniem obsługi księgowej projektu z odpowiednimi kwalifikacjami. Należy nadmienić iż większość organizacji pozarządowych nie zatrudnia księgowych i nie posiada zaplecza administracyjnego	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DAR” W JANTARZE	NIE	Limity dla kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem będą określone w Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020, na podstawie Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.	

22.	3.2.1	21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%. Powinno: nie dotyczy	<p>W przypadku organizacji pozarządowych nie prowadzących działalności gospodarczej zapewnienie wkładu finansowego na poziomie 5% wydatków kwalifikowanych jest niemożliwe. Wprowadzenie takiego ograniczenia uniemożliwiałoby organizacjom start w konkursach a co za tym idzie realizację ich zadań statutowych względem lokalnych społeczności. Organizacje nie posiadają tak dużych środków finansowych, które mogłyby przeznaczyć na wkład własny do konkursów. Dzieje się tak dlatego ponieważ nie działają one dla zysku a ewentualne środki które posiadają powinny przeznaczać na rozwój i wzmocnienie organizacji. Przeznaczenie tych środków na wkłady do projektów może wpływać na stabilność finansową organizacji.</p> <p>Organizacje pozarządowe w znaczącym stopniu wspierają jeśli nie wyręczają państwo w realizacji zadań w wielu sferach życia lokalnych społeczności. Jednocześnie to organizacje pozarządowe doskonale orientują się w potrzebach lokalnych społeczności i potrafią z bardzo dobrym skutkiem rozwiązywać problemy i rozpoznawać bariery. Zapewnieniem wkładu własnego dla organizacji nie będą zainteresowane również samorządy ponieważ same realizowały będą szereg projektów do których będą musiały zapewnić wkład własny.</p> <p>Pozostawienie wkładu własnego w wysokości 5% powodowało będzie że organizacje pozarządowe nie będą zainteresowane realizacją projektów. Należy więc zastanowić się czy nie należy w przypadku organizacji pozarządowych, które nie prowadzą działalności gospodarczej znieść udziału własnego.</p>	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ NIEPEŁNOSPRAWNYCH „DAR” W JAN TARZIE	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wnieście wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w Wytycznych w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
23.	3.1	Wiersz 32	Zapis: i) adaptację/remont pomieszczeń proponuje się zmianę na: j) przebudowę/rozbudowę/adaptację/remont pomieszczeń/budynków	<p>Z uwagi na fakt, iż w prawie budowlanym nie występuje zapis adaptacja, nie wiadomo, jaki rodzaj robót mógłby być objęty wsparciem. Tworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej może wymagać zarówno przebudowy, jak i rozbudowy budynków, a nie tylko adaptacji istniejących pomieszczeń. W parafowanym ZPT dla MOF Słupska ujęto działanie: przebudowa istniejącej bazy przedszkolnej i szkolnej pod kątem utworzenia pomieszczeń do organizacji nowych oddziałów przedszkolnych (z wyłączeniem możliwości budowy nowych obiektów). Istnieje ryzyko, że słowo adaptacja nie będzie zawierać ww. działań.</p>	Urząd Miejski w Słupsku	TAK	Typ wsparcia zostanie zmieniony, z uwzględnieniem treści <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>

24.	3.1		14	Zwiększenie % cross-financjingu. "W ramach Działania 3.1. przewiduje się zastosowanie cross-financjingu pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie zakup sprzętu, infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń. Maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financjingu wynosi do 30% wydatków kwalifikowalnych projektu."	Zmiana poziomu cross-financjingu wynika z zakresu typów projektów, którymi obarczone zostało to działanie. W wierszu 5 Typy projektów wskazano np. adaptację/remont pomieszczeń oraz zakup i montaż wyposażenia. Są to wydatki dotyczące cross-financjingu. Obciążenia z tego tytułu, przy tworzeniu nowych trwałych miejsc wychowania przedszkolnego w pierwszym roku działalności skupia się przede wszystkim na remoncie i wyposażeniu przedszkola. Przerzucanie kosztów tworzenia przedszkola, prócz 15% wkładu własnego na beneficjenta, gdzie ich katalog jest bardzo rozległy (od jst po organizację pozarządową i przedsiębiorców) spowodować może niewykonanie założonych wskaźników poprzez niskie aplikowanie o środki na to działanie. W poprzednim okresie programowania, a właściwie u jego schyłku dopuszczalny dla tego typu działań był wyższy poziom cross-financjingu, co bardzo ułatwiło beneficjentom realizację projektów i ograniczyło sztuczne pęczniecie pozostałych wydatków, które miały wpływ na ogólną kwotę wydatków kwalifikowalnych. W RPO WP na stronie 53 zaznaczono, że "Uzupelniająco i komplementarnie do wszystkich ww. typów interwencji możliwe będą: wyposażenie/doposażenie szkół i przedszkoli (uwzględniające przede wszystkim cyfryzację i rozwój pracowni przedmiotowych) oraz rozbudowa /przebudowa/remont infrastruktury dydaktycznej. Łączny limit wydatków związanych ze sprzętem/infrastrukturą nie przekroczy 30% alokacji EFS przypadającej na jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej w ramach PI 10i w Programie (włączając finansowanie krzyżowe).	Urząd Gminy Kościerzyna	TAK	Zgodnie z treścią <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> zakup wyposażenia stanowi wydatek w ramach środków trwałych. Jednocześnie zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości i infrastruktury, nie stanowi wydatku w ramach cross-financjingu. W związku z powyższym limit cross-financjingu nie obejmuje wyposażenia. Ponadto informacje zawarte na s. 53 RPO WP 2014-2020 nie dotyczą wsparcia w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Ponadto w przypadku projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 3.1 dokonano zmiany limitów: maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financjingu wynosi 20 % wydatków kwalifikowalnych (wydatki obejmują wyłącznie zakup infrastruktury oraz dostosowania lub adaptacji budynków i pomieszczeń), a wartość środków trwałych wynosi do 40 % wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wydatków w ramach cross-financjingu
25.	3.1		19,20,21 w kontekście wiersza nr 6	Maksymalny poziom dofinansowania projektów powinien być uzależniony od formy prawnej Beneficjenta. Np organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej winny otrzymywać 100% dofinansowania kosztów kwalifikowalnych	Nie należy równać jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych z organizacjami pozarządowymi lub szczególnie z podmiotami ekonomii społecznej. Ewentualnie minimalny procent wkładu własnego organizacji pozarządowych i podmiotów ES, mógłby pochodzić z pracy wolontariackiej.	Urząd Gminy Kościerzyna	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wnieście wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .
26.		3.1 oraz analogicznie inne strony dotyczące tego samego zagadnienia	14, 15 oraz analogicznie inne wiersze dotyczące tego samego zagadnienia	Wydzielanie cross-financjingu i środków trwałych	Niezrozumiałe albo mylące mogą być zapisy dotyczące środków trwałych i cross-financjingu. Do tej pory sprzęt w ramach cross-financjingu rozumieć należało jako środki trwałe (z wyłączeniem pojazdów i mebli), których wartość początkowa była wyższa od 10% kwoty określonej w przepisach podatkowych, uprawniającej do dokonania jednorazowego odpisu amortyzacyjnego (350,00 zł). W obecnych zapisach rozdziela się środki trwałe od cross-financjingu i ostatecznie nie wiadomo czego będą mogły dotyczyć te wydatki. Proponuję uszczegółowić te zapisy o dodatkowe informacje.	Urząd Gminy Kościerzyna	NIE	W obecnym okresie programowania zakres wydatków objętych cross-financjingu uległ zmianie. Rozróżnienie wydatków objętych regułą cross-financjingu oraz środków trwałych wynika z <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .

27.	3.3.2	14	<p>W ramach 3.3.2 wskazano brak cross-financingu. Nowe brzmienie winno być następujące: W ramach Poddziałania 3.3.2 przewiduje się zastosowanie cross-financingu pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie zakup sprzętu, infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń. Maksymalna wartość wydatków w ramach cross-financingu wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.</p>	<p>Pozbawianie projektu cross-financingu jest zachwianiem konkurencji wobec innych Działań i Poddziałań RPO WP</p>	<p>Urząd Gminy Kościerzyna</p>	<p>NIE</p>	<p>Zakres i sposób wdrażania danego Działania/Poddziałania jest uzależniony od specyfiki przewidzianego wsparcia i na tej podstawie jest różnicowany. Poddziałanie 3.3.2 będzie wdrażane w trybie pozakonkursowym, a w jego ramach nie przewiduje się wydatków w ramach cross-financingu.</p>
28.	3.2	19,20,21	<p>Maksymalny poziom dofinansowania projektów powinien być uzależniony od formy prawnej Beneficjenta. Np organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej winny otrzymywać 100% dofinansowania kosztów kwalifikowalnych</p>	<p>Nie należy równać jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych z organizacjami pozarządowymi lub szczególnie z podmiotami ekonomii społecznej. Ewentualnie minimalny procent wkładu własnego organizacji pozarządowych i podmiotów ES, mógłby pochodzić z pracy wolontariackiej.</p>	<p>Urząd Gminy Kościerzyna</p>	<p>NIE</p>	<p>Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wtyczkach w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
28.	3.1.	5.	<p>Proponujemy zmianę punktu 1) iv): Z dotychczasowego: „bieżące funkcjonowanie nowego miejsca wychowania przedszkolnego przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy”, Na: „bieżące funkcjonowanie nowego miejsca przedszkolnego przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące”</p>	<p>Uzasadnienie formalne: w programie planuje się okres trwałości nowo powstałych miejsc edukacji przedszkolnej. Oznacza to, że po zakończeniu realizacji projektu, Beneficjent będzie miał obowiązek utrzymywać miejsca przedszkolne przez określony czas. Z informacji uzyskanych od Urzędu Marszałkowskiego wynika, że ten czas jest planowany na 2 lata po zakończeniu realizacji projektu. Uważamy, że czas trwałości projektu i finansowania utworzonych w ramach dofinansowania z EFS miejsc edukacji przedszkolnej powinien co najmniej być odpowiednio równy. Z tego powodu postulujemy finansowanie w ramach RPO WP miejsc edukacji przedszkolnej przez co najmniej 2 lata. Uzasadnienie merytoryczne: tworzenie miejsc edukacji przedszkolnej to działanie adresowane do najmłodszych mieszkańców województwa. Rozpoczynają oni edukację przedszkolną w wieku 2-3 lat. Edukacja, zgodnie z obowiązującymi przepisami może trwać do 6 lat. Oznacza to, że dzieci mogą uczyć się 4 lata. Przy dofinansowaniu na 1 rok dla nowo utworzonych miejsc edukacji przedszkolnej, mogą być dzieci, które Beneficjenci, których nie dotyczy obowiązek okresu trwałości wynikający z zapisów umowy o dofinansowanie, będą przenosić w inne miejsca. Jest to bardzo szkodliwe dla najmłodszych, w szczególności w obliczu bardzo bliskiej kolejnej zmiany związanej z przejściem w wieku lat 7 do szkoły. Z dotychczasowych doświadczeń Gminy Starogard Gdański w realizacji projektów przedszkolnych wynika, że społeczność potrzebuje określonego czasu na akceptację nowych placówek edukacyjnych. Ta adaptacja nie jest możliwa przez rok funkcjonowania nowego oddziału lub przedszkola. Dopiero w drugim roku społeczność przyzwyczaja się do zmiennej formy i z dużo większą odwagą kieruje dzieci do nowo utworzonych oddziałów.</p>	<p>Gmina Miejska Starogard Gdański</p>	<p>NIE</p>	<p>Ograniczenie okresu finansowania bieżącego funkcjonowania nowego miejsca wychowania przedszkolnego wynika z projektu <i>Wtyczek Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> (s. 15 projektu <i>Wtyczek</i>)</p>

29.	3.1.		14. 15.	<p>Proponujemy zmiany w punktach: 14. W ramach Działania 3.1. przewiduje się zastosowanie cross-finansingu pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń Maksymalna wartość wydatków w ramach cross finansingu wynosi 10% wydatków kwalifikowanych projektu. 15. Wartość zakupionych środków trwałych wynosi do 20% wydatków kwalifikowanych pomniejszonych o wartość wydatków w ramach cross –finansingu.</p> <p>na uwzględniając następujące potrzeby: - zwiększenie wydatków na dostosowanie lub adaptację budynków do 30%, na zakup środków trwałych do 10%</p>	<p>Koszty adaptacji, dostosowania obiektów są zawsze bardzo wysokim kosztem przy tworzeniu nowych oddziałów edukacji przedszkolnej. Bardzo często właśnie te wydatki mają wpływ na podjęcie decyzji o rezygnacji z tworzenia nowych miejsc edukacji przedszkolnej poprzez otwieranie nowych oddziałów lub innych form edukacji przedszkolnej. Tworzenie nowych oddziałów przedszkolnych jest obciążone koniecznością dostosowania obiektów do ustawowych wymogów stawianych w zakresie przepisów sanitarnych, oraz związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym. Często wiąże się to z koniecznością przebudowy sali lekcyjnych, toalet, pomieszczeń gospodarczych. Nieuzasadnione jest, że w projekcie SzOOP właśnie te koszty w ramach dofinansowania są niższe niż dopuszczalne koszty zakupu sprzętów i wyposażenia. Należy podkreślić, że koszty dostosowania pomieszczeń edukacji przedszkolnej są znacznie wyższe niż koszty dostosowania innych pomieszczeń lekcyjnych. Wynika to nie z potrzeb wnioskujących, ale z przepisów, w których ściśle określa się parametry sal, w których mogą odbywać się zajęcia przedszkolne, ich naświetlenia, wielkości drzwi, ilości wyjść ewakuacyjnych i inne parametry.</p>	Gmina Miejska Starogard Gdański	TAK	<p>W przypadku projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 3.1 dokonano zmiany limitów - maksymalna wartość wydatków w ramach cross-finansingu wynosi 20 % wydatków kwalifikowanych (wydatki obejmują wyłącznie zakup infrastruktury oraz dostosowania lub adaptacji budynków i pomieszczeń), a wartość środków trwałych wynosi do 40 % wydatków kwalifikowanych pomniejszonych o wartość wydatków w ramach cross-finansingu.</p>
30.	3.1.		19, 20, 21	<p>Planowana w SzOOP wysokość dofinansowania 85% Wkład własny 15%. Proponowana zmiana: Wysokość dofinansowania 95% Wkład własny 5%.</p>	<p>Nieuzasadnione jest, że w zadaniach z zakresu edukacji przedszkolnej planowana wysokość dofinansowania jest na poziomie 85%, zaś w pozostałych działaniach z zakresu edukacji ten poziom dofinansowania jest niższy. Działania adresowane są do beneficjentów podobnego typu – niepełnoletni mieszkańcy województwa. Realizowane mogą być przez podobną grupę uprawnionych beneficjentów. Niezrozumiałe jest oczekiwanie wyższego zaangażowania finansowego. Uważamy, że w obliczu obowiązującej zasady trwałości miejsc edukacji przedszkolnej przez 2 lata po zakończeniu realizacji projektu, co wiąże się ze 100% finansowaniem utworzonych miejsc edukacji przedszkolnej, dofinansowanie na poziomie 85% jest nieuzasadnienie niskie.</p>	Gmina Miejska Starogard Gdański	NIE	<p>Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczzonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
OP 4								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	4.1.		5	<p>Istnieje konieczność utworzenia Powiatowych Centrów do praktycznej nauki zawodu w określonych zawodach po szczegółowej analizie z przedsiębiorcami.</p>		Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. Zakres Działania 4.1. wynika z treści przyjętego przez KE RPO WP 2014-2020 i obejmuje realizację przedsięwzięcia strategicznego zdefiniowanego w RPS w zakresie <i>aktywności zawodowej i społecznej</i>, dotyczącego jakości ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego (zgodnie z zakresem wskazanym w RPS <i>Aktywni Pomorzanie</i>).</p>

2.	4.1.		5	TYPY PROJEKTÓW: NOWE BRZMIENIE: budowa, rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa i remont), wyposażenie obiektów dydaktycznych w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych, ośrodkach edukacji nieformalnej	Centra nauki z ofertą ekspozycji interaktywnych oraz warsztatów i zajęć laboratoryjnych, stanowią istotne uzupełnienie systemu wsparcia rozwoju młodzieży.	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zakres Działania 4.1. wynika z treści przyjętego przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020 i obejmuje realizację przedsięwzięcia strategicznego zdefiniowanego w RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej, dotyczącego jakości ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego (zgodnie z zakresem wskazanym w RPS Aktywni Pomorzanie), dlatego też nie przewiduje się w ramach Działania 4.1. możliwości dofinansowania w typie projektu nr 1) ośrodków edukacji nieformalnej.
3.	4.1.		3	Uwaga dotyczy braku rozwinięcia stwierdzenia, iż w uzasadnionych ekonomicznie przypadkach i przy uwzględnieniu trendów demograficznych, możliwa będzie także budowa nowej infrastruktury ww. szkół. Brak jest w dokumencie jasnego określenia co oznacza uzasadniony ekonomicznie przypadek. Poza tym również istnieje potrzeba zmodernizowania istniejącej infrastruktury szkół na terenie województwa.	Na terenie województwa pomorskiego istnieją budynki szkół, które zostały zbudowane w latach 1758-63. Zniszczone zostały podczas II wojny światowej. Po odbudowie w latach 50 nieprzerwanie są miejscem kształcenia młodzieży. Ich stan techniczny jest obecnie bardzo zły. Budynki wymagają nie tylko remontu elewacji, ale pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych wewnątrz. Wymiany wymagają: stolarka okienna, wszystkie instalacje (elektryczna i centralnego ogrzewania). Zgodnie z obecnymi wymogami budynki takie również powinny być dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z uwagi na wysokie koszty samorządy nie są w stanie finansowo przeprowadzić takich inwestycji.	Jerzy Godzik - Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Kwestia uzasadnienia potrzeby budowy nowej infrastruktury powinna być przedmiotem indywidualnej analizy potencjalnego wnioskodawcy w studium wykonalności. Wymiana np. stolarki okiennej, instalacji (elektrycznej i centralnego ogrzewania) może być przedmiotem wsparcia w ramach prac związanych z głęboką modernizacją energetyczną w OP 10.
4.	4.2.		9	Proponuje się zwiększyć kwotę przypisaną do działania 4.2 o co najmniej 6 mln EUR, kosztem kwoty przeznaczonej na działanie 4.1.	Kwota 17 169 400 EUR przeznaczona na realizację przedsięwzięć w ramach Działania 4.2 Infrastruktura Uczelni Prowadzących Kształcenie o Profilu Praktycznym jest stanowczo za niska, co rodzi ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wskaźników.	Jacek Bigda Gdański Uniwersytet Medyczny	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W związku z tym, iż w ramach Działania 4.1. przewidziana jest realizacja przedsięwzięcia strategicznego wymienionego w regionalnym programie strategicznym (RPS), nie ma możliwości dokonania przesunięcia alokacji do Działania 4.2.
5.	4.2.		5	1) Typ nr 2 projektów w działaniu nr 4.2 brzmiał z uwzględnieniem wnoszonej niżej korekty w kolorze niebieskim: „ 2) adaptacja/dostosowanie oraz wyposażenie i doposażenie istniejących obiektów służących prowadzeniu działalności dydaktycznej i obiektów naukowo-badawczych, w tym laboratoriów dydaktycznych, centrów edukacyjno badawczych, pracowni praktycznych i komputerowych oraz bibliotek.”	W ramach SOA przewidujemy m.in. prace remontowo-budowlane pomieszczeń w budynkach uczelni celem adaptacji tych pomieszczeń do potrzeb pracowni praktycznych, przy czym nie są to prace polegające na „przebudowie lub rozbudowie” [o których mowa w typie nr 1 projektów w SzOP]; „adaptację” pomieszczeń wprowadziliśmy (zamiast znacząco fakultatywnie kosztowniejszej dla SOA, modernizacji/przebudowy naszego budynku zabytkowego] bo w RPO WP 2014-2020 jest zapis właśnie o możliwości „adaptacji” [Oś priorytetowa nr 4 litera „b”]. Przed planowanym w ramach Projektu SOA zainstalowaniem „wyposażenia i doposażenia pomieszczeń w istniejących obiektach”, musimy jednak najpierw te pomieszczenia jw. adaptować w zakresie, który nie jest przebudową/rozbudową. W związku z czym, prosimy o uwzględnienie korekty jak w kolumnie z lewej – korekta na niebiesko.	Barbara Podruczna- Mocarska Akademia Pomorska w Słupsku	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony.
6.	4.2.		5	2) Ponadto (zapobiegawczo) wnoszę, aby przy ogłaszaniu konkursu do dz. Nr 4.2. dopuszczać możliwość realizacji w ramach jednego projektu zarówno typów projektów nr 1 jaki typu nr 2 - określonych w SzOOP RPO.	Od początku wprowadzenia SOA w ramach ZIPT dla MOF Słupska, projekt SOA przewidywał tworzenie pracowni praktycznych zarówno w przebudowanych/rozbudowanych budynkach uczelni [wg SzOP typ projektów nr 1] jak i w pomieszczeniach służących aktualnie edukacji ogólno akademickiej [teoretycznej] a podlegających wyłącznie adaptacji na cele pracowni praktycznych [budynki, w których są te pomieszczenia nie będą podlegać ani przebudowie, ani rozbudowie, a jedynie adaptacji w ramach robót budowlano-remontowych].	Barbara Podruczna- Mocarska Akademia Pomorska w Słupsku	TAK	Wyjaśnienie. Istnieje możliwość realizacji w ramach jednego projektu inwestycji wpisujących się w oba typy projektów kwalifikowalne w SzOOP RPO WP.

7.	4.2.		4	Podany jest wsk produktu pn. "Potencjal objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)" Wnoszę, aby nazwano ten ww. wsk, <u>wskaźnikiem rezultatu</u> a nie produktu.	Skoro miernikiem jak AP uzyskało informację z Urz. Marszałk. ma być np. liczba studentów, to w <u>projekcie inwestycyjnym – a takim jest działanie 4.2</u> – liczba studentów to wsk rezultatu, a nie produktu [w projekcie inwestycyjnym].	Barbara Podruczna- Mocarska Akademia Pomorska w Słupsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wskaźnik produktu "Potencjal objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)" jest wskaźnikiem zaproponowanym przez KE i znajduje się na <i>Wspólnej liście wskaźników kluczowych 2014-2020</i> (WLWK) jako CI (Common Indicator). Zgodnie z definicją KE wskaźnik ten ma mierzyć nominalną wydajność (np. liczbę potencjalnych użytkowników, która jest zwykle wyższa lub równa liczbie rzeczywistych użytkowników). Dlatego też wskaźnik ten znalazł się na liście wskaźników produktu. Jednocześnie IZ RPO WP proponuje w Działaniu 4.2. w SzOOP RPO WP nowy wskaźnik rezultatu bezpośredniego.
8.	5.			W systemie wdrażania w poszczególnych działaniach należy uwzględnić wsparcie w postaci „project pipeline”	Dostarczanie wsparcia w postaci „project pipeline” w procesie przygotowywania i realizacji projektów kluczowych (i nie tylko) przyczyni się m.in do: przyspieszenia przygotowania profesjonalnej dokumentacji, ułatwi zarządzanie projektami.	Małgorzata Korniluk / InnoBaltica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP oferuje wsparcie typu "project pipeline" polegające na tym, iż koszty poniesione przez potencjalnych wnioskodawców na prace przygotowawcze będą refundowane jako koszty kwalifikowalne. Potencjalni wnioskodawcy mają również możliwość konsultowania założeń swoich projektów z IZ RPO WP.
OP 5								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	5.5.		5. Typ projektów	« i) szkolenia i kursy w zakresie TIK, kończące się certyfikatem potwierdzającym zdobycie kompetencji określonych dla różnych poziomów European Computer Driving Licence (ECDL) » W przywołanym zapisie wskazano bezpośrednio znak towarowy, jakim jest komercyjny system certyfikacji kompetencji informatycznych ECDL. Na rynku istnieje wiele systemów certyfikacji kompetencji informatycznych, zgodnych z założeniami Europejskiej Ramy Kwalifikacji, posiadających sformalizowane procedury dotyczące procesu kształcenia i walidacji kwalifikacji, m.in. Microsoft, ECCC – European Computer Competence Certificate. Proponujemy wprowadzenie zapisów opisujących w sposób ogólny usługę edukacyjną w zakresie TIK bez wskazywania marki, z naciskiem na opis standardu jakości przedstawiony w zakresie 7, 5 i 4 obszarów umiejętności komputerowych przedstawionych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020, str. 58.	Niezasadnym jest honorowanie w projektach współfinansowanych ze środków publicznych tylko jednego systemu certyfikacji, jakim jest ECDL. Działania takie prowadzące do kierowania publicznych środków do jednej firmy będącej właścicielem teże marki, podejmowane przez instytucje publiczne, prowadzą do uprzywilejowanego traktowania jednego podmiotu i umacniania jego monopolistycznej pozycji na rynku z pominięciem przy tym Prawa Zamówień Publicznych. Przywołanie znaku towarowego wskazuje Beneficjentom, a także instytucjom publicznym wybór wskazanego produktu na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu, pozbawiając ich możliwości zastosowania innego standardu, co przyczynia się do mniejszej efektywności i trafności zadań przewidzianych w ramach projektów. Zachowanie tej formy zapisu będzie negatywnie oddziaływać na procedurę zamówień publicznych, przyczyniając się do ograniczania konkurencji w obszarze realizacji szkoleń z zakresu TIK. Standardy ustanowione zarówno w prawie polskim, jak i w prawie Unii Europejskiej jednoznacznie wskazują na obowiązek zachowania konkurencji przy wydatkowaniu środków publicznych (w tym także pochodzących z programów unijnych). Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 907) zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. „Obowiązek przestrzegania zasady uczciwej konkurencji przez zamawiającego zarówno na etapie przygotowania, jak i prowadzenia postępowania znajduje swój wyraz w przepisach odnoszących się do poszczególnych instytucji i rozwiązań ustawowych. W szczególności warto zwrócić uwagę na regulacje odnoszące się do opisu przedmiotu zamówienia i warunków stawianych wykonawcom ubiegającym się o udzielenie zamówienia. Na etapie ich określania przez zamawiającego może dojść do próby ograniczenia konkurencji przez zawężenie kręgu wykonawców ponad potrzebę zapewnienia, że zamówienie będzie wykonywać wykonawca wiarygodny i zdolny do jego realizacji. W zakresie przedmiotu zamówienia takie ograniczenie, niezasadnione celem udzielania zamówienia, może polegać na	HUMANEO	NIE	Konieczność zastosowania systemu certyfikacji ECDL przy wdrażaniu projektów finansowanych z EFS wynika wprost z projektu <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> (projekt) wydanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. SzOOP musi być zgodny z zatwierdzonym przez KE RPO WP 2014-2020 oraz Wytycznymi horyzontalnymi opracowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

2.	5.5		17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	«...oraz szkoleń z zakresu TIK (ECDL poziom Start, Base oraz Core) ...» Wnosi się o wykreślenie zapisu widniejącego w nawiasie, przedstawiającego znaki towarowe komercyjnie działającej firmy na rynku usług szkoleniowych ICT. Uzasadnienie j.w.	Uzasadnienie j.w.	HUMANEO	NIE	jw.
3.	5.7		22 i 22	Wartość projektu nie może być równa wartości kosztów kwalifikowanych 200 tys jeśli jest minimalny wkład własny 5% Nie		ARP	NIE	W przypadku projektów EFS całkowita wartość projektu (w tym dofinansowanie i wkład własny) musi stanowić wydatki kwalifikowalne.
4.	5.2	5.2.2	6	Typ beneficjenta: Doprecyzowanie czy w ramach działania beneficjentami będą mogły być również np. organizacje z terenu ZIT Należy doprecyzować czy beneficjent z ZIT będzie mógł również brać udział w konkursie dla obszarów z poza ZIT. Mogą powstać takie sytuacje że na obszarze poza ZIT nie będzie organizacji zainteresowanych realizacją projektów. W przypadku np. powiatu nowodworskiego jesteśmy jedną z niewielu jeśli nie jedyną organizacją efektywnie zajmującą się aktywizacją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wsparcie otrzymują mieszkańcy tylko jednej gminy na terenie powiatu. Wprowadzenie ograniczenia oddziaływania spowoduje że beneficjenci nie będą mogli otrzymać wsparcia.		DAR Jantar	NIE	Szczegółowe zasady dotyczące katalogu Wnioskodawców, grupy docelowej i obszaru realizacji projektów, będą precyzowane na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.
5.	5.1, 5.2			Jest: wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w projektach wynosi min30% Powinno: wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w projektach wynosi min30%, w przypadku osób niepełnosprawnych 20%	Należy zmienić wskaźnik efektywności zatrudnieniowej względem osób niepełnosprawnych. Utrzymanie go na poziomie 30% jak względem innych zdrowych beneficjentów jest nierealne przy obecnych realiach rynku i trudnościach z wejściem osób niepełnosprawnych na rynek pracy. W obecnym okresie programowania było to 20% i wskaźnik na takim poziomie był realny i możliwy do osiągnięcia.	DAR Jantar	TAK	Wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej będzie wskazywana przy każdym naborze wniosków o dofinansowanie w ramach niniejszego Działania. W związku z tym zapis zostanie usunięty z SzOOP RPO WP 2014-2020.
6.	5.2	5.2.1 5.2.2	7	Grupa docelowa: - z obszaru ZIT - z poza obszaru	Należy doprecyzować czy beneficjent z ZIT do projektu (5.2.1) będzie mógł rekrutować beneficjentów ostatecznych tylko z ZIT czy również z poza ZIT. Zawężenie projektów do beneficjentów tylko z ZIT powodować może problemy z rekrutacją beneficjentów do projektu. Ograniczenie beneficjentów tylko do terenu ZIT np. gminy Stegna – tylko jednej małej gminy a nie powiatu może stwarzać problemy z rekrutacją beneficjentów do projektu. I odwrotna sytuacja czy w projektach z poza obszaru ZIT (5.2.2) brać będą mogli udział tylko beneficjenci z poza ZIT czy również z ZIT. W przypadku małych gmin będących w ZIT czy też nie będących w ZIT może być problem ze znalezieniem odpowiednio dużej grupy odbiorców projektu.	DAR Jantar	NIE	Szczegółowe zasady dotyczące katalogu Wnioskodawców, grupy docelowej i obszaru realizacji projektów, będą precyzowane na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.

7.	5.2.1, 5.2.2	17	....., w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich	Wprowadzenia rozliczenia kosztów pośrednich ryczałtem może być właściwym rozwiązaniem pod warunkiem że będą wyznaczone właściwe poziomy dofinansowania. W poprzednim okresie programowania stawki były zbyt niskie i nie gwarantowały pokrycia podstawowych kosztów niezbędnych do realizacji projektu tj. obsługi księgowej i administracyjnej projektu oraz kosztów podstawowych usług tj. telefonu, mat biurowych itd. Zapewnić należy racjonalny poziom ryczałtu, który wystarczy na pokrycie kosztów obsługi księgowej i kosztów niezbędnych do realizacji projektu. Zbyt niski poziom ryczałtu może powodować problemy z rozliczaniem projektów tj. znalezieniem obsługi księgowej projektu z odpowiednimi kwalifikacjami. Należy nadmienić iż większość organizacji pozarządowych nie zatrudnia księgowych i nie posiada zaplecza administracyjnego	DAR Jantar	NIE	Limity dla kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem będą określone w <i>Zasadach wdrażania RPO W/P 2014-2020</i> , na podstawie <i>Wyszczególnień horyzontalnych MIR w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .
8.	5.2.1, 5.2.2	21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%. Powinno: nie dotyczy	W przypadku organizacji pozarządowych nie prowadzących działalności gospodarczej zapewnienie wkładu finansowego na poziomie 5% wydatków kwalifikowanych jest niemożliwe. Wprowadzenie takiego ograniczenia uniemożliwiałoby organizacjom start w konkursach a co za tym idzie realizację ich zadań statutowych względem lokalnych społeczności. Organizacje nie posiadają tak dużych środków finansowych, które mogłyby przeznaczyć na wkład własny do konkursów. Dzieje się tak dlatego ponieważ nie działają one dla zysku a ewentualne środki które posiadają powinny przeznaczyć na rozwój i wzmocnienie organizacji. Przeznaczenie tych środków na wkłady do projektów może spowodować zagrożenie stabilności finansowej organizacji. Organizacje pozarządowe w znaczącym stopniu wspierają jeśli nie wyręczają państwo w realizacji zadań w wielu sferach życia lokalnych społeczności. Jednocześnie to organizacje pozarządowe doskonale orientują się w potrzebach lokalnych społeczności i potrafią z bardzo dobrym skutkiem rozwiązywać problemy i rozpoznawać bariery. Zapewnieniem wkładu własnego dla organizacji nie będą zainteresowane również samorządy ponieważ same realizowały będą szereg projektów do których będą musiały zapewnić wkład własny. Pozostawienie wkładu własnego w wysokości 5% powodowało będzie że organizacje pozarządowe nie będą zainteresowane realizacją projektów. Należy więc zastanowić się czy nie należy w przypadku organizacji pozarządowych, które nie prowadzą działalności gospodarczej znieść udziału własnego	DAR Jantar	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wyszczególnieniach w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .
9.	5.3	21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 15%. Powinno: nie dotyczy	j.w	DAR Jantar	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wyszczególnieniach w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .

10.	5.5		21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 10%. Powinno: nie dotyczy	j.w	DAR Jantar	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytężonych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
11.	5.7		5	Wsparcie pomostowe ....obejmujące m.in. wsparcie finansowe, szkolenia, doradztwo.....	Należy podobnie jak w obecnym programowaniu zapewnić nowo powstałym podmiotom wsparcie finansowe przynajmniej przez 6 miesięcy na pokrycie kosztów ZUS i podstawowych kosztów związanych z działalnością. Jest to niezbędne aby przedsiębiorstwo mogło spokojnie rozwijać się a zyski przeznaczać na dalszy rozwój działalności. Wsparcie finansowe zagwarantuje trwałość projektów i nie zamykanie działalności w pierwszej fazie jej funkcjonowania.	DAR Jantar	TAK	Uwaga uwzględniona.
12.	5.7		17	....., w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich	Wprowadzenia rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem może być właściwym rozwiązaniem pod warunkiem że będą wyznaczone właściwe poziomy dofinansowania. W poprzednim okresie programowania stawki były zbyt niskie i nie gwarantowały pokrycia podstawowych kosztów niezbędnych do realizacji projektu tj. obsługi księgowej i administracyjnej projektu oraz kosztów podstawowych usług tj. telefonu, mat biurowych itd. Zapewnić należy racjonalny poziom ryczałtu, który wystarczy na pokrycie kosztów obsługi księgowej i kosztów niezbędnych do realizacji projektu. Zbyt niski poziom ryczałtu może powodować problemy z rozliczaniem projektów tj. znalezieniem obsługi księgowej projektu z odpowiednimi kwalifikacjami. Należy nadmienić iż większość organizacji pozarządowych nie zatrudnia księgowych i nie posiada zaplecza administracyjnego	DAR Jantar	NIE	Limity dla kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem będą określone w <i>Zasadach wdrażania RPO W/P 2014-2020</i> , na podstawie <i>Wytężonych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
13.	5.7		21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%. Powinno: nie dotyczy	W przypadku organizacji pozarządowych nie prowadzących działalności gospodarczej zapewnienie wkładu finansowego na poziomie 5% wydatków kwalifikowanych jest niemożliwe. Wprowadzenie takiego ograniczenia uniemożliwiałoby będzie organizacjom start w konkursach a co za tym idzie realizację ich zadań statutowych względem lokalnych społeczności. Organizacje nie posiadają tak dużych środków finansowych, które mogłyby przeznaczyć na wkład własny do konkursów. Dzieje się tak dlatego ponieważ nie działają one dla zysku a ewentualne środki które posiadają powinny przeznaczać na rozwój i wzmocnienie organizacji. Przeznaczenie tych środków na wkłady do projektów może spowodować zagrożenie stabilności finansowej organizacji. Organizacje pozarządowe w znaczącym stopniu wspierają jeśli nie wyręczają państwo w realizacji zadań w wielu sferach życia lokalnych społeczności. Jednocześnie to organizacje pozarządowe doskonale orientują się w potrzebach lokalnych społeczności i potrafią z bardzo dobrym skutkiem rozwiązywać problemy i rozpoznawać bariery. Zapewnieniem wkładu własnego dla organizacji nie będą zainteresowane również samorządy ponieważ same realizowały będą szereg projektów do których będą musiały zapewnić wkład własny. Pozostawienie wkładu własnego w wysokości 5% powodowało będzie że organizacje pozarządowe nie będą zainteresowane realizacją projektów. Należy więc zastanowić się czy nie należy w przypadku organizacji pozarządowych, które nie prowadzą działalności gospodarczej znieść udziału własnego	DAR Jantar	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytężonych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>

14.	5.5		18, 23	<p>Beneficjentami w szczególności są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)instytucje edukacyjne, 2)szkoły wyższe, 3)IOB, 4)jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 5)związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 6)instytucje rynku pracy, <p>BRAK W DOKUMENCIE DEFINICJI „INSTYTUCJI EDUKACYJNEJ” ORAZ „INSTYTUCJI RYNKU PRACY”</p>	<p>Wprowadzenie definicji, bądź odesłanie do dokumentu, który definiuje oba pojęcia może okazać się kluczowe dla potencjalnych Beneficjentów (jest to kryterium wejścia do konkursu). Ponadto definicje powinny być na tyle obszerne, aby nie dyskryminowały poprzez zawężenie definicji części podmiotów z możliwości aplikowania o środki z wszystkich działań, w których zostali wskazani w katalogu Beneficjentów.</p>	Edoradca	TAK	Uwaga uwzględniona
15.	5.6		30,34	<p>Beneficjentami w szczególności są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2)związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3)instytucje edukacyjne, 4)szkoły wyższe, 5)IOB, 6)instytucje pomocy i integracji społecznej, 7)instytucje rynku pracy, <p>BRAK W DOKUMENCIE DEFINICJI „INSTYTUCJI EDUKACYJNEJ” ORAZ „INSTYTUCJI RYNKU PRACY”</p>	j.w.	Edoradca	TAK	j.w.
16.	5.1	5.1.1		Wpisanie do wykazu miast na poziomie gmin miasto Rumia	Uszczegółowienie zapisu	Urząd Miasta Rumia	TAK	Uwaga uwzględniona
17.	Wykaz skrótów			<p>W wykazie skrótów pojawia się: „LGD/LGR - Lokalna Grupa Działania/Lokalna Grupa Rybacka”</p> <p>Wniosek o wykreślenie lub ujęcie w tekście wskazanego skrótu.</p>	Skrót LGD/LGR nie występuje w całym tekście dokumentu.	Gmina Władysławowo, Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Uwaga uwzględniona

18.	5.2. 5.3. 5.7.			<p>Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następujący sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”</p>	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania,	Gmina Władysławowo, Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Zapis wynika z preferencji określonych w RPO WP 2014-2020. Definicja podejścia oddolnego w ujęciu wielosektorowym zostanie zawarta w wykazie stosowanych pojęć SzOOP WP 2014-2020.
19.	Uwaga ogólna str. 200			Zamiast art. 35 należy wskazać art. 32 ustawy wdrożeniowej	Błędnie przywołany art. Ustawy	Gmina Władysławowo, Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Uwaga uwzględniona
20.	5.2. 5.3. 5.7.			W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategie pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemysłów lokalnych społeczności.	Gmina Władysławowo, Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	SzOOP przewiduje realizację projektów grantowych w wybranych Działaniach/Poddziałaniach tam, gdzie jest to adekwatne do specyfiki udzielanego wsparcia na rzecz grup docelowych.
21.	5.4	5.4.1, 5.4.2	9	Proponuję się zwiększyć planowany poziom wydatków na poddziałanie 5.4.1 kosztem poddziałania 5.4.2 stosownie do potencjału ludnościowego OMT.	Proporcje przypisanych wydatków na poddziałania 5.4.1 i 5.4.2 są zaburzone biorąc pod uwagę oczekiwane efekty dla tego pierwszego.	Gdański Uniwersytet Medyczny	NIE	Wysokość alokacji na ZIT jest limitowana w ramach danej osi priorytetowej zgodnie z zapisami RPO WP 2014-2020. Tym samym IZ nie ma możliwości zwiększenia tej kwoty, gdyż skutkowałoby to zmniejszeniem kwoty przeznaczonej na realizację projektów poza mechanizmem ZIT.

22.	5.3		<p>Wnosimy o uszczegółowienie zapisu dotyczącego typu projektów realizowanych w ramach Poddziałania 5.3</p> <p>Treść proponowanego brzmienia zapisu: „Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do lat 3, realizowane w postaci rozwiązań ułatwiających tym osobom wejście lub powrót na rynek pracy, łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi oraz zwiększających szanse utrzymania pracy, poprzez: a) tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, obejmujące: i) żłobki, ii) kluby dziecięce, iii) punkty dziennej opieki, b) pokrycie kosztów opieki/utrzymania istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3;”</p>	<p>- wskaźnik rezultatu Regionalnego Programu Operacyjnego dotyczący priorytetu 8iv jako rok bazowy podaje 2012, nie uwzględnia się tego że w latach 2013-2014 województwo pomorskie było jednym z aktywniej tworzących nowe miejsca opieki w żłobkach i klubach dziecięcych, w województwie powstało najwięcej placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach Działania 1.5 POKL a w programie Maluch – dodatkowo powstało w roku 2014 -162 nowych miejsc opieki nad dziećmi, - ogromne zainteresowanie programem Maluch – edycja 2015 (moduł 3) – łączna kwota o jaką wnoszą instytucje wynosi 9.913.240 zł - wskazuje na ogromną potrzebę obniżania wplat ponoszonych przez rodziców oraz na bardzo dużą liczbę istniejących miejsc opieki (dofinansowanie na jedno dziecko nie mogło przekraczać 400 zł); - w żłobkach funkcjonujących obecnie bardzo często nie wykorzystuje się wszystkich dostępnych miejsc – szacowane średnie zaplecenie istniejących placówek wynosi około 85%; W związku z powyższym ważne jest, aby zapis w SZOP RPOWP wskazywał wprost na możliwość wspierania istniejących już placówek i udzielania im wsparcia, co pozwoli na obniżanie opłat uiszczanych przez rodziców, a także na efektywne wykorzystanie środków, które przeznaczono na utworzenie nowych placówek w latach ubiegłych. Wspieranie wyłącznie tworzenia nowych miejsc opieki, nie spełnia swej funkcji, gdyż nowo powstałe placówki, po okresie dofinansowania, stają się z problemem kontynuacji działalności. Celem programu powinno być dostarczenie rodzicom tanich miejsc opieki nad dziećmi, co można uzyskać przez wspieranie istniejących już placówek.</p>	Fundacja Pozytywne Inicjatywy	NIE	<p>Formy wsparcia projektowane w SzOOP wynikają z interwencji określonej w RPO WP 2014-2020 i jednocześnie muszą być zgodne z projektem Wytłumczonymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. Zapisy SzOOP zostaną zaktualizowane po zatwierdzeniu przez MIIR ww. dokumentu.</p>
23.	5.7		<p>Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi</p> <p>Beneficjentami w szczególności są :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 2. Związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego 3. IOB 4. Instytucje pomocy i integracji społecznej 5. Instytucje rynku pracy 6. Izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców 7. Przedsiębiorcy 8. Organizacje pozarządowe 9. Podmioty ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwa społeczne 10. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzające parkami przemysłowo-technologicznymi 	<p>Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanym działaniu oraz z uwagi na fakt istniejącej i rozwijającej się infrastruktury parków przemysłowo – technologicznych, jako podmiotów dedykowanych szeroko pojętemu procesowi rozwoju przedsiębiorczości uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego zarządzających parkami przemysłowo-technologicznymi.</p>	Starostwo Powiatowe Kwidzyn	Tak	<p>Katalog beneficjentów wynika z RPO WP 2014-2020 i nie stanowi katalogu zamkniętego. SzOOP musi być zgodny z zapisami RPO WP 2014-2020</p>

24.	5.6		5	<p>W typach projektów przewidziano jedynie projekty typu Outplacement, zupełnie rezygnując z możliwości korzystania przez przedsiębiorców z usług rozwojowych (szkolenia, mentoring, coaching, studia podyplomowe itp. zgodnie z Regulaminem RUR tworzoną przez PARP).</p> <p>Uważam, iż konieczne jest wprowadzenie zapisów wprowadzających wsparcie przedsiębiorców i ich pracowników w postaci Podmiotowego Systemu Finansowania usług rozwojowych (zgodnie z Podrozdziałem 1 "Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020")</p>	<p>Bez wprowadzenia takich zapisów przedsiębiorcy z woj. Pomorskiego nie będą mogli korzystać z usług rozwojowych współfinansowanych z EFS w l. 2015-20. Oznacza to bardzo niekorzystne rozwiązania dla pomorskich przedsiębiorców w porównaniu z przedsiębiorstwami innych regionów (z których większość umożliwia przedsiębiorcom korzystanie z takiego wsparcia).</p>	TEB Akademia Sp. z o.o.	NIE	Typy projektów w SzOOP nie mogą być szersze, niż zakres interwencji określony w RPO WP 2014-2020.
25.	5.6		2	<p>MRiRW proponuje dodanie następującego zapisu na str. 73:</p> <p>W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na realizację działań typu outplacement skierowanego do pracowników zagrożonych zwolnieniem oraz będących w okresie wypowiedzenia w związku z prowadzoną w przedsiębiorstwach restrukturyzacją lub reorganizacją, bądź osób zwolnionych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu. W ramach działania realizowane będzie również wsparcie dla osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, ukierunkowane na podjęcie zatrudnienia poza rolnictwem.</p> <p>Projekty będą realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej.</p>	<p>Propozycja MRiRW jest zgodna z wykładnią oraz wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju dotyczącymi wsparcia zmian strukturalnych w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w ramach polityki spójności. MIHR określiło, iż w przypadku rolników lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS (uznawanych za osoby pracujące) wsparcie typu outplacement będzie dostępne w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 8v.</p>	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	NIE	Katalog grup docelowych dla każdego PI jest określony w RPO WP 2014-2020. SzOOP musi być zgodny z zapisami RPO WP 2014-2020. Sposób realizacji projektów na obszarach objętych mechanizmem ZIT będzie wynikał w szczególności ze Strategii ZIT.
26.	5.7		6	<p>W zamkniętym katalogu typów Beneficjentów nie ma wymienionych uczelni wyższych.</p>	<p>Do tej pory uczelnie wyższe były Beneficjentami projektów mających na celu powstanie mikroprzedsiębiorstw. Uczelnie wyższe posiadają zarówno wiedzę jak i doświadczenie w prowadzeniu tego typu projektów oraz rekrutacji uczestników.</p>	Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	NIE	Katalog beneficjentów wynika z RPO WP 2014-2020 i nie stanowi katalogu zamkniętego. SzOOP musi być zgodny z zapisami RPO WP 2014-2020. Sposób realizacji projektów na obszarach objętych mechanizmem ZIT będzie wynikał w szczególności ze Strategii ZIT.
27.	Uwaga ogólna		21	<p>W niektórych przypadkach wkład własny w odniesieniu do projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe powinien wynosić 0% ze względu na niedochodowość tego typu organizacji. Tam, gdzie z różnych względów jest to niemożliwe proponujemy zapis mówiący o wkładzie finansowym lub niefinansowym – opcjonalnie – w wysokości do 5%.</p>	<p>Organizacje pozarządowe w większości przypadków nie prowadzą działalności gospodarczej. Prowadzone działania są niedochodowe. Zapis mówiący o konieczności wnoszenia wkładu własnego będzie dla większości organizacji jednoznaczny z wykluczeniem i brakiem możliwości realizacji działań projektowych. Mamy jednak nadzieję, że nie o to chodzi Samorządowi Województwa Pomorskiego, a zapisy strategiczne o kluczowym partnerstwie w odniesieniu do organizacji pozarządowych są wyrażeniem rzeczywistego wyboru i woli ze strony Samorządu.</p>	POMORSKA RADA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

28.	5.2.1		2	<p>Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo</p> <p>Proponowane brzmienie: Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo</p> <p>Ze względu na specyfikę interwencji, projekty będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: M.Gdańsk, M.Gdynia, M.Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski</p>	<p>Ujednolicenie obszaru realizacji w ramach działań OP.5 powoli na wdrożenie kompleksowych i partnerskich rozwiązań. Proponowany zapis zawarty jest już na str. 55 w pkt. 2 i dotyczy rozszerzenia obszaru interwencji w przypadku działań realizowanych przez PUP-y. Rozszerzenie to jest uzasadnione również w przypadku innych beneficjentów gdyż wynika nie tyle ze specyfiki podmiotu, co z zakresu samego wsparcia i spójności realizowanej na danym obszarze polityki.</p>	<p>Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT</p>	TAK	Uwaga zostanie uwzględniona.
29.	5.2.1		7	<p>Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru objętego mechanizmem ZIT</p> <p>Proponowane brzmienie: Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru realizacji ZIT</p>	<p>Bezpośrednie odniesienie do obszaru realizacji i wymienionych w pkt 2 gmin i powiatów pozwoli na precyzyjne i jednoznaczne określenie grupy odbiorców, co z pewnością wykluczy wątpliwości na etapie składania wniosków o dofinansowanie.</p>	<p>Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT</p>	TAK	Uwaga zostanie uwzględniona.
30.	5.1		11	<p>[...] pozostających bez zatrudnienia oraz ich współpraca z pracodawcami w celu monitorowania potrzeb rynku pracy</p>	<p>Nie można diagnozować możliwości rozwoju zawodowego, jeśli nie ma informacji z rynku o potrzebie rozwoju danych kompetencji i możliwości wchłonięcia bezrobotnych przez rynek.</p>	<p>Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER Bartosz Wojtasiak</p>	NIE	Wsparcie realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy w zakresie współpracy z pracodawcami musi być zgodne z <i>Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</i>
31.	5.1		13	<p>z wyłączeniem osób prze ukończeniem 30 roku życia)</p>	<p>Osoby do 30 roku życia w naszym regionie stanowią duży odsetek osób bezrobotnych. Są one na tyle młode, że wiele z nich opuszcza kraj w celu znalezienia zatrudnienia, co przyczynia się do zjawiska tzw. drenażu mózgow w regionie. Wyłączenie byłoby uzasadnione, gdyby dla tej grupy istniał jakiś specjalny program.</p>	<p>Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER Bartosz Wojtasiak</p>	NIE	Wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej dla osób w wieku poniżej 30 rż. jest realizowane w POWER (PI 8ii) zgodnie z przyjętą w ramach EFS linią demarkacyjną.
32.	5.1		3	<p>Lista osób pracujących po ..... opuszczeniu Programu</p>	<p>– należy doszczegółowić co oznacza „po opuszczeniu programu”, kiedy będzie badany ten wskaźnik – czy wystarczy fakt zatrudnienia – przez jaki minimalny okres? Czy np. umowa zlecenie na 2 tygodnie, umowa o pracę na 1 m-c, etc., jest już spełnieniem tego wskaźnika?</p>	<p>Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER Bartosz Wojtasiak</p>	NIE	Definicje wskaźników będą zawarte w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020.</i>
33.	5.1		3	<p>[...] które uzyskały kwalifikacje...</p>	<p>Czym jest kwalifikacja – czy zostało gdzieś doprecyzowane jak należy udokumentować zdobycie kwalifikacji? Czy musi być potwierdzona jakimś certyfikatem? Czy wystarczy opinia pracodawcy?</p>	<p>Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER Bartosz Wojtasiak</p>	NIE	Definicje wskaźników będą zawarte w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020.</i>
34.	5.1		4	<p>5) ... o niskich kwalifikacjach...</p>	<p>Czym jest niska kwalifikacja – czy została ona gdzieś zdefiniowana?</p>	<p>Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER Bartosz Wojtasiak</p>	NIE	Definicje wskaźników będą zawarte w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020.</i>

35.	5.1		5	<p>Typy projektów: „(...) realizowane wyłącznie poprzez usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych (...)”</p> <p>PROPONUJE SIĘ:</p> <p>pozostawienie ww. zapisu z zastrzeżeniem dalszego niczawężania katalogu usług i instrumentów na poziomie dokumentacji w ramach ogłaszanych naborów, tj. m.in. ewentualnego uszczegóławiania polegającego na obligatoryjnym łączeniu niektórych form pomocy (wyposażenie stanowiska pracy i zatrudnienie subsydiowane)</p>	<p>Zapis o charakterze ogólnym jest zasadny i celowy z punktu widzenia urzędów pracy i swobody doboru przez te instytucje wsparcia adekwatnego do indywidualnie zdiagnozowanych potrzeb potencjalnych odbiorców wsparcia oraz oczekiwań pracodawców.</p> <p>Ewentualne przymusowe łączenie form pomocy – jak w przypadku działania 5.2 RPO lub działania 1.1 POWER, gdzie uzależniono możliwość refundacji wyposażenia stanowisk pracy z zatrudnieniem subsydiowanym – może m.in. ograniczyć elastyczność współpracy z pracodawcami oraz generować wyższe koszty jednostkowe (w sytuacji, gdy np. pracodawca byłby gotów zatrudnić danego uczestnika projektu w związku z otrzymaniem środków wyłącznie na wyposażenie stanowiska pracy).</p>	POWIATOWY URZĄD PRACY W GDAŃSKU	TAK	Uwaga uwzględniona
36.	5.1		18	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie (...) jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U.UE L 352 z 24.12.2013) oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia ..... w sprawie udzielania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis w ramach RPO finansowanych w ramach EFS na lata 2014-2020 (Dz. U. ....).</p> <p>PROPONUJE SIĘ:</p> <p>przywołanie jako podstawy prawnej, obok rozporządzenia KE, ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 149)</p>	<p>Propozycja wynika z potrzeby konsekwentnego oparcia się o przepisy i zasady regulujące udzielanie wsparcia w ramach działania 5.1, tj. ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wraz z aktami wykonawczymi.</p>	POWIATOWY URZĄD PRACY W GDAŃSKU	TAK	Uwaga uwzględniona
37.	5.2		2	<p>(...) Projekty będą skierowane wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) i realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej.</p> <p>PROPONUJE SIĘ dopisanie zdania:</p> <p>Dla projektów w ramach mechanizmu ZIT kryterium minimalnej efektywności zatrudnieniowej rozpatrywane może być łącznie dla całej wiązki/grupy skoordynowanych projektów.</p>	<p>Doprecyzowanie zapisu umożliwi realizację projektów w ramach ZIT również w przypadku gdy w części projektów udzielane będzie wsparcie, które skutkować może zatrudnieniem w perspektywie dłuższej niż 3-miesięczna, w szczególności po skorzystaniu następnie z pomocy w innym, komplementarnym projekcie w ramach ZIT.</p>	POWIATOWY URZĄD PRACY W GDAŃSKU	NIE	Wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej będzie wskazywana przy każdym naborze wniosków o dofinansowanie w ramach niniejszego Działania. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej jest monitorowany na poziomie pojedynczego projektu.
38.	5.2	5.2.1	5	<p>Typy projektów – identyczne zapisy dla obydwu poddziałań: „(...) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in. i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, ii) wyposażenie/doposażenie stanowiska (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), w tym w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnościami (...)”</p> <p>PROPONUJE SIĘ:</p> <p>wykreślenie adnotacji o obligatoryjnym łączeniu wyposażenia stanowiska pracy z zatrudnieniem subsydiowanym</p>	<p>Racjonalne będzie pozostawienie – w poszanowaniu ogólnych celów interwencji i konieczności osiągnięcia wartości docelowych wskaźników – swobody doboru przez beneficjentów wsparcia adekwatnego do indywidualnych potrzeb potencjalnych odbiorców wsparcia oraz oczekiwań pracodawców. Ewentualne przymusowe łączenie form pomocy – jak w przypadku działania 1.1 POWER, gdzie również uzależniono możliwość refundacji wyposażenia stanowisk pracy z zatrudnieniem subsydiowanym – może m.in. ograniczyć elastyczność współpracy z pracodawcami oraz generować wyższe koszty jednostkowe (w sytuacji, gdy np. pracodawca byłby gotów zatrudnić danego uczestnika projektu w związku z otrzymaniem środków wyłącznie na wyposażenie stanowiska pracy).</p>	POWIATOWY URZĄD PRACY W GDAŃSKU	NIE	<p>Projekty w ramach Działania 5.1 będą realizowane zgodnie z <i>Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i></p> <p>Natomiast w Działaniu 5.2 wymóg łączenia wsparcia związanego z doposażaniem stanowisk pracy z subsydiowanym zatrudnieniem będzie nadal stosowany. Szczegółowe warunki realizacji wsparcia zostaną określone w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i></p>

39.	5.2	5.2.1	5	<p>Identyczna adnotacja w obydwu typach projektów: (...). Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w projektach wynosi min. 30%.</p> <p>PROPONUJE SIĘ nowy zapis ww. zdania:</p> <p>Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w projektach / wiązkach skoordynowanych projektów wynosi min. 30%.</p>	<p>Propozycja nowego zapisu wynika z tych samych przesłanek, co w przypadku uwagi przedstawionej powyżej (wymóg kryterium minimalnej efektywności zatrudnieniowej efektywności ujęte w wierszu 2. Cele szczegółowe działania/poddziałania /str. 58 SzOOP/).</p>	<p>POWIATOWY URZĄD PRACY W GDAŃSKU</p>	<p>NIE</p>	<p>Wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej będzie wskazywana przy każdym naborze wniosków o dofinansowanie w ramach niniejszego Działania. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej jest monitorowany na poziomie pojedynczego projektu.</p>
40.	5.2	5.2.1	5	<p>PROPONUJE SIĘ uzupełnienie zestawienia form pomocy w przypadku typu projektów 1: (...)</p> <p>d. wsparcie umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej (jako wsparcie uzupełniające do pomocy finansowej), obejmujące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doradztwo (indywidualne i grupowe), - kursy, szkolenia, warsztaty, pomoc prawną, - wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej w formie bezwrotnej dotacji, - wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące min. szkolenia i doradztwo w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 	<p>Uwzględnienie działań polegających na bezpośrednim wsparciu prowadzącym do samozatrudnienia w poddziałaniu 5.2.1 pozwoli na przygotowywanie projektów bardziej komplementarnych do tych przewidzianych, także w ramach ZIT, w poddziałaniu 5.1.1. Powiatowe urzędy pracy – realizatorzy projektów 5.1.1 – korzystać będą z pełnego wachlarza usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (z wyłączeniem robót publicznych), a więc także z jednorazowych środków na podjęcie dział. gosp., jednak ustawa ta nie przewiduje np. wsparcia pomostowego, którego może wymagać część z grupy potencjalnych odbiorców, wspólnych dla poddziałań 5.1.1 i 5.2.1</p> <p>Umożliwiłoby to tym samym przyczynienie się projektów w ramach poddziałania 5.2.1 do osiągnięcia wskaźników, które w obecnej wersji SzOOP wyznaczony jest tylko dla poddziałania 5.1.1: wskaźnika produktu - „Liczba osób, które otrzymały bezwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie” oraz wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej”</p>	<p>POWIATOWY URZĄD PRACY W GDAŃSKU</p>	<p>NIE</p>	<p>W ramach Działania 5.1 wsparcie realizowane jest poprzez usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wsparcie w postaci udzielania z EFS środków finansowych na podjęcie działalności gospodarczej będzie realizowane w ramach Działania 5.7. Z uwagi na fakt, iż w ramach Działania 5.2 i Działania 5.7 wsparciem będą obejmowane te same grupy docelowe, w celu zachowania linii demarkacyjnej, wykluczono możliwość udzielania przedmiotowego wsparcia w ramach Działania 5.2.</p>
41.			str 64, 71	<p>Kategoria(e) regionu(ów) słabiej rozwinięty</p> <p>Rozszerzyć na wszystkie regiony</p>	<p>Problem dotyczy wszystkich regionów a szczególnie miasta Gdańsk, w którym brakuje publicznych żłobków czy punktów opieki dziennej dla dzieci do lat 3-ech. To samo dotyczy kształcenia ustawicznego osób w wieku aktywności zawodowej, którzy są wszędzie.</p>	<p>Centrum Hewelianum Przemysław Guzow</p>	<p>NIE</p>	<p>Zgodnie z Klasyfikacją Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) Polska jest regionem słabiej rozwiniętym (poza woj. Mazowieckim).</p>
42.	5.2	5.2.1		<p>Proponuje się, aby w każdym wierszu dot. mechanizmów ZIT w zakresie typu beneficjenta uwzględnić zapis: Beneficjentami są obligatoryjnie: instytucje integracji i pomocy społecznej oraz instytucje rynku pracy działające we współpracy z: (...)</p>	<p>Zapis poprzez obligatoryjne włączenie instytucji rynku pracy oraz integracji i pomocy społecznej umożliwiłby zapewnienie spełnienia wskaźników dotyczących efektywności zatrudnieniowej. W chwili obecnej zapis nie implikuje konieczności włączenia tych podmiotów do działań w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Tymczasem wydaje się, że podmioty te winny spełniać wiodącą rolę w tym zakresie, m.in. z racji posiadanego doświadczenia w działaniach aktywizacyjnych.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Marcin Męczykowski</p>	<p>NIE</p>	<p>Katalog beneficjentów wynika z RPO WP 2014-2020 i nie stanowi katalogu zamkniętego. SzOOP musi być zgodny z zapisami RPO WP 2014-2020. Sposób realizacji projektów na obszarach objętych mechanizmem ZIT będzie wynikał w szczególności z porozumienia oraz Strategii ZIT.</p>
43.	5.3		20	<p>Pkt 4 lista wskaźników produktu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 Nowe brzmienie zapisu: 2) liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 <p>które placówka zapewnia</p>	<p>Miasto Puck, podobnie jak wiele innych miast w województwie pomorskim skorzystało z dofinansowania na utworzenie żłobka w ramach Resortowego Programu Maluch. W 2012 pozyskaliśmy środki na jego utworzenie, a w latach od 2013 do 2015 na funkcjonowanie. Niezasadnym jest zamykanie istniejącej placówki i Utworzenie nowej na potrzeby projektu. 48 miejsc, którymi dysponujemy w żłobku, przy zmianie wskazanego przez nas zapisu mogłoby także ubiegać się dalsze funkcjonowanie i wspieranie osób chcących powrócić do czynnego życia zawodowego.</p>	<p>Gmina Miasta Puck</p>	<p>NIE</p>	<p>Brzmienie wskaźników jest określone w RPO WP 2014-2020. SzOOP musi być zgodny z zapisami RPO WP 2014-2020. Formy wsparcia projektowane w SzOOP muszą być zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. Zapisy SzOOP zostaną zaktualizowane po zatwierdzeniu przez MiR ww. dokumentu.</p>
OP 6								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi

1.	6.1	6.1.2	5	Jest? Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej w projektach wynosi min. 50%”, powinien być wskaźnik mniejszy	Wysokość wskaźnika powinna być uzależniona od obszaru, na którym realizowany jest projekt. Na przykład na terenie gminy nowy dwór gdański będzie bardzo trudno zrealizować tak wysoki wskaźnik. Powinien on być uzależniony od sytuacji gospodarczej gminy, infrastruktury gospodarczej, itp. Jeśli wskaźnik bezrobocia w powiecie od lat przekracza 30%, to w jaki sposób zrealizować 50% wskaźnik zatrudnialności	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim	NIE	Kryterium efektywności społeczno- zatrudnieniowej oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie, rozpoczęli udział w określonych w projekcie <i>Wztycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i> formach aktywizacji społecznej, społeczno zawodowej, zawodowej albo podjęli zatrudnienie lub samozatrudnienie, w zależności od stopnia wykluczenia społecznego uczestnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie. Wartość wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej będzie wskazywana przy każdym naborze wniosków o dofinansowanie w ramach niniejszego Działania. W związku z tym zapis zostanie usunięty z SzOOP RPO WP 2014-2020.
2.	6.1	6.1.2	2	Preferowane będą projekty: 1) partnerskie, realizowane we współpracy instytucji integracji i pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy i/lub organizacjami pozarządowymi/podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi, 2) realizowane w partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami, 3) prowadzące do zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwach społecznych, 4) ukierunkowane na osoby z niepełnosprawnościami , 5) wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat, 6) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania,	Czy należy rozumieć, że głównym beneficjentem będą osoby niepełnosprawne? Czy takich samych beneficjentów będą mieć ops i pep? Czy będzie określony procent osób niepełnosprawnych w projekcie?	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim	NIE	Wskaźnik dotyczący liczby osób z niepełnosprawnościami podlega obowiązyjnemu monitorowaniu w każdym projekcie realizowanym w ramach niniejszego Działania. W związku z tym kryteria wyboru projektów będą określały minimalny wymagany odsetek osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie uczestników każdego projektu
3.	6.1	6.1	5b iv	staże	Przy planowaniu staży należy uwzględnić dłuższy okres trwania stażu niż 3-6 miesięcy zwłaszcza w przypadku osób niepełnosprawnych. Na podstawie naszego doświadczenia projektowego i pracy z niepełnosprawnymi możemy stwierdzić że dłuższe staże w znaczącym stopniu zwiększają szanse osób niepełnosprawnych na zatrudnienie. Podczas dłuższego stażu niepełnosprawny ma szansę na wdrożenie się na stanowisku pracy a pracodawca przekonuje się do jego pracy i zmienia zdanie na temat niepełnosprawności.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Szczegółowe uregulowania zasad, w tym czasu trwania staży, z uwzględnieniem staży dla osób z niepełnosprawnościami określone zostanie na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.
4.	6.1	6.1	5	Wskaźnik efektywności społeczno- zatrudnieniowej 50%	Doprecyzować co IZ rozumie pod tym pojęciem. Jest to bardzo wysoki wskaźnik mało realny do osiągnięcia w przypadku ON. Należy uwzględnić wskaźnik zatrudnienia na poziomie 20% wskaźnik na takim poziomie jest realny i możliwy do osiągnięcia. Nierrealne jest przy obecnych realiach rynku i trudnościach z wejściem osób niepełnosprawnych na rynek pracy wykazywanie go na poziomie wyższym niż 20% tj. 50%. Co IZ rozumie pod pojęciem efektywność społeczna i w jaki sposób zmierzyć uspołecznienie.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Kryterium efektywności społeczno- zatrudnieniowej oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie, rozpoczęli udział w określonych w projekcie <i>Wztycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i> formach aktywizacji społecznej, społeczno zawodowej, zawodowej albo podjęli zatrudnienie lub samozatrudnienie, w zależności od stopnia wykluczenia społecznego uczestnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie. Wartość wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej będzie wskazywana przy każdym naborze wniosków o dofinansowanie w ramach niniejszego Działania. W związku z tym zapis zostanie usunięty z SzOOP RPO WP 2014-2020.

5.	6.1	6.1.2	6	Typ beneficjenta	Doprecyzowanie czy w ramach działania beneficjentami będą mogli być również np. organizacje z terenu ZIT Należy doprecyzować czy beneficjent z ZIT będzie mógł również brać udział w konkursie dla obszarów z poza ZIT. Mogą powstać takie sytuacje że na obszarze poza ZIT nie będzie organizacji zainteresowanych realizacją projektów. W przypadku np. powiatu nowodworskiego jesteśmy jedną z niewielu jeśli nie jedyną organizacją efektywnie zajmującą się aktywizacją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wsparcie otrzymają mieszkańcy tylko jednej gminy na terenie powiatu. Wprowadzenie ograniczenia oddziaływania spowoduje że beneficjenci nie będą mogli otrzymać wsparcia	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Szczegółowe zasady dotyczące katalogu Wnioskodawców, grupy docelowej i obszaru realizacji projektów, będą precyzowane na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.
6.	6.1	6.1.1 i 6.1.2	7	Grupa docelowa: - z obszaru ZIT - z poza obszaru	Należy doprecyzować czy beneficjent z ZIT do projektu (6.1.1) będzie mógł rekrutować beneficjentów ostatecznych tylko z ZIT czy również z poza ZIT. Zawężenie projektów do beneficjentów tylko z ZIT powodować może problemy z rekrutacją beneficjentów do projektu. Ograniczenie beneficjentów tylko do terenu ZIT np. gminy Stegna – tylko jednej małej gminy a nie powiatu może stwarzać problemy z rekrutacją beneficjentów do projektu. I odwrotna sytuacja czy w projektach z poza obszaru ZIT (6.1.2) brać będą mogli udział tylko beneficjenci z poza ZIT czy również z ZIT. W przypadku małych gmin będących w ZIT czy też nie będących w ZIT może być problem ze znalezieniem odpowiednio dużej grupy odbiorców projektu.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Szczegółowe zasady dotyczące katalogu Wnioskodawców, grupy docelowej i obszaru realizacji projektów, będą precyzowane na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.
7.	6.1		17	....., w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich	Wprowadzenia rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem może być właściwym rozwiązaniem pod warunkiem że będą wyznaczone właściwe poziomy dofinansowania. W poprzednim okresie programowania stawki były zbyt niskie i nie gwarantowały pokrycia podstawowych kosztów niezbędnych do realizacji projektu tj. obsługi księgowej i administracyjnej projektu oraz kosztów podstawowych usług tj. telefonu, mat biurowych itd. Zapewnić należy racjonalny poziom ryczałtu, który wystarczy na pokrycie kosztów obsługi księgowej i kosztów niezbędnych do realizacji projektu. Zbyt niski poziom ryczałtu może powodować problemy z rozliczeniem projektów tj. znalezieniem obsługi księgowej projektu z odpowiednimi kwalifikacjami. Należy nadmienić iż większość organizacji pozarządowych nie zatrudnia księgowych i nie posiada zaplecza administracyjnego	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Limity dla kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem będą określone w <i>Zasadach wdrażania RPO W/P 2014-2020</i> , na podstawie zatwierdzonych <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>

8.	6.1		21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%. Powinno: nie dotyczy	W przypadku organizacji pozarządowych nie prowadzących działalności gospodarczej zapewnienie wkładu finansowego na poziomie 5% wydatków kwalifikowanych jest niemożliwe. Wprowadzenie takiego ograniczenia uniemożliwiłoby organizacjom start w konkursach a co za tym idzie realizację ich zadań statutowych względem lokalnych społeczności. Organizacje nie posiadają tak dużych środków finansowych, które mogłyby przeznaczyć na wkład własny do konkursów. Dzieje się tak dlatego ponieważ nie działają one dla zysku a ewentualne środki które posiadają powinny przeznaczać na rozwój i wzmocnienie organizacji. Przeznaczenie tych środków na wkłady do projektów może spowodować zagrożenie stabilności finansowej organizacji. Organizacje pozarządowe w znaczącym stopniu wspierają jeśli nie wyręczają państwo w realizacji zadań w wielu sferach życia lokalnych społeczności. Jednocześnie to organizacje pozarządowe doskonale orientują się w potrzebach lokalnych społeczności i potrafią z bardzo dobrym skutkiem rozwiązywać problemy i rozpoznawać bariery. Zapewnieniem wkładu własnego dla organizacji nie będą zainteresowane również samorządy ponieważ same realizowały będą szereg projektów do których będą musiały zapewnić wkład własny. Pozostawienie wkładu własnego w wysokości 5% powodowało będzie że organizacje pozarządowe nie będą zainteresowane realizacją projektów. Należy więc zastanowić się czy nie należy w przypadku organizacji pozarządowych, które nie prowadzą działalności gospodarczej znieść udziału własnego	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
9.	6.2		2-5	Zapewnienie trwałości efektów..... co najmniej przez okres realizacji projektu.	Jest to bardzo nierealny zapis, kto w późniejszym okresie ma ponosić koszty utrzymania placówek. Organizacje pozarządowe nie będą w stanie utrzymywać takich placówek a jednostki samorządowe i opsy nie mają środków na utrzymanie placówek. Muszą zabezpieczyć środki na swoje ustawowe zadania i nie będą skłonne wspierać organizacji na pokrycie kosztów utworzonych placówek. Brak odgórnych przepisów nakazujących finansowanie takich podmiotów po zakończonym projekcie. Takie obostrzenia spowodują że organizacje pozarządowe nie będą zainteresowane tworzeniem placówek. Należy jednak dodać że to one najlepiej orientują się w potrzebach i mają doświadczenie w prowadzeniu jednostek podobnych.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	<i>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i> , w przypadku tworzenia nowych podmiotów w ramach Działania 6.1 Aktywna Integracja i 6.2 Usługi społeczne RPO WP 2014-2020 wymagane będzie zapewnienie trwałości podmiotów przez okres co najmniej 2 lat co gwarantuje gospodarność, efektywność i racjonalność prowadzonej interwencji.
10.	6.2	6.2.2	6	Typ beneficjenta	Należy doprecyzować czy beneficjent z ZIT będzie mógł również brać udział w konkursie dla obszarów z poza ZIT. Mogą powstać takie sytuacje że na obszarze poza ZIT nie będzie organizacji zainteresowanych realizacją projektów. W przypadku np. powiatu nowodworskiego jesteśmy jedną z niewielu jeśli nie jedyną organizacją efektywnie zajmującą się aktywizacją osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wsparcie otrzymują mieszkańcy tylko jednej gminy na terenie powiatu. Wprowadzenie ograniczenia oddziaływania spowoduje że beneficjenci nie będą mogli otrzymać wsparcia.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Szczegółowe zasady dotyczące katalogu Wnioskodawców, grupy docelowej i obszaru realizacji projektów, będą precyzowane na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.
11.	6.2	6.2.1 i 6.2.2	7	Grupa docelowa: - z obszaru ZIT - z poza obszaru	Należy doprecyzować czy beneficjent z ZIT do projektu (6.1.1) będzie mógł rekrutować beneficjentów ostatecznych tylko z ZIT czy również z poza ZIT. Zawężenie projektów do beneficjentów tylko z ZIT powodować może problemy z rekrutacją beneficjentów do projektu. Ograniczenie beneficjentów tylko do terenu ZIT np. gminy Stegna – tylko jednej małej gminy a nie powiatu może stwarzać problemy z rekrutacją beneficjentów do projektu. I odwrotna sytuacja czy w projektach z poza obszaru ZIT (6.2.2) brać będą mogli udział tylko beneficjenci z poza ZIT czy również z ZIT. W przypadku małych gmin będących w ZIT czy też nie będących w ZIT może być problem ze znalezieniem odpowiednio dużej grupy odbiorców projektu.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Szczegółowe zasady dotyczące katalogu Wnioskodawców, grupy docelowej i obszaru realizacji projektów, będą precyzowane na etapie naboru wniosków o dofinansowanie.

12.	6.2	6.2.1 i 6.2.2	17	....., w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich	Wprowadzenia rozliczenia kosztów pośrednich ryczałtem może być właściwym rozwiązaniem pod warunkiem że będą wyznaczone właściwe poziomy dofinansowania. W poprzednim okresie programowania stawki były zbyt niskie i nie gwarantowały pokrycia podstawowych kosztów niezbędnych do realizacji projektu tj. obsługi księgowej i administracyjnej projektu oraz kosztów podstawowych usług tj. telefonu, mat biurowych itd. Zapewnić należy racjonalny poziom ryczałtu, który wystarczy na pokrycie kosztów obsługi księgowej i kosztów niezbędnych do realizacji projektu. Zbyt niski poziom ryczałtu może powodować problemy z rozliczaniem projektów tj. znalezieniem obsługi księgowej projektu z odpowiednimi kwalifikacjami. Należy nadmienić iż większość organizacji pozarządowych nie zatrudnia księgowych i nie posiada zaplecza administracyjnego	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Limity dla kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem będą określone w <i>Zasadach wdrażania RPO Wp 2014-2020</i> , na podstawie <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>
13.	6.2		21	Jest: minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%. Powinno: nie dotyczy	W przypadku organizacji pozarządowych nie prowadzących działalności gospodarczej zapewnienie wkładu finansowego na poziomie 5% wydatków kwalifikowanych jest niemożliwe. Wprowadzenie takiego ograniczenia uniemożliwiałoby organizacjom start w konkursach a co za tym idzie realizację ich zadań statutowych względem lokalnych społeczności. Organizacje nie posiadają tak dużych środków finansowych, które mogłyby przeznaczyć na wkład własny do konkursów. Dzieje się tak dlatego ponieważ nie działają one dla zysku a ewentualne środki które posiadają powinny przeznaczać na rozwój i wzmocnienie organizacji. Przeznaczenie tych środków na wkłady do projektów może spowodować zagrożenie stabilności finansowej organizacji. Organizacje pozarządowe w znaczącym stopniu wspierają jeśli nie wyręczają państwo w realizacji zadań w wielu sferach życia lokalnych społeczności. Jednocześnie to organizacje pozarządowe doskonale orientują się w potrzebach lokalnych społeczności i potrafią z bardzo dobrym skutkiem rozwiązywać problemy i rozpoznawać bariery. Zapewnieniem wkładu własnego dla organizacji nie będą zainteresowane również samorządy ponieważ same realizowały będą szereg projektów do których będą musiały zapewnić wkład własny. Pozostawienie wkładu własnego w wysokości 5% powodowało będzie że organizacje pozarządowe nie będą zainteresowane realizacją projektów. Należy więc zastanowić się czy nie należy w przypadku organizacji pozarządowych, które nie prowadzą działalności gospodarczej znieść udziału własnego	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .
14.	6.3	6.3.1 6.3.2	5	D) wsparcie istniejących podmiotów ekonomii społecznej w formie bezzwrotnych środków na rozwój dotychczasowej wsparcie nowej działalności	Wszystkie środki finansowe przeznaczane są na powstanie nowych podmiotów. Należy zadbać o już powstałe podmioty aby nie trzeba ich było likwidować lecz wspomóc ich w dotychczasowej działalności i dalszym rozwoju. Można tego dokonać poprzez pożyczki lub wsparcie bezzwrotne. Podmiotom społecznym często trudno jest utrzymać się na rynku i potrzebują zastrzyku środków aby móc się rozwijać i przetrwać trudny okres. Racjonalne jest utrzymanie już istniejących podmiotów na które poświęcono już czas i środki niż ich likwidacja i przeznaczanie środków na nowe, które w późniejszym okresie będzie czekał taki sam los.	Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych „DAR” w Jantarze	NIE	W ramach RPO Wp 2014-2020 przewiduje się udzielanie dotacji bezzwrotnych wyłącznie na tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach społecznych. Wsparcie zwrotne dostępne będzie w ramach PO WER. Przy czym regionalne OWES będą zobligowane do współpracy z pośrednikami finansowymi udzielającymi wsparcia zwrotnego w ramach PO WER.

15.	6.1.aktywna Integracja 6.2 usługi społeczne		Przy wskazaniach: dot. preferowanych projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów	<p>Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następujące sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”</p>	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania,	Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	NIE	Definicja podejścia oddolnego w ujęciu wielosektorowym zostanie zawarta w wykazie stosowanych pojęć SzOOP WP 2014-2020.
16.	6.1.aktywna Integracja 6.2 usługi społeczne		Ogólnie: Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie Protestów	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformulowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście - działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	NIE	Zgodnie z zapisami w SzOOP RPO WP 2014- 2020 zarówno w Działaniu 6.1 jaki 6.2 przewidziano możliwość realizacji projektów grantowych.

17.	6.1	6.1.2	51	<p>Zapis: Wskaźnik efektywności społeczno – zatrudnieniowej w projektach wynosi min. 50%</p> <p>proponuję: Wskaźnik efektywności społeczno – zatrudnieniowej w projektach wynosi min. 25 %</p>	<p>Określenie wskaźnik efektywności społeczno – zatrudnieniowej nie jest jasne. Jeśli jest on tożsamy ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej rozumianej, jako liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (%) – uzyskanie wskaźnika na poziomie 50% jest niemożliwe, biorąc pod uwagę specyfikę rynku pracy w obszarze MOF Słupska oraz grupę docelową projektu.</p>	Miasto Słupsk	NIE	<p>Wartość wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej będzie wskazywana przy każdym naborze wniosków o dofinansowanie w ramach niniejszego Działania.</p> <p>W związku z tym zapis zostanie usunięty z SzOOP RPO WP 2014-2020.</p>
18.	6.1	6.1.2	2	<p>Zapis: „Preferowane będą projekty: 1) Partnerskie, realizowane we współpracy instytucji integracji i pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy i/lub organizacjami pozarządowymi/podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi” może rodzić wątpliwości co do liczby uczestniczących w partnerstwie podmiotów niezbędnych do spełnienia tego kryterium.</p> <p>Czy oprócz instytucji integracji i pomocy społecznej (1) oraz instytucji rynku pracy (2) projektodawca powinien zaprosić do współpracy jeden z trzech podmiotów: NGO lub podmiot ekonomii społecznej lub przedsiębiorstwo społeczne (3), czy też spełniłyby ww. kryterium zapraszając tylko podmiot 1 i 2?</p> <p>Propozycja zapisu: „Preferowane będą projekty: 1) Partnerskie, realizowane we współpracy instytucji integracji i pomocy społecznej, instytucji rynku pracy oraz co najmniej jednego z podmiotów: organizacji pozarządowych/podmiotów ekonomii społecznej/przedsiębiorstw społecznych”</p>	<p>Zapis będzie czytelniejszy, nie będzie rodził wątpliwości interpretacyjnych</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku	NIE	<p>W celu spełnienia preferencji projekty realizowane przez instytucje integracji i pomocy społecznej muszą być realizowane w partnerstwie z instytucjami rynku pracy i organizacjami pozarządowymi/podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi. Oznacza to że instytucja integracji i pomocy społecznej musi wybrać jako Partnera w projekcie instytucję rynku pracy i jeden podmiot z wymienionych albo może realizować projekt w partnerstwie z więcej niż jednym wymienionym w preferencji podmiotem. Wymienione w SzOOP RPO WP 2014-2020 preferencje zostaną uszczegółowione w kryteriach wyboru projektów.</p>
19.	6.1	6.1.2	7	<p>Zapis dotyczący grupy docelowej nie uwzględnia osób z otoczenia ostatecznych odbiorców wsparcia, jedynie ich rodziny.</p> <p>Propozycja zapisu: „Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ich otoczenie (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie objętych wsparciem w ramach projektu)”.</p>	<p>Zapis uwzględniający otoczenie umożliwi eliminację wykluczenia z grupy docelowej osób wspierających osoby wykluczone społecznie, a niespokrewnionych z nimi, takich jak np. sąsiadów, bliskich przyjaciół.</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku	TAK	<p>Otoczenie osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostanie uwzględnione jako grupa docelowa w Działaniu 6.1.</p>

20.	6.2	6.2.2	2,5,6	<p>Uwaga analogiczna jak w pkt. 1 odnośnie konstrukcji „i/lub”.</p> <p>Ponadto Typy projektów wymienione w wierszu 5, jak np.:</p> <p>1) rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych</p> <p>2) rozwój usług wspierających rodziny (np. w ramach placówek wsparcia dziennego)</p> <p>3) wspieranie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej (np. poprzez kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze)</p> <p>zarezerwowane są w ustawach o pomocy społecznej oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jako te, które należą do zadań własnych gminy/powiatu.</p> <p>W związku z powyższym w wierszu 2. Jako preferowane nie powinno się uwzględniać projektów partnerskich realizowanych przez organizacje pozarządowe we współpracy z instytucjami integracji i pomocy społecznej, lecz na odwrót.</p> <p>Propozycja zapisu:</p> <p>„Preferowane będą projekty: 1) partnerskie, realizowane przez instytucje integracji i pomocy społecznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z co najmniej jednym z podmiotów: ekonomii społecznej, przedsiębiorstwami społecznymi”.</p> <p>W związku powyższą zmianą zmianie powinna ulec również kolejność w wierszu 6. Typ beneficjenta – Instytucje pomocy i integracji społecznej powinny znaleźć się w w pkt 1)</p>	<p>Zapis będzie czytelniejszy, nie będzie rodził wątpliwości interpretacyjnych, ponadto będzie zgodny z zapisami wynikającymi z ustaw.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku</p>	<p>NIE</p>	<p>Wskazane preferencje wynikają z RPO WP 2014-2020. Sposób realizacji projektów partnerskich w niniejszym zakresie zostanie doprecyzowany w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020.</i></p>
21.	6.2	6.2.2	5,7	<p>Zapis dotyczący grupy odbiorców, tj. seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzież, opiekunowie osób zależnych wyklucza ze wsparcia np. rodziny zastępcze oraz usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, którzy nie należą do żadnej w ww. grup, mimo że powyżej wiersz 5. wymienia te grupy w typach projektów.</p> <p>Propozycja zapisu:</p> <p>Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby (...):</p> <p>- (...)</p> <p>- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,</p> <p>- kandydaci oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą</p> <p>- usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej</p>	<p>Zapis nie spowoduje wykluczenia ze wsparcia osób, do których de facto miałyby być skierowane działania</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku</p>	<p>TAK</p>	<p>Uwaga zostanie uwzględniona w zapisach SzOOP RPO WP 2014-2020.</p>
22.	6.3	6.3.1/6.3.2	5,6	<p>Typy projektów wymienione w wierszu 5. Ukierunkowane są na wzrost zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, realizowane wyłącznie przez akredytowane Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej.</p> <p>W związku z powyższym niezrozumiały jest zapis w wierszu 6. – gdzie wymienia się cały wachlarz innych beneficjentów niekoniecznie akredytowane przez OWES, jak np. jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>W zależności od zamysłu projektodawcy SzOOP, należałoby ujednolicić zapisy</p>	<p>Zapis będzie czytelniejszy, nie będzie rodził wątpliwości interpretacyjnych</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku</p>	<p>NIE</p>	<p>Akredytowany Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej nie posiada osobowości prawnej, w związku z czym wnioskodawcami będą podmioty prowadzące OWES- zgodnie z zamieszczonym katalogiem.</p>
23.	6.1/6.2	6.1.1/6.2.1		<p>Proponuje się, aby w każdym wierszu dot. mechanizmów ZIT w zakresie typu beneficjenta uwzględnić zapis:</p> <p>Beneficjentami są obligatoryjnie: instytucje integracji i pomocy społecznej oraz instytucje rynku pracy działające we współpracy z (...)</p>	<p>Zapis poprzez obligatoryjne włączenie instytucji rynku pracy oraz integracji i pomocy społecznej umożliwiłby zapewnienie spełnienia wskaźników dotyczących efektywności zatrudnieniowej. W chwili obecnej zapis nie implikuje konieczności włączenia tych podmiotów do działań w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Tymczasem wydaje się, że podmioty te winny spełniać wiodącą rolę w tym zakresie, m.in. z racji posiadanego doświadczenia w działaniach aktywizacyjnych.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku</p>	<p>NIE</p>	<p>Sposób doboru Partnerów i organizacji reprezentacji ZIT powinna szczegółowo określać Strategia opracowana przez Związek ZIT.</p>

24.	6.3	6.3.2	Typy projektów wspólne dla Poddziałia: a)	Propozycja dopisania do zakresu usług animacji lokalnej: iv) promocja społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych	Standardy działania Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej obligują akredytowane OWES do prowadzenia działań zmierzających do wzrostu liczby jst wzrosła liczba JST i ich jednostek organizacyjnych kupujących produkty i usługi od PES i PS przy wykorzystaniu społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych. Również Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2014-2020 (Priorytet 1.4 Wzrost wsparcia ekonomii społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego i instytucjach publicznych) wskazuje na konieczność i zasadność prowadzenia działań zmierzających do promocji społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych i stosowania klauzul społecznych.	PARR Słupsk	TAK	Zakres usług animacji lokalnej zostanie uszczegółowiony w <i>Zasadach ndrażania RPO WP 2014-2020</i> zgodnie z zatwierdzonymi <i>Wytłuszczonymi horyzontalnymi MIR</i> w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.
25.	6.3	6.3.2	Grupa docelowa/os tateczni odbiorcy wsparcia	Proponuje się dodać do grup podmiotów wsparcia: 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 5) kościelne osoby prawne	W celu prowadzenia działań zmierzających do promocji społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych niezbędnym jest włączenie jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych do katalogu ostatecznych odbiorców wsparcia. Dla grupy tej prowadzone byłyby działania informacyjne i promocyjne z zakresu stosowania klauzul społecznych, społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych w ramach usługi animacji lokalnej. Istotne jest włączenie obu grup podmiotów do katalogu odbiorców ostatecznych wsparcia także ze względu na to, iż podmioty te mogą tworzyć spółdzielnie społeczne osób prawnych. Nieuwzględnienie tych grup spowoduje niemożność udzielenia wsparcia przez OWES w zakresie tworzenia spółdzielni społecznych (ograniczenie w dostępności m.in. do usługi rozwoju ekonomii społecznej).	PARR Słupsk	NIE	Przywołany w pkt 2 art.4 ust.2 pkt2i3 ustawy o spółdzielniach społecznych wskazuje jako odbiorców wsparcia organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub jednostki samorządu terytorialnego oraz kościelne osoby prawne.
26.	6.3	6.3.2	Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Proponuje się zwiększenie maksymalnego poziomu dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych	Poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych w projekcie dotyczącym prowadzenia Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej ustalony został na zbyt niskim poziomie. Podejmowane są działania w kierunku samofinansowania OWES, jednak katalog klientów OWES jest grupą o niskich dochodach. Są to głównie osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, bez stałych źródeł dochodu a także organizacje pozarządowe, które nie posiadają zasobów finansowych. Prowadzenie działalności odpłatnej przez OWES (na rzecz w/w klientów) w celu wniesienia wkładu własnego w wysokości 5% wartości projektu będzie praktycznie niemożliwe.	PARR Słupsk	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczzonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytłuszczonych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .

27.	6.3	6.3.2	Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowanych	Proponuje się zmniejszenie minimalnego wkładu własnego beneficjenta.	Poziom wkładu własnego beneficjenta ustalony został na zbyt wysokim poziomie. Podjęwane są działania w kierunku samofinansowania OWES, jednak katalog klientów OWES jest grupą o niskich dochodach. Są to głównie osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, bez stałych źródeł dochodu a także organizacje pozarządowe, które nie posiadają zasobów finansowych. Prowadzenie działalności odpłatnej przez OWES (na rzecz w/w klientów) w celu wniesienia wkładu własnego w wysokości 5% wartości projektu będzie praktycznie niemożliwe	PARR Słupsk	NIE	Wysokość wkładu własnego została określona przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych w odniesieniu do poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych i wynika z ograniczenia budżetu państwa przeznaczonego na wniesienie wkładu krajowego proporcjonalnie do dofinansowania EFS. Wkład własny może być wnoszony w formach określonych w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
28.	6.1	6.1.1	2	Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tezew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tezew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo <u>Proponowane brzmienie:</u> Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tezew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tezew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo Ze względu na specyfikę interwencji, projekty będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: M.Gdańsk, M.Gdynia, M.Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tezewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski	Proponowane do realizacji w formule ZIT przedsięwzięcia mają być co do zasady realizowane w ramach zawiązanych w toku prac nad fiszką partnerstw powiatowych. Każde partnerstwo wyznaczy lidera – beneficjenta wsparcia, jednakże niezmierne ważne jest umożliwienie takiego wdrażania przedsięwzięć aby nie było konieczne rozgraniczenie uczestników w ramach jednego powiatu, na tych którzy są „właścicielami” gminy i tych spoza. Jest to postulat od początku prac zgłaszany przez przedstawicieli powiatów, których tylko część gmin leży w obszarze ZIT. Ponadto ZZIT przewiduje realizację przedsięwzięć na obszarze tzw. „obserwatorów” (zgodnie z porozumieniem ZZIT), co jest zgodne z zapisami na str. 180 SzOOP.	Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT	TAK	Uwaga zostanie uwzględniona w zapisach SzOOP RPO WP 2014-2020.
29.	6.1	6.1.1	7	Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru objętego mechanizmem ZIT <u>Proponowane brzmienie:</u> Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru realizacji ZIT	Bezpośrednie odniesienie do obszaru realizacji i wymienionych w pkt 2 gmin i powiatów pozwoli na precyzyjne i jednoznaczne określenie grupy odbiorców, co z pewnością wykluczy wątpliwości na etapie składania wniosków o dofinansowanie.	Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT	TAK	Uwaga zostanie uwzględniona w zapisach SzOOP RPO WP 2014-2020.

30.	6.2	6.2.1	2	<p>Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo</p> <p><u>Proponowane brzmienie:</u> Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo</p> <p>Ze względu na specyfikę interwencji, projekty będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: M.Gdańsk, M.Gdynia, M.Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski</p>	<p>Proponowane do realizacji w formule ZIT przedsięwzięcia mają być co do zasady realizowane w ramach zawiązanych w toku prac nad fiską partnerstw powiatowych. Każde partnerstwo wyznaczy lidera – beneficjenta wsparcia, jednakże niezmiernie ważne jest umożliwienie takiego wdrażania przedsięwzięć aby nie było konieczne rozgraniczenie uczestników w ramach jednego powiatu, na tych którzy są „właściwej” gminy i tych spoza. Jest to postulat od początku prac zgłaszany przez przedstawicieli powiatów, których tylko część gmin leży w obszarze ZIT. Ponadto ZZIT przewiduje realizację przedsięwzięć na obszarze tzw. „obserwatorów” (zgodnie z porozumieniem ZZIT), co jest zgodne z zapisami na str. 180 SzOOP.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT	TAK	Uwaga zostanie uwzględniona w zapisach SzOOP RPO WP 2014-2020.
31.	6.2	6.2.1	7	<p>Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru objętego mechanizmem ZIT</p> <p><u>Proponowane brzmienie:</u> Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru realizacji ZIT</p>	<p>Bezpośrednie odniesienie do obszaru realizacji i wymienionych w pkt 2 gmin i powiatów pozwoli na precyzyjne i jednoznaczne określenie grupy odbiorców, co z pewnością wykluczy wątpliwości na etapie składania wniosków o dofinansowanie.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT	TAK	Uwaga zostanie uwzględniona w zapisach SzOOP RPO WP 2014-2020.
32.	6.3	6.3.1	2	<p>Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo</p> <p><u>Proponowane brzmienie:</u> Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo</p> <p>Ze względu na specyfikę interwencji, projekty będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: M.Gdańsk, M.Gdynia, M.Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski</p>	<p>Proponowane do realizacji w formule ZIT przedsięwzięcia mają być co do zasady realizowane w ramach zawiązanych w toku prac nad fiską partnerstw powiatowych. Każde partnerstwo wyznaczy lidera – beneficjenta wsparcia, jednakże niezmiernie ważne jest umożliwienie takiego wdrażania przedsięwzięć aby nie było konieczne rozgraniczenie uczestników w ramach jednego powiatu, na tych którzy są „właściwej” gminy i tych spoza. Jest to postulat od początku prac zgłaszany przez przedstawicieli powiatów, których tylko część gmin leży w obszarze ZIT. Ponadto ZZIT przewiduje realizację przedsięwzięć na obszarze tzw. „obserwatorów” (zgodnie z porozumieniem ZZIT), co jest zgodne z zapisami na str. 180 SzOOP.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT	TAK	Zakres przestrzenny realizacji mechanizmu ZIT powinien wynikać ze Strategii opracowanej przez Związek ZIT. Przy czym należy mieć na uwadze, iż Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej zakłada utworzenie Ośrodków Ekonomii Społecznej w subregionach, zgodnie z SRWP: Metropolitalnym, Południowym, Słupskim, Nadwiślańskim.

33.	6.3	6.3.1	7	Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru objętego mechanizmem ZIT Proponowane brzmienie: Ostatecznymi odbiorcami są osoby...z obszaru realizacji ZIT	Bezpośrednie odniesienie do obszaru realizacji i wymienionych w pkt 2 gmin i powiatów pozwoli na precyzyjne i jednoznaczne określenie grupy odbiorców, co z pewnością wykluczy wątpliwości na etapie składania wniosków o dofinansowanie.	Gdański Obszar Metropolitalny/Sekretariat ZIT	TAK	Zakres przestrzenny realizacji mechanizmu ZIT powinien wynikać ze Strategii opracowanej przez Związek ZIT. Przy czym należy mieć na uwadze, iż Wojewódzki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej zakłada utworzenie Ośrodków Ekonomii Społecznej w subregionach, zgodnie z SRWP: Metropolitalnym, Południowym, Słupskim, Nadwiślańskim.
OP 8								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	8.1	8.1.2	5	Zapis: budowę nowej, publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych, edukacyjnych, społecznych, rekreacyjnych (w szczególnych przypadkach) proponuje się zapis: budowę nowej, publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych, kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, rekreacyjnych i sportowych (w szczególnych przypadkach)	Rewitalizacja ma na celu wprowadzenie nowych funkcji na zdegradowanym terenie bądź uzupełnienie terenu o funkcje brakujące (np. sportowe, kulturalne). Niejasne jest sformułowanie: w szczególnych przypadkach. Należy ująć również funkcje sportowe i kulturalne, skoro jest możliwa przebudowa i remont obiektów o takich funkcjach	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Typ projektu nr 5) został uzupełniony o słowo "kulturalnych" i brzmi: "budowę nowej, publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych, kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, rekreacyjnych (w szczególnych przypadkach)". Infrastruktura strictly sportowa taka jak np. stadiony, hale, zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, nie może być przedmiotem dofinansowania w ramach RPO WP 2014-2020.
2.	8.1.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście i działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. W ramach <i>cross-financingu</i> , IZ RPO WP dopuszcza realizację komponentu w formule projektu grantowego realizowanego przez uprawnione Miasta.
3.	8.1.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście i działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. W ramach <i>cross-financingu</i> , IZ RPO WP dopuszcza realizację komponentu w formule projektu grantowego realizowanego przez uprawnione Miasta.
4.	8.1.	8.1.1.	2	Uwaga dotyczy faktu, że pojęcie uwzględniające innowacyjne podejście w obszarze rewitalizacji jest niejasne. Proponowane brzmienie: „uwzględniające innowacyjne podejście w danej organizacji”.	Dla procesu rewitalizacji innowacja winna być procesem polegającym na przekształceniu istniejących możliwości w nowe idee i wprowadzenie ich do praktycznego zastosowania w warunkach lokalnych.	Urząd Miejski w Tezewie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Preferencja nr 5) "uwzględniające innowacyjne podejście" jest zapisem bezpośrednio zaczerpniętym z Programu. Preferencja ta oznacza dla IZ RPO WP, iż projekty w ramach Działania 8.1. będą poszukiwały innowacyjnego podejścia do rozwiązania danego problemu.

5.	8.1.	8.1.1.	5	Uwaga dotyczy tekstu: (...) „oraz inne społeczne wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia.” Proponowana brzmienie: (...) „oraz inne społeczne, w tym mieszkania chronione, wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia.”	Specyfika projektów rewitalizacyjnych, w których działaniami priorytetowymi są działania społeczne na rzecz osób wykluczonych, wymaga stosowania takich narzędzi, jak czasowe wyłączenie osoby ze środowiska patologicznego i krótkoterminowe zapewnienie schronienia. Dotychczasowe badania obszaru delimitowanego wskazuje na konieczność wprowadzenia takiej funkcji.	Urząd Miejski w Tczewie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja zawarta w przedmiotowej uwadze nie może zostać uwzględniona, ponieważ w wynegocjonowanym z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, w ramach Działania 8.1. nie przewidziano tego typu interwencji.
6.	8.1.	8.1.1.	14	Uwaga dotyczy tekstu: (...) „przedsięwzięć doradczych, szkoleniowych, edukacyjnych i kulturalnych mających na celu...” Proponowane brzmienie: (...) „przedsięwzięć doradczych, szkoleniowych, edukacyjnych, kulturalnych i wydarzeń plenerowych...”	Integrowanie lokalnej społeczności może odbywać się także poprzez wydarzenia plenerowe i spotkania mieszkańców w otwartej przestrzeni obszaru rewitalizowanego o tematyce przez nich wskazanej i stanowiącej przedmiot ich zainteresowania. Organizacja i finansowanie takiego wydarzenia ma inną specyfikę niż inne typy przedsięwzięć wymienione w danym punkcie dla cross-finansingu. Spotkania tego rodzaju są dobrą przestrzenią także dla promocji projektu.	Urząd Miejski w Tczewie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zakres zadań przewidzianych w ramach <i>cross-finansingu</i> zawarty w pkt 14 Działania 8.1. SzOOP RPO WP wynika bezpośrednio z treści RPO WP 2014-2020.
7.	8.1.	8.1.1.	14	Uwaga dotyczy rozszerzenia zakresu. Proponowane zdanie: W ramach przedsięwzięć doradczych można wykonywać monitoring i ewaluację projektów rewitalizacyjnych.	Zintegrowany projekt rewitalizacyjny wymaga zarządzania wspartego bieżącym monitorowaniem działań i wskaźników. Wprowadzenie tych czynności bezpośrednio na obszar działań projektowych jest korzystne dla beneficjenta i utrwała ten obowiązek.	Urząd Miejski w Tczewie	TAK	Uwaga uwzględniona. Propozycja zawarta w przedmiotowej uwadze zostanie dookreślona w <i>Wytycznych dotyczących kwalifikowalności</i> w ramach kosztów zarządzania.
8.	8.1.	8.1.2	9	Uwaga dotyczy przesunięcia alokacji środków kwoty 16537378 z grupy środków na dofinansowanie na grupę środków na instrumenty finansowe	Pozostawienie alokacji w wysokości 41343445 na dofinansowanie zwiększy zainteresowanie oraz da możliwość ubiegania się o środki małym miastom. Kolejnym aspektem jaki należy poruszyć jest fakt, iż alokacja w ramach ZIT została bez podziałów, co świadczy o preferowaniu dużych miast. Skoro w ramach RPO WP podział środków miałby pozostać niekrywdzący to uwaga zdaje się być zasadna.	Karol Miclewezyk, Gmina Gniew	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Podział środków wynika tu z proporcji potencjału ludnościowego pomiędzy miastami ZIT a pozostałym, dlatego też ma możliwość dokonania przesunięcia alokacji wg zgłoszonej propozycji.
9.	8.1.		2	Ukierunkowanie terytorialne: (...) Preferowane będą projekty zlokalizowane na obszarach strategicznych rozwoju funkcji metropolitalnych lub w ich bezpośrednim otoczeniu tj Gdańsku, Gdyni, Sopotcie, Wejherowie, Tczewie i Pruszczu Gdańskim, zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Nowe brzmienie zapisu: (...) Preferowane będą projekty zlokalizowane na obszarach strategicznych rozwoju funkcji metropolitalnych lub w ich bezpośrednim otoczeniu tj Gdańsku, Gdyni, Sopotcie, Wejherowie, Tczewie, Pruszczu Gdańskim i Pucku, zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.	Miasto Puck, jako jedyne w powiecie puckim posiada historyczny, stary rynek wraz z jego bezpośrednim zapleczem. W roku 2010, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013, działanie 8.1.2. „Lokalna infrastruktura turystyczna wspierająca rozwój gospodarczy” otrzymało dotację w wysokości ponad 12 mln zł na realizację I etapu rewitalizacji starego miasta. Puck ma piękny odnowiony rynek niestety bez rozwiązanych problemów społecznych. Wykonanie II etapu rewitalizacji to w mieście Puck interwencja obszaru kryzysowego o największych wskaźnikach: długotrwałego bezrobocia, niskich dochodów mieszkańców tego obszaru, niskiego poziomu wykształcenia i patologii społecznych. Dla Pucka to pomoc rozwiązania problemów społecznych, a przy okazji modernizacja infrastruktury technicznej wynikająca z analizy potrzeb tej grupy mieszkańców.	Hanna Pruchniewska Burmistrz Miasta Puck – reprezentująca Gminę Miasta Puck	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zapisami RPO WP 2014-2020, obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzenie i społecznie obszary w miastach. Jednocześnie w Programie została określona preferencja, o której mowa w pkt. 2 SzOOP RPO WP. Ukierunkowanie terytorialne zawarte w SzOOP RPO WP jest zgodnie z zapisami ostatecznej wersji Programu. Prace w zakresie kompleksowej rewitalizacji są realizowane zgodnie z „ <i>Deklaracją przystąpienia do procesu przygotowań zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych składanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020</i> ” składaną przez zainteresowanych realizacją projektów o charakterze rewitalizacyjnym Burmistrzów i Prezydentów w styczniu 2015 roku, w odpowiedzi na pismo Marszałka Województwa Pomorskiego kierowane do Burmistrzów i Prezydentów miast w województwie pomorskim z grudnia 2014 roku.

10.	8.1.	8.1.2.	5	<p>Prosimy o uzupełnienie możliwych typów projektów w pkt.1) w sposób następujący: „a także wybranych elementów wspólnych budynków mieszkalnych w pierzejach przylegających do poddawanych rewaloryzacji przestrzeni publicznych lub położonych w obszarach rewitalizowanych”</p> <p>Należy zastrzec że pomoc nie powinna obejmować całych budynków, całych elewacji ale tylko ich elementy, najlepiej same przyziemia i elementy wejściowe a także elementy nadwieszzone nad remontowanymi przestrzennymi publicznymi jak: wykusze, balkony, daszki, okapy gzymsy, rury spustowe, itp.</p> <p>Wartość pomocy powinna być ograniczona kwotowo dla jednego budynku na poziomie 40-50 tys PLN i max 70%</p>	<p>Uwaga wynika z praktyki pokazującej, że warto zainteresować wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie czy lokalne zarządy nieruchomości komunalnych, współudziałem w projektach kompleksowych. Dzięki niewielkim ale realnym korzyściom finansowym, zwykli obywatele mogą oni odczuć pomoc europejską. Jeszcze ważniejsze jest lepsze utrwalenie poprawy jakości przestrzeni publicznych, a także rozbudza wśród mieszkańców ideę dalszej poprawy przynależnych zasobów, co w efekcie powoduje uruchomienie mechanizmu dźwigni finansowej.</p> <p>Obserwowane przykłady w gdańskich projektach pozwalają już teraz, jeszcze przed ich zakończeniem odnotować swoistą modę na remonty. Już w chwili obecnej szacujemy że kolejne nakłady ponoszone przez wspólnoty w przypadku projektu „Rewitalizacja Dolnego Wrzeszcza w Gdańsku” wynoszą ponad 50-60% tego co dotychczas uzyskały w ramach pomocy UE.</p> <p>Ograniczenie wysokości pomocy pozwoli a na szersze rozpropagowanie idei pomocy UE a jednocześnie poprawi dostęp wielu wspólnot na danym obszarze do możliwości uzyskania dotacji.</p>	Grzegorz Sulikowski UM w Gdańsku	TAK	Uwaga uwzględniona.
11.	8.1.	8.1.2.	5	<p>Prosimy o uzupełnienie możliwych typów projektów w pkt.3) w sposób następujący: „, oraz przestrzeni podwórkowych”</p> <p>Wartość pomocy powinna być ograniczona kwotowo dla jednego partnera na poziomie 40-50 tys PLN i uwarunkowana wspólnym zagospodarowaniem kilku przestrzeni podwórkowych należących do różnych wspólnot.</p> <p>Udział wspólnot w projekcie min 3 wspólnoty na jednej przestrzeni podwórkowych i nie mniej niż 50% przestrzeni danego kwartału</p>	<p>Ze względu na fatalny stan przestrzeni podwórkowych należących do wielu wspólnot mieszkaniowych oraz podziały własnościowe dzięki środkom pomocowym będzie możliwe nakłonienie wspólnot do nawiązania współpracy i wspólnego zagospodarowania i wspólnego ukształtowania przestrzeni należących do kilku różnych wspólnot. Umożliwi to wyznaczenie potrzebnych elementów, jak np.: przestrzeni parkingowych , placów zabaw, miejsc gromadzenia i segregowania odpadów, itp.</p>	Grzegorz Sulikowski UM w Gdańsku	NIE	<p>Uwaga niezasadna.</p> <p><i>Przestrzenie podwórkowe</i> są jednym z elementów interwencji w ramach 3) i 4) typu projektu w ramach Poddziałiań 8.1.1. i 8.1.2.</p>
12.	8.1.	8.1.1.	2	<p>Brakuje odniesienia do instrumentu ZIT, co wskazując, że rewitalizacja (jako jedyne z działań przewidzianych do realizacji w ZIT) realizowana jest z pominięciem Związku ZIT, co nie zostało w żaden sposób uzasadnione. Odnośnie obszaru realizacji, stanowisko negocjacyjne Związku ZIT zostało wyrażone uchwałą z dnia 16 kwietnia 2014r. i zgodnie z jednogłówną decyzją członków ZZIT rekomendowane do objęcia interwencją zostały następujące miasta: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Gniew, Kartuzy, Nowy Dwór Gdański, Pelplin, Pruszcz Gdański, Rumia, Tczew, Wejherowo, Żukowo. Ww. miasta są uprawnione do dalszych negocjacji w zakresie projektów rewitalizacyjnych.</p> <p>Zgodnie z pisemnymi opiniami MIR, działania rewitalizacyjne w ZIT wymagają kompleksowego podejścia, dlatego niniejszy punkt powinien zostać uzupełniony o konieczność podejścia metropolitalnego do rewitalizacji w miastach Związku ZIT.</p>	<p>Związek ZIT jako instytucja biorąca udział w systemie wdrażania RPO WP 2014-2020 ma prawo do współdecydowania o dofinansowanych w ramach alokacji dla ZIT przedsięwzięciach. Ograniczenie uzgodnień wyłącznie do IZ całkowicie wyklucza ZZIT z możliwości wpływania na kreowanie polityki metropolitalnej. Ponadto nie jest jasne kto i w jaki sposób podejmie decyzję o stopniu dofinansowania poszczególnych projektów.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT	NIE	<p>Uwaga niezasadna.</p> <p>Projekty w ramach Poddziałania 8.1.1. powinny być uzgodnione i wynikać bezpośrednio ze Strategii ZIT. Związek ZIT, poprzez Strategię ZIT ma możliwość wpływania na kreowanie polityki metropolitalnej.</p>

13.	8.1.	8.1.1.	2	<p>Brakuje odniesienia do instrumentu ZIT, co wskazuje, że rewitalizacja (jako jedyne z działań przewidzianych do realizacji w ZIT) realizowana jest z pominięciem Związku ZIT, co nie zostało w żaden sposób uzasadnione. Odnośnie obszaru realizacji, stanowisko negocjacyjne Związku ZIT zostało wyrażone uchwałą z dnia 16 kwietnia 2014r. i zgodnie z jednogłośnie decyzją członków ZZIT rekomendowane do objęcia interwencją zostały następujące miasta: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Gniew, Kartuzy, Nowy Dwór Gdański, Pelplin, Pruszcz Gdański, Rumia, Tczew, Wejherowo, Zakusze. Ww. miasta są uprawnione do dalszych negocjacji w zakresie projektów rewitalizacyjnych.</p> <p>Zgodnie z pisemnymi opiniami MIR, działania rewitalizacyjne w ZIT wymagają kompleksowego podejścia, dlatego niniejszy punkt powinien zostać uzupełniony o konieczność podejścia metropolitalnego do rewitalizacji w miastach Związku ZIT.</p>	<p>Związek ZIT jako instytucja biorąca udział w systemie wdrażania RPO WP 2014-2020 ma prawo do współdecydowania o dofinansowanych w ramach alokacji dla ZIT przedsięwzięciach. Ograniczenie uzgodnień wyłącznie do IZ całkowicie wyklucza ZZIT z możliwości wpływania na kreowanie polityki metropolitalnej. Ponadto nie jest jasne kto i w jaki sposób podejmie decyzję o stopniu dofinansowania poszczególnych projektów.</p>	<p>Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT</p>	<p>NIE</p>	<p>Uwaga niezasadna. Decyzję o dofinansowaniu podejmuje ostatecznie IZ RPO WP, ale w trybie pozakonkursowym dla projektów wynikających ze Strategii ZIT przygotowanej przez Związek ZIT. Stopień dofinansowania powinien uwzględniać wysokość alokacji w ramach Poddziałania, choć co do zasady, będzie zgodny z założeniami przyjętymi przez wnioskodawców (np. związanymi z poziomem pomocy publicznej).</p>
14.	8.1.	8.1.1.	12	<p>Istniejący zapis „Przewiduje się nabór na projekty zintegrowane z projektami realizowanymi w ramach co najmniej Poddziałania 6.1.2 lub Poddziałania 6.2.1.” zastąpić zapisem „Przewiduje się nabór na projekty zintegrowane z projektami realizowanymi w ramach co najmniej Poddziałania 6.1.1 lub Poddziałania 6.2.1.”</p>	<p>Błędne powiązanie z Poddziałaniem w Osi Priorytetowej 6, które nie jest realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.</p>	<p>Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni</p>	<p>TAK</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został poprawiony.</p>
15.	8.1.		Przy wskazaniach: dot. preferowanych projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów	<p>Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”</p> <p>Uzupełnić w następujący sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji”</p>	<p>Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania</p>	<p>Adam Budzisz – Gmina Władysławowo</p>	<p>TAK</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo. W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję wpisano do <i>Wskazy stosowanych pojęć</i> definicję "podejścia oddolnego".</p>

16.	8.2.		<p>Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następującym sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji”</p>	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	TAK	Uwaga uwzględniona częściowo. W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję wpisano do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> definicję "podejścia oddolnego" .
17.	8.2.	12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencję wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście. Działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W ramach RPO Wp 2014-2020, w Działaniu 8.2. <u>realizowanym wyłącznie w formie instrumentu finansowego nie przewiduje się możliwości realizacji projektów grantowych.</u>
			<p>Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”</p>		Daniel Lessnau		Uwaga uwzględniona częściowo.

18.	8.2.		h projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów	Uzupełnić w następujące sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania,	– Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję wpisano do <i>Wynikazę stosowanych pojęć</i> definicję "podejścia oddolnego" .
19.	8.2.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście - działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W ramach RPO WP 2014-2020, w Działaniu 8.2. <u>realizowanym wyłącznie w formie instrumentu finansowego nie przewiduje się możliwości realizacji projektów grantowych.</u>
20.	8.3.		Przy wskazaniach: dot. preferowanych h projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów	Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następujące sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji”	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	TAK	Uwaga uwzględniona częściowo. W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję wpisano do <i>Wynikazę stosowanych pojęć</i> definicję "podejścia oddolnego" .

21.	8.3.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencję wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W ramach Działania 8.3. RPO WP 2014-2020 nie przewiduje się projektów grantowych. Definicja " podejścia oddolnego " wpisana została do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> w SzOOP RPO WP. Rozwinięcie przedmiotowej preferencji zawarte będzie również w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> , których celem jest rankingowanie projektów i, na podstawie których, IZ RPO WP dokonywać będzie wyboru najlepszych z nich.
22.	8.3.		22	Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys .PLN	Minimalna wartość projektu w wys. 2 mln PLN jest zdecydowanie za wysoka dla parafii posiadających zabytkowe kościoły, zwłaszcza wiejskie, gdzie jest obecnie największe oczekiwanie na pomoc.	Józef Reszke - radny Rady Powiatu Wejherowskiego	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W związku z tym, iż preferencją <i>Ukierunkowania terytorialnego</i> w ramach Działania 8.3. jest lokalizacja projektów na obszarach o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska kulturowego, w szczególności w <u>miastach o najwyższej koncentracji nieruchomych i ruchomych elementów dziedzictwa kulturowego: Gdańsku, Gdyni, Sopotcie, Słupsku i Malborku</u> minimalna wartość projektu w wysokości 2 mln PLN jest wg IZ RPO WP uzasadniona.
23.	8.3.			Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następujące sposoby: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania,	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Uwaga uwzględniona częściowo. W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję wpisano do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> definicję " podejścia oddolnego ".

24.	8.3.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencję wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W ramach Działania 8.3. RPO WP 2014-2020 <u>nie przewiduje się projektów grantowych</u> Definicja " podejścia oddolnego " wpisana została do <i>Wykazu stosowanych pojęć w S&OOP RPO WP</i> . Rozwinięcie przedmiotowej preferencji zawarte będzie również w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> , których celem jest rankingowanie projektów i, na podstawie których, IZ RPO WP dokonywać będzie wyboru najlepszych z nich.
25.	8.3.		5	Proponuje się dodanie punktu 7 jako kolejnego typu projektu o treści: 7). Realizacja działań promocyjnych związanych z propagowaniem materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym kampanii promocyjnych.	Realizacja działań promocyjnych stanowiłaby uzupełnienie przewidzianych do realizacji działań o charakterze strictly infrastrukturalnym oraz spowodowałaby zwiększenie atrakcyjności turystycznej walorów kulturowych. Proponowana zmiana wpłynęłaby także na realizację wskazanego wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzających...”.	Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby	częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. RPO WP 2014-2020 nie przewiduje w ramach Działania 8.3. możliwości dofinansowania projektów dotyczących <u>wyłącznie działań promocyjnych</u> . Część działań związanych z promocją produktu stanowić może osobną kategorię w ramach wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w <i>Wytycznych dotyczących kwalifikowalności</i> .
26.	8.3.			str. 113, uwaga ogólna Duża liczba projektów musi być uzgadniane w ramach ZPT lub realizowana w ramach mechanizmu ZIT, co oznacza wykluczenie projektów nie spełniających tego warunku.	Otworzenie możliwości realizacji projektów bez konieczności spełnienia tego warunku, nie dyskryminowanie projektów, które nie są realizowane w partnerstwie.	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum		Wyjaśnienie. Przytoczony zapis jest jedynie preferencją dla ZPT. Rozwinięcie przedmiotowej preferencji zawarte jest w Kryteriach wyboru projektów (w ramach oceny strategicznej), których celem jest rankingowanie projektów i na podstawie których IZ będzie dokonywać wyboru najlepszych z nich, co jednocześnie nie oznacza, że zapis ten zamyka możliwość korzystania z przedmiotowego Działania przez innych, potencjalnych beneficjentów, również tych niespełniających ww. preferencji. Ponadto, realizacja Działania 8.3. nie jest objęta mechanizmem ZIT.
27.	8.4.			Zapis określający preferowane projekty: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Przy wskazaniach: dot. preferowanych projektów oraz wskazujące bezpośrednio typy projektów Uzupełnić w następujące sposób: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru,	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	TAK	Uwaga uwzględniona częściowo. W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję wpisano do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> definicję " podejścia oddolnego ".

				lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarczy, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji”				
28.	8.4.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście i działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP w ramach Działania 8.4. <u>nie planuje projektów grantowych</u> , ze względu na to, że przedmiotowe Działanie <u>ma być realizowane poprzez projekty składające się w przedsięwzięcia strategiczne wskazane w RPS Pomorska podnióże</u> .
29.	8.4.		2	Uwzględnienie w zapisie Celu Szczegółowego tego Działania walorów uzdrowiskowych. Nowe brzmienie : Cele szczegółowe: Zwiększona atrakcyjność turystyczna miejsc o szczególnych walorach kulturowych, przyrodniczych i uzdrowiskowych.	Nie wszystkie obszary na terenie naszego regionu, które posiadają walory naturalne i kulturowe spełniają warunki dla obszarów uzdrowiskowych. Dlatego też należy podkreślić i wyróżnić unikatowe w regionie obszary podlegające ochronie uzdrowiskowej. Obszary te dzięki walorami naturalnymi, kulturowymi i uzdrowiskowym mają wyjątkowy potencjał zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu w okresie całorocznym i jednocześnie wpisują się w sieciowe działania realizowane na terenach gmin nadmorskich.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. <i>Cel szczegółowy</i> w SzOOP RPO WP jest zapisem przeniesionym bezpośrednio z wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
30.	8.4.		2	Dopisanie w Uwarunkowaniach terytorialnych dodatkowych obszarów chronionych prawem tzn. stref ochrony uzdrowiskowej. Nowe brzmienie :1)obszarach objętych ochroną w formie parków krajobrazowych wraz z ich otulinami, obszarach chronionego krajobrazu, obszarach NATURA 2000 oraz na strefach ochrony uzdrowiskowej.	Mając na uwadze zagrożenia wymieniane w PO 11 i ich wpływ na środowisko naturalne oraz obostrzenia ustawowe w odniesieniu do obszarów ochrony uzdrowiskowej niezbędne jest wpisanie stref ochrony uzdrowiskowej jako obszaru preferowanego do udzielenia wsparcia.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. <i>Uwarunkowania terytorialne</i> w SzOOP RPO WP są zapisem przeniesionym bezpośrednio z wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
31.	8.4.			Zapis określający preferowane projekty,„identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania” lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.” Uzupełnić w następujący sposób:„identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru,	Unikniemy sytuacji pojawienia się na określonym obszarze mnogości różnego rodzaju strategii działania,	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokasubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Uwaga częściowo uwzględniona. W oparciu o zasygnalizowaną w uwadze propozycję, wpisano do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> definicję „podejścia oddolnego” .

				lub dotyczący „Realizowane będą wyłącznie projekty” o treści: „identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ramach lokalnego partnerstwa w ujęciu trójsektorowym (publiczny, gospodarcze, społeczny) w oparciu o wspólną strategię rozwoju dla danego obszaru, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.”				
32.	8.4.		12	W sytuacji gdy w danym poddziałaniu przewiduje się preferencje wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania zasadne wydaje się ujęcie możliwości realizacji projektów grantowych, wszędzie tam gdzie jest to możliwe.	Jeżeli zakładamy przywołaną preferencję to zakładamy na poziomie RPO wspieranie programów rozwoju na podstawie specyficznej sytuacji danego obszaru gdzie partnerzy wspólnie sformułowali strategię i plan rozwoju. Oddolne podejście zmierza do zachęcenia do partycypacyjnego sposobu podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym we wszystkich aspektach rozwoju. Szczególnie istotne jest dla efektywnego wdrażania lokalnych strategii szerokie i zintegrowane podejście - działania i projekty zawarte w planie lokalnego działania są powiązane i koordynowane jako spójna całość, czemu sprzyjać będzie dopuszczenie realizacji projektów grantowych - wybierane przez wdrażających strategię pomysły w największym możliwym zakresie odpowiadać będą miejscowym potrzebom, stanowiąc wynik przemyśleń lokalnych społeczności.	Daniel Lessnau - Stowarzyszenie Północnokasubska Lokalna Grupa Rybacka	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP w ramach Działania 8.4. <u>nie planuje projektów grantowych</u> , ze względu na to, że przedmiotowe Działanie ma być realizowane przez projekty składające się <u>na przedsięwzięcia strategicznie wskazane w RPS Pomorska Podróż</u> .
33.	8.4.		5	Proponuje się dodanie punktu 3 jako kolejnego typu projektu o treści: 3). Realizacja działań promocyjnych związanych z propagowaniem atrakcyjności walorów dziedzictwa przyrodniczego, w tym kampanii promocyjnych.	Realizacja działań promocyjnych stanowiłaby uzupełnienie przewidzianych do realizacji działań o charakterze strictly infrastrukturalnym oraz spowodowałaby zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych. Proponowana zmiana wpłynęłaby także na realizację wskazanego wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin...”. Należy nadmienić, że promocja posiadanych walorów i atrakcji przyrodniczych jest jednym z głównych elementów decydujących o ruchu turystycznym które one generują. Budowa samej infrastruktury bez jej promocji czy promocji powstałych produktów turystycznych będzie działaniem niepełnym i nie przyniesie oczekiwanych efektów (celu szczegółowego czy rezultatu).	Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby	częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. RPO WP 2014-2020 <u>nie przewiduje w ramach Działania 8.4. możliwości dofinansowania projektów dotyczących wyłącznie działań promocyjnych</u> Część działań związanych z promocją produktu stanowić może osobną kategorię wydatków w ramach wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w <i>Wyttycznych dotyczących kwalifikowalności</i> .
34.	8.4.		22	„maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln pln.” – mamy rozumieć jako całkowitą wartość kosztów kwalifikowalnych projektu??	pytanie, jak to liczyć, czy nie chodziło o wartość dofinansowania, skąd ta wartość 20 mln?	Gmina Kosakowo		Wyjaśnienie. Zapis pkt. 22 SzOOP RPO WP „maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln PLN” jest <u>bezpośrednim wynikiem oczekiwań Komisji Europejskiej w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020</u> i w Programie brzmni: <i>"Wartość całkowita pojedynczego projektu realizowanego w ramach PI 6c nie może przekroczyć 5 mln EUR"</i> .
35.	8.6				Brak treści w całym punkcie 8.6	ZWIĄZEK GMIN POMORSKICH		Wyjaśnienie. Po zmianach, które zostały dokonane na skutek zgłaszanych uwag podczas konsultacji publicznych projektu SzOOP RPO WP, uwaga dotycząca załącznika 8.6. uznana została jako niezasadna.
OP 9								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi

1.	9.1.		7	<p>Treść UWAGI – Oczekiwane efekty wsparcia Sformułowanie „Wzrost mobilności mieszkańców w skali regionalnej...” nieprawidłowy zapis Proponuje się zmienić zapis na „Zrównoważenie mobilności mieszkańców w skali regionalnej....”</p> <p>Treść UWAGI - Brak wskazania w Oczekiwanych efektach wsparcia oczekiwanego efektu realizacji Osi Priorytetowej – usprawnienia systemu transportu zbiorowego poprzez wprowadzenia zintegrowanego systemu taryfowo – biletowego Proponuje się dodać jako pkt.2 Usprawnienie funkcjonowania systemu transportu zbiorowego poprzez zintegrowany system taryfowo-biletowy</p>	<p>Użyte sformułowanie „Wzrost mobilności mieszkańców w skali regionalnej...” staje w sprzeczności do założeń różnego rodzaju Studiów , w tym SUIKZP mówiących o ograniczaniu potrzeb przewozowych wewnątrz obszarów zurbanizowanych oraz a w aspekcie prognozowanej zmniejszającej się liczby ludności w miastach stoi w sprzeczności z zasadami prowadzenia polityki zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Doprecyzowanie zapisów (Zintegrowany system taryfowo-biletowy rozumiany zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o publicznym transporcie zbiorowym)</p>	<p>Hubert Kołodziejcki – Przewodniczący Zarządu, Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapisy do których odnosi się uwaga, zawarte w <i>Oczekiwanych efektach wsparcia</i> są cytatem zaczerpniętym bezpośrednio z wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020 i odnoszą się do całej OP 9, nie tylko do Działania 9.1. <i>Transport miejski</i>, stąd brak szczegółowych zapisów dotyczących np. zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego.</p>
2.	9.1.		2	<p>Treść UWAGI: Cel szczegółowy został określony: Zwiększona liczba pasażerów transportu zbiorowego w miastach oraz ich obszarach funkcjonalnych –Błędne założenie!</p> <p>Proponuje się następujące brzmienie zapisu: Cel szczegółowy: Zmniejszenie tempa spadku liczby pasażerów korzystających z publicznego transportu zbiorowego i/lub utrzymanie obecnego udziału transportu publicznego w podziale zadań przewozowych;</p>	<p>Biorąc pod uwagę obecną tendencję zmniejszającej się liczby pasażerów transportu publicznego (odchodzenie pasażerów na rzecz transportu indywidualnego), nieprawidłowym jest przyjęcie założenia, iż w wyniku realizacji Osi Priorytetowej, liczba pasażerów w transporcie zbiorowym będzie wzrastać. Należałoby przyjąć że cel realny do realizacji to zmniejszenie tempa spadku liczby pasażerów korzystających z publicznego transportu zbiorowego i/lub utrzymanie obecnego udziału transportu publicznego w podziale zadań przewozowych;</p>	<p>Hubert Kołodziejcki – Przewodniczący Zarządu, Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapisy do których odnosi się uwaga, zawarte w <i>Calu szczegółowym</i> pochodzą bezpośrednio z wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020. Zmiana tych zapisów była możliwa na etapie konsultacji społecznych projektu RPO WP 2014-2020, natomiast na tym etapie prac wymagałaby renowacji przyjętego w marcu br. Programu.</p>
3.	9.1.		14	<p>Treść Uwagi – Brak wskazania, w rodzajach wsparcia, działań prowadzących do wprowadzenia integracji taryfowo - biletowej jako najistotniejszego i najbardziej oczekiwanego przez mieszkańców elementu poprawienia funkcjonowania transportu zbiorowego.</p> <p>Proponuje się następujące brzmienie zapisu; „Wsparcie będzie dotyczyło także przedsięwzięć poprawiających funkcjonowanie, konkurencyjność i bezpieczeństwo publicznego transportu zbiorowego (m.in. zintegrowany system taryfowo - biletowy, inteligentne systemy transportowe)”</p>	<p>Doprecyzowanie zapisów</p>	<p>Hubert Kołodziejcki – Przewodniczący Zarządu, Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej</p>	NIE	<p>Uwaga niezasadna.</p> <p>W ramach typu projektu nr 3) w Działaniu 9.1. istnieje możliwość "wdrożenia elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny)", natomiast w samym RPO WP 2014-2020 jest zapis mówiący "wsparcie będzie dotyczyło także przedsięwzięć poprawiających funkcjonowanie, konkurencyjność i bezpieczeństwo publicznego transportu zbiorowego (m.in. inteligentne systemy transportowe)"</p>
4.	9.1.		4	<p>Treść Uwagi: Wśród proponowanych wskaźników produktu brak wskaźnika, który byłby odpowiedni dla typów projektu dotyczących zintegrowanego systemu taryfowo – biletowego (systemu biletu elektronicznego) oraz inteligentnych systemów transportowych.</p> <p>Proponowane nowe brzmienie: dodanie wskaźnika produktu: 4) Liczba pojazdów transportu zbiorowego objętych inteligentnym systemem transportowym i systemem taryfowo-biletowym</p>	<p>Uzupełnienie listy wskaźników</p>	<p>Hubert Kołodziejcki – Przewodniczący Zarządu, Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej</p>	TAK	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>W SzOOP RPO WP dodano wskaźnik "Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych" W SzOOP RPO WP, co do zasady wpisane zostały wybrane wskaźniki odpowiadające głównym celom poszczególnych Działań / Poddziałań. Katalog wskaźników został rozszerzony w Tabeli wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektów stanowiącej załącznik do dokumentu pt.: <i>Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020</i></p>

5.	9.1.	9.1.2.	5	Rozwinięcie określenia typu projektu. Typy projektów wspólne dla Poddziałiań : 1. budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającego się na kompleksowy regionalny węzeł przesiadkowy w tym : .... - rozbudowa i przebudowa budynków dworców kolejowych z dominującą funkcją transportową w powiązaniu z innymi funkcjami społecznymi	Budynki dworców kolejowych to często duże kubatury, które poza funkcją transportową mogą również spełniać inne funkcje jak np. społeczne - przykładowo biblioteka.	Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapisy RPO WP 2014-2020 określają, że istota Działania 9.1. są dominujące funkcje transportowe , a nie funkcje społeczne.
6.	9.1.	9.1.1.	5	Dodanie typu projektów: „- budowa systemu bezobsługowej wypożyczalni rowerów miejskich”	W ramach Działania 9.1. Transport miejski planuje się budowę, rozbudowę i przebudowę infrastruktury liniowej transportu rowerowego, stanowiącej dojazd do węzłów integracyjnych. Umożliwienie realizacji w ramach Działania projektów dotyczących „budowy systemu bezobsługowej wypożyczalni rowerów miejskich” pozwoli większej liczbie osób na korzystanie z powstałej infrastruktury liniowej i tym samym zwiększy się liczba pasażerów transportu zbiorowego w miastach.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano zapisy w ramach 1) typu projektu.
7.	9.1.	9.1.2.	5	Zapis: rozbudowa i przebudowa dworców kolejowych (...) Propozycja: rozbudowa i przebudowa dworców kolejowych i autobusowych	Szczegółowe wskazanie modernizacji lub budowy dworców autobusowych	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	TAK	Uwaga częściowo uwzględniona. W SzOOP RPO WP dodano zapis w typie projektu nr 1) (drugi myślnik) <i>”rozbudowa i przebudowa budynków dworców kolejowych lub innych obiektów obsługi pasażerów z dominującą funkcją transportową”</i>
8.	9.1.	9.1.2.	5	4) zakup lub modernizacja miejskiego, publicznego taboru Proponuje się zapis: zakup rowerów miejskich na potrzeby obsługi pasażerów dojeżdżających od/do węzła integracyjnego	Umożliwi wprowadzenie w ramach działania systemów rowerów miejskich jako alternatywnego środka transportu.	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano zapisy w ramach 1) typu projektu.
9.	9.1.	9.1.2.	14	„(...)kampanii informacyjno – edukacyjnych promujących transport zbiorowy(...) Proponuje się zapis : „(...)kampanii informacyjno – edukacyjnych promujących transport zbiorowy(...) i rowerowy jako alternatywy dla pojazdów indywidualnych (...)”	Promocja transportu rowerowego	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	TAK	Uwaga uwzględniona. Dodano w SzOOP RPO WP zapis w punkcie 14 dotyczącym <i>cross-finansingu</i> słowo <i>”niezmotoryzowany”</i> . Zapis brzmi ostatecznie: <i>”...realizacji kampanii informacyjno - edukacyjnych promujących transport zbiorowy i niezmotoryzowany, mających na celu...”</i>
10.	9.1.	9.1.2.	5	Dodać: „systemy miejskich wypożyczalni rowerów wraz z zakupem rowerów, stacji i systemu informatycznego do obsługi wypożyczeń”	Uzupełnienie typów projektu	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano zapisy w ramach 1) typu projektu.
11.	9.1.	9.1.2.	5	„W tym punkty ładowania pojazdów elektrycznych”	Uzupełnienie typów projektu	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. W przypadku zakupu pojazdów elektrycznych, wydatki na punkty ładowania tych pojazdów stanowiąc mogą część wydatków kwalifikalnych projektu, co zostanie dookreślone w <i>Wztycznych dotyczących kwalifikowalności</i> .

12.	9.1.		3	Wskaźnikiem rezultatu bezpośredniego w działaniu 9.1 powinien być: "Wzrost udziału transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych w miastach"	Poprawny metodologicznie program powinien zawierać cele sformułowane w sposób mierzalny, w celu możliwości monitorowania stanu ich osiągnięcia. Adekwatnym wskaźnikiem ilościowym dla celu sformułowanego dla poddziałania 9.1 jest właśnie wzrost udziału transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych w miastach	Centrum Zrównoważonego Transportu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. SzOOP RPO WP nie przewiduje dodania wskaźnika rezultatu bezpośredniego w ramach Działania 9.1. W RPO WP 2014-2020 zapisany został wskaźnik "Przewozy pasażerskie komunikacją miejską w ciągu roku", którego zadaniem jest monitorowanie zwiększenia liczby pasażerów transportu zbiorowego w miastach, natomiast z poziomu projektu będzie to liczba pasażerów taboru miejskiego objętych wsparciem. W SzOOP RPO WP, co do zasady wpisane zostały wybrane wskaźniki odpowiadające głównym celom poszczególnych Działań / Poddziałań. Katalog wskaźników został rozszerzony w Tabeli wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektów stanowiącej załącznik do dokumentu pt.: <i>Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020</i>
13.	9.1.		4	Do wskaźników produktu dodać: "Łączna długość zbudowanej, przebudowanej lub rozbudowanej infrastruktury liniowej transportu szynowego, autobusowego i rowerowego " (ewentualnie osobno dla każdego rodzaju infrastruktury - szynowej, autobusowej, rowerowej)	Dla infrastruktury liniowej (typ projektu 2)) nie określono wskaźnika produktu).	Centrum Zrównoważonego Transportu	częściowo	Uwaga uwzględniona częściowo. Dodano w SzOOP RPO WP nowy wskaźnik produktu w Działaniu 9.1. " <i>Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej</i> ". Należy przy tym Działaniu pamiętać, że transport rowerowy stanowić może jedynie " <i>dojazd do węzła integracyjnego</i> "
14.	9.1.		2	Ukierunkowanie terytorialne: Poddziałanie 9.1.1. realizowane będzie na terenie Obszaru metropolitalnego Trójmiasta Nowe brzmienie zapisu: realizowane będzie na terenie Obszaru metropolitalnego Trójmiasta, tj w	Zgodnie z kierunkowymi zasadami wyboru projektów zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym (przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT). Miasto Puck nie zostało ujęte w przedsięwzięciu „węzłów integracyjnych wraz z trasami dojazdowymi w OMT” tzw małe węzły. Puck natomiast jest ujęty w Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego, oraz w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Wykonanie Zgodnie z celami szczegółowymi: „Interwencja w ramach Działania (...) przyczyni się do poprawy sprawności, atrakcyjności i efektywności systemu transportu zbiorowego (...) tworząc silną alternatywę dla indywidualnego transportu samochodowego.” Jestem przekonana, że uzyskanie tego celu jest niemożliwe bez włączenia miasta Puck, który może stać się owa alternatywą dla indywidualnego transportu samochodowego dla drogi 216 w kierunku Helu..poprzez zastosowanie rozwiązań przewidzianych w pkt 5 typy projektów tj. „parkuj i jedź” „parkuj rower i jedź” „podwieź i jedź”. Nie włączenie miasta Puck do przedsięwzięć w ramach ZIT z pewnością stanie się przeszkodą kompleksowego rozwiązania problemu płynnego przejazdu na odcinku Rekowo – Hel trasą 216. Miasto Puck jest bez wątpienia ważnym elementem tego węzła gdyż napływ pasażerów do Pucka następuje cały rok i zwiększa się z uwagi na dojazd z okolicznych wsi.	Hanna Pruchniewska Burmistrz Miasta Puck – reprezentująca Gminę Miasta Puck		Wyjaśnienie. W ramach Poddziałania 9.1.1. zakres projektu musi przede wszystkim wynikać ze Strategii ZIT, natomiast zasięg, jaki obejmuje OMT opisany jest szczegółowo w sekcji 4 RPO WP 2014-2020.

15.	9.1.	9.1.1.	2	<p>Poddziałanie 9.1.1 będzie realizowane na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta.</p> <p>Proponowane brzmienie: Poddziałanie 9.1.1 będzie realizowane na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta oraz gmin „obserwatorów”: Sierakowice, Steżycza, Nowy Dwór Gdański.</p>	<p>Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami poczynionymi w toku negocjacji pomiędzy ZZIT a IZ oraz z zapisami RPO WP 2014-2020 i SzOOP (str. 180), projekty planowane do realizacji w ramach Działania 9.1 będą wykrczały poza obszar realizacji ZIT – dotyczy to gmin: Sierakowice, Steżycza, Nowy Dwór Gdański.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>W ramach wszystkich Działań/Poddziałani w SzOOP RPO WP realizowanych za pomocą mechanizmu ZIT dodano zapisy: <i>"realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT"</i> oraz <i>"W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykrczały poza obszar realizacji ZIT."</i></p>
16.	9.1.	9.1.1.	2	<p>W celu podniesienia efektywności transportu zbiorowego możliwa będzie również realizacja projektów dotyczących budowy infrastruktury liniowej transportu rowerowego (indywidualna mobilność aktywna) stanowiących dojazd do węzłów integracyjnych.</p> <p>Proponowane brzmienie: W celu podniesienia efektywności transportu zbiorowego możliwa będzie również realizacja projektów dotyczących budowy infrastruktury liniowej transportu rowerowego (indywidualna mobilność aktywna) oraz systemów rowerów publicznych (indywidualny transport publiczny) stanowiących dojazd do węzłów integracyjnych.</p>	<p>Proponowany zapis nie przewiduje możliwości sfinansowania systemu roweru publicznego (roweru metropolitalnego), którego realizacja została przewidziana w fście "Węzły integracyjne wraz z trasami dojazdowymi". W uszczegółowieniu opisu Osi powinno to być doprecyzowane.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Doprecyzowano zapisy w ramach 1) typu projektu.</p>
17.	9.1.	9.1.1.	5	<p>1) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na kompleksowy regionalny węzeł przesiadkowy</p> <p>Proponowane brzmienie: 1) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na kompleksowy węzeł przesiadkowy</p>	<p>Ograniczenie wsparcia jedynie do węzłów "kompleksowych i regionalnych" oznacza zakwestionowanie wcześniejszego wyboru konkretnych lokalizacji węzłów przez Związek ZIT.</p>	Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT	TAK	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>.</p>
18.	9.1.	9.1.1.	5	<p>Istniejący zapis „1) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na kompleksowy regionalny węzeł przesiadkowy w tym: (...)” proponujemy zastąpić zapisem „1) budowa nowej rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na kompleksowy węzeł przesiadkowy w tym: (...)”.</p>	<p>W Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego dokonany został podział punktów transportowych w województwie pomorskim na cztery rodzaje: krajowe węzły integracyjne, regionalne węzły integracyjne, lokalne węzły integracyjne i przystanki zintegrowane. Do każdej kategorii przypisane zostały konkretne punkty z ich lokalizacjami.</p> <p>Użycie w SzOOP RPO WP 2014-2020 sformułowania „regionalny węzeł przesiadkowy” znacząco ogranicza katalog punktów transportowych, które mogą być zrealizowane w ramach Poddziałania 9.1.1, szczególnie jeśli uwzględnimy zasięg Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta. Odczytując wprost zapisy Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego, przy pozostawieniu niezmiennych zapisów SzOOP RPO WP 2014-2020, tylko jeden z kilkunastu węzłów negocjowanych w ramach ZIT (projekt pn.: „Węzły integracyjne OMT wraz z trasami dojazdowymi”) kwalifikowałby się do wsparcia.</p>	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	TAK	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>.</p>

19.	9.1.		2	<p>Prosimy o definicję pojęć „węzeł integracyjny” oraz „zintegrowany węzeł przesiadkowy” nie budzącą wątpliwości, iż realizowane w ramach Działania 9.1 mogą być wszystkie punkty transportowe wyszczególnione w Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego.</p>	<p>W Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego wyszczególnione zostały trzy rodzaje węzłów integracyjnych (krajowe, regionalne i lokalne) oraz przystanki zintegrowane. W ramach przedsięwzięcia pn.: „Węzły integracyjne OMT wraz z trasami dojazdowymi” negocjowanego w ramach ZIT znajduje się np. 8 punktów transportowych z ostatniej kategorii – przystanki zintegrowane. Nieprecyzyjne zapisy mogą budzić wątpliwości odnośnie zasadności przygotowywania do realizacji ww. przedsięwzięć w ramach ZIT.</p>	<p>Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona. Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>.</p>
20.	9.1.		4	<p>Prosimy o definicję pojęć „węzeł integracyjny” oraz „zintegrowany węzeł przesiadkowy” nie budzącą wątpliwości, iż realizowane w ramach Działania 9.1 mogą być wszystkie punkty transportowe wyszczególnione w Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego.</p>	<p>W Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego wyszczególnione zostały trzy rodzaje węzłów integracyjnych (krajowe, regionalne i lokalne) oraz przystanki zintegrowane. W ramach przedsięwzięcia pn.: „Węzły integracyjne OMT wraz z trasami dojazdowymi” negocjowanego w ramach ZIT znajduje się np. 8 punktów transportowych z ostatniej kategorii – przystanki zintegrowane. Nieprecyzyjne zapisy mogą budzić wątpliwości odnośnie zasadności przygotowywania do realizacji ww. przedsięwzięć w ramach ZIT.</p>	<p>Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona. Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>.</p>
21.	9.1.		5	<p>Prosimy o definicję pojęć „węzeł integracyjny” oraz „zintegrowany węzeł przesiadkowy” nie budzącą wątpliwości, iż realizowane w ramach Działania 9.1 mogą być wszystkie punkty transportowe wyszczególnione w Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego.</p>	<p>W Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego wyszczególnione zostały trzy rodzaje węzłów integracyjnych (krajowe, regionalne i lokalne) oraz przystanki zintegrowane. W ramach przedsięwzięcia pn.: „Węzły integracyjne OMT wraz z trasami dojazdowymi” negocjowanego w ramach ZIT znajduje się np. 8 punktów transportowych z ostatniej kategorii – przystanki zintegrowane. Nieprecyzyjne zapisy mogą budzić wątpliwości odnośnie zasadności przygotowywania do realizacji ww. przedsięwzięć w ramach ZIT.</p>	<p>Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona. Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>.</p>
22.	9.1.		2	<p>proponowane uzupełnienie: W celu podniesienia efektywności transportu zbiorowego możliwa będzie również realizacja projektów dotyczących budowy infrastruktury liniowej transportu rowerowego (indywidualna mobilność aktywna) oraz systemów rowerów publicznych (indywidualny transport publiczny) stanowiących dojazd do węzłów integracyjnych.</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia ZIT „Węzły integracyjne Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta wraz z trasami dojazdowymi” uzgodniono realizację systemu rowerów publicznych wspomagających funkcjonalnie węzły przesiadkowe.</p>	<p>Remigiusz Kitliński, UMG</p>	częściowo	<p>Uwaga uwzględniona. Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>. Wyjaśnienie. Ostateczne uzgodnienie projektów realizowanych w ramach mechanizmu ZIT odbywać się będzie na etapie opiniowania Strategii ZIT przez IZ RPO WP.</p>
23.	9.1.		5	<p>proponowana korekta: 1) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na kompleksowy regionalny węzeł przesiadkowy</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia ZIT „Węzły integracyjne Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta wraz z trasami dojazdowymi” uzgodniono wsparcie m.in. dla węzłów przesiadkowych PKM nie będących regionalnymi węzłami przesiadkowymi.</p>	<p>Remigiusz Kitliński, UMG</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona. Zapisy dotyczące 1) typu projektu uwzględniają klasyfikację opisaną w <i>Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego</i>. Wyjaśnienie. Ostateczne uzgodnienie projektów realizowanych w ramach mechanizmu ZIT odbywać się będzie na etapie opiniowania Strategii ZIT przez IZ RPO WP.</p>
24.	9.1.		5	<p>pkt 1) dodatkowy odnośnik proponowana nowa treść: - budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury liniowej komunikacji pieszej stanowiących drogę dojścia do węzłów integracyjnych i stanowiących funkcjonalne powiązania do przystanków</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia ZIT „Węzły integracyjne Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta wraz z trasami dojazdowymi” uzgodniono realizację tras dojścia pieszego do węzłów przesiadkowych.</p>	<p>Remigiusz Kitliński, UMG</p>	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. W przypadku <i>tras dojścia pieszego do węzłów</i> stanowiąc mogą one część wydatków kwalifikowalnych projektu, co zostanie dookreślone w <i>Wztycznych dotyczących kwalifikowalności</i>.</p>

25.	9.1.		4	<p>Poza trasami rowerowymi dojazdowymi do węzłów bike & ride lista wskaźników powinna zostać uzupełniona o realizację w ramach działania tras rowerowych uzupełniających transportowy charakter sieci tras rowerowych.</p> <p>- Liczba wybudowanych tras rowerowych o charakterze transportowym.</p> <p>Powinno się także dopuszczać możliwość modernizacji istniejących tras rowerowych nie będących bezpośrednim dojazdem do węzłów integracyjnych.</p> <p>- Liczba zmodernizowanych tras rowerowych.</p>	<p>We wszystkich ośrodkach miejskich sieć tras rowerowych nie jest kompletna, a tylko pełna i kompletna sieć tras rowerowych jest w stanie zmieniać przyzwyczajenia zmotoryzowanych mieszkańców i generować ruch rowerowy na odpowiednim poziomie, zapewniającym poprawne funkcjonowanie węzłów bike&ride.</p> <p>Oprócz kompletności sieci także jakość tras rowerowych i standaryzacja rozwiązań wpływa na zmotoryzowanych mieszkańców miast zachęcając do zmiany środka transportu w codziennych podróżach.</p>	<p>Marcin Dawidowski Wydział Programów Rozwojowych Urząd Miejski w Gdańsku</p>	NIE	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Zapisy dotyczące powiązania infrastruktury rowerowej z węzłową pochodzą bezpośrednio z RPO WP 2014-2020.</p>
26.	9.1.		5	<p>Punkt budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego powinien zostać uzupełniony o zapis „wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem technicznym”</p> <p>- budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem technicznym</p>	<p>Budowa i przebudowa nowych tras rowerowych wiąże się z przebudową i modernizacją otaczającej infrastruktury, budową oświetlenia, budową przebudową chodników, montażem pętli indukcyjnych.</p>	<p>Marcin Dawidowski Wydział Programów Rozwojowych Urząd Miejski w Gdańsku</p>	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>W przypadku przebudowy i modernizacji otaczającej infrastruktury i wyposażenia technicznego stanowić mogą one część wydatków kwalifikowalnych projektu, co zostanie dookreślone w <i>Wzycyżnych dotyczących kwalifikowalności.</i></p>
27.	9.1.		2	<p>W celach szczegółowych działań napisano, że wsparcie będzie dotyczyło także przedsięwzięć poprawiających funkcjonowanie, konkurencyjność i bezpieczeństwo publicznego transportu zbiorowego. Powinien być również zapis, że wsparcie będzie również dotyczyło dostosowaniu infrastruktury i taboru transportu publicznego do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Obecnie w trakcie przygotowania jest dokument pt. „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych”. Obejmuje on również takie dziedziny jak usuwanie barier architektonicznych. Nowo budowana infrastruktura dla transportu publicznego jest już dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, np. żółte oznakowania płytek ostrzegawczych, wprowadzenie płytek prowadzących dla osób niewidomych na peronach tramwajowych itp. Istniejąca infrastruktura powinna zostać zmodernizowana i dostosowana do zmieniających się standardów dla osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Marcin Dawidowski Wydział Programów Rozwojowych Urząd Miejski w Gdańsku</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wszystkie projekty realizowane w ramach RPO WP 2014-2020 muszą dostosować rozwiązania dla potrzeb osób niepełnosprawnych i jest to zasada horyzontalna. Dodatkowo, będzie ona przedmiotem oceny IZ RPO WP na podstawie w <i>Kryteriów wyboru projektów.</i></p>
28.	9.1.		4	<p>Należy dodać do listy wskaźników:</p> <p>-Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych/rozbudowanych tras tramwajowych.</p>	<p>Skoro w typach projektów jest -budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej infrastruktury transportu szynowego (kolei miejskiej oraz tramwaju), transportu trolejbusowego i autobusowego, w tym odpowiednio układów torowych na trasach, pętlach i bocznicach, trakcji, sieci energetycznych i podstacji trakcyjnych tramwajowych i trolejbusowych, pętli, wydzielonych pasów ruchu, zatok przystankowych – należy uzupełnić listę wskaźników o liczbę wybudowanych/zmodernizowanych/rozbudowanych tras tramwajowych.</p>	<p>Marcin Dawidowski Wydział Programów Rozwojowych Urząd Miejski w Gdańsku</p>	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Dodano w SzOOP RPO WP nowy wskaźnik produktu w Działaniu 9.1. "<i>Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej</i>".</p> <p>W SzOOP RPO WP, co do zasady wpisane zostały wybrane wskaźniki odpowiadające głównym celom poszczególnych Działań / Poddziałań. Katalog wskaźników został rozszerzony w <i>Tabeli wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektów</i> stanowiącej załącznik do dokumentu pt.: <i>Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020</i></p>
29.	9.1.		3	<p>Wskaźnikiem rezultatu bezpośredniego w działaniu 9.1 powinien być: "Wzrost udziału transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych w miastach"</p>	<p>Poprawny metodologicznie program powinien zawierać cele sformułowane w sposób mierzalny, w celu możliwości monitorowania stanu ich osiągnięcia. Adekwatnym wskaźnikiem ilościowym dla celu sformułowanego dla poddziałania 9.1 jest właśnie wzrost udziału transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych w miastach</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>SzOOP RPO WP nie przewiduje dodania wskaźnika rezultatu bezpośredniego w ramach Działania 9.1. W RPO WP 2014-2020 zapisany został wskaźnik "<i>Przewozy pasażerskie komunikacją miejską w ciągu roku</i>", którego zadaniem jest monitorowanie zwiększenia liczby pasażerów transportu zbiorowego w miastach, natomiast z poziomu projektu będzie to liczba pasażerów taboru miejskiego objętych wsparciem.</p>

30.	9.2.		2	Wykreślić część zdania: "...na których zgodnie z Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego odbywają się wojewódzkie przewozy pasażerskie." lub w inny sposób dopuścić możliwość inwestycji na liniach kolejowych, na których nie jest obecnie prowadzony ruch kolejowy, w celu jego uruchomienia.	Program powinien umożliwiać finansowanie rewitalizacji / budowy infrastruktury kolejowej na liniach obecnie nieczynnych, w celu przywrócenie na ich ruchu kolejowego. W plebiscycie Kolej 20222 zorganizowanym przez Centrum Zrównoważonego Transportu wysokie miejsca zajęły np. propozycje projektów dla odcinków: - Żuławska Kolej Dojazdowa; - Kwidzyn - Prabuty; - Kartuzy - Lębork; - Władysławowo - Dębki (nowa linia, raczej prace przygotowawcze) SzOOP powinien być otwarty na realizację wybranych projektów z wyżej wymienionych (bez wskazywania ich imiennie na tym etapie).	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis pochodzi bezpośrednio z zatwierdzonego przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020. Lista potencjalnych projektów do realizacji stanowi część dokumentacji dotyczącej spełnienia warunków ex-ante i podlega analizie wraz z zatwierdzonym RPO WP 2014-2020.
31.	9.2.	9.2.1.	2	Rewitalizacja wraz z elektryfikacją linii kolejowej nr 203 Tczew – Chojnice wraz z bezpośrednim połączeniem z Trójmiastem.		Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców	NIE	Przedsięwzięcie to wpisane jest do <i>Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Pomorskiego</i> , gdzie jako źródło finansowania wskazano, <i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko</i> .
32.	9.2.		2	wiersze: 10-11 Wykreślić część zdania: "...na których zgodnie z Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego odbywają się wojewódzkie przewozy pasażerskie." lub w inny sposób dopuścić możliwość inwestycji na liniach kolejowych, na których nie jest obecnie prowadzony ruch kolejowy, w celu jego uruchomienia.	Program powinien umożliwiać finansowanie rewitalizacji / budowy infrastruktury kolejowej na liniach obecnie nieczynnych, w celu przywrócenie na ich ruchu kolejowego. W plebiscycie Kolej 20222 zorganizowanym przez Centrum Zrównoważonego Transportu wysokie miejsca zajęły np. propozycje projektów dla odcinków: - Żuławska Kolej Dojazdowa; - Kwidzyn - Prabuty; - Kartuzy - Lębork; - Władysławowo - Dębki (nowa linia, raczej prace przygotowawcze) SzOOP powinien być otwarty na realizację wybranych projektów z wyżej wymienionych (bez wskazywania ich imiennie na tym etapie).	Centrum Zrównoważonego Transportu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis pochodzi bezpośrednio z zatwierdzonego przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020. Lista potencjalnych projektów do realizacji stanowi część dokumentacji dotyczącej spełnienia warunków ex-ante i podlega analizie wraz z zatwierdzonym RPO WP 2014-2020.
33.	9.2.		2	Dodać zdanie: "Finansowane będą także projekty polegające na przygotowaniu dokumentacji i innych pracach przygotowawczych dla projektów przewidzianych do realizacji w kolejnej perspektywie finansowej, spełniających warunki poddziałania.	Należy także umożliwić z programu realizację prac przygotowawczych na następnej perspektywie, szczególnie w poddziałaniu kolejowym - mając na względzie długi cykl przygotowawczy dla tego typu projektów.	Centrum Zrównoważonego Transportu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP uważa, iż w ramach perspektywy 2014-2020 realizacja zadań zaproponowanych w uwadze, mimo ich długiego cyklu przygotowawczego, jest na tym etapie stanowczo za wczesna.
34.	9.2.		5	podpunkt 1) w obu poddziałaniach "budowa, rozbudowa i przebudowa" - dodać do tych 3 typów działań także "rewitalizację" lub inny termin oznaczający orientacyjnie odzwierciedlenie wcześniejszych parametrów (może nie spełniać pojęcia przebudowa)	Obecne doświadczenia wskazują, że największą efektywność uzyskują projekty organicznych zakresem rewitalizacji, skoncentrowane głównie na wymianie najbardziej zniszczonych odcinków nawierzchni torowej. Może to nie spełniać kryteriów pojęcia "przebudowa", a tym bardziej "rozbudowa" i "budowa", a projekty) taki może mieć najwyższą efektywność.	Centrum Zrównoważonego Transportu	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Dokonano zmiany zapisów w typie projektu nr 1) w ramach Poddziałań 9.2.1. i 9.2.2. polegających na dodaniu słowa "remont", a także na zamianie słowa "remont" na "modernizacja" w pierwszych myślach do typów projektów nr 1) i 2).
35.	9.2.		4	Do wskaźników produktu dodać: "Łączna długość zbudowanej, przebudowanej lub rozbudowanej infrastruktury liniowej transportu szynowego, autobusowego i rowerowego" (ewentualnie osobno dla każdego rodzaju infrastruktury - szynowej, autobusowej, rowerowej)	Dla infrastruktury liniowej (typ projektu 2)) nie określono wskaźnika produktu).	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nieadekwatna do Działania.
36.	9.2.		2	Dodać zdanie: "Finansowane będą także projekty polegające na przygotowaniu dokumentacji i innych pracach przygotowawczych dla projektów przewidzianych do realizacji w kolejnej perspektywie finansowej, spełniających warunki poddziałania.	Należy także umożliwić z programu realizację prac przygotowawczych na następnej perspektywie, szczególnie w poddziałaniu kolejowym - mając na względzie długi cykl przygotowawczy dla tego typu projektów.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP uważa, iż w ramach perspektywy 2014-2020 realizacja zadań zaproponowanych w uwadze, mimo ich długiego cyklu przygotowawczego, jest na tym etapie stanowczo za wczesna.

37.	9.2.		5	podpunkt 1) w obu poddziałaniach "budowa, rozbudowa i przebudowa" - dodać do tych 3 typów działań także "rewitalizację" lub inny termin oznaczający orientacyjnie odwrócenie wcześniejszych parametrów (może nie spełniać pojęcia przebudowa)	Obecne doświadczenia wskazują, że największą efektywność uzyskują projekty organicznych zakresem rewitalizacji, skoncentrowane głównie na wymianie najbardziej zniszczonych odcinków nawierzchni torowej. Może to nie spełniać kryteriów pojęcia "przebudowa", a tym bardziej "rozbudowa" i "budowa", a projekty\ taki może mieć najwyższą efektywność.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Dokonano zmiany zapisów w typie projektu nr 1) w ramach Poddziałania 9.2.1. i 9.2.2. polegającej na dodaniu słowa "remont", a także na zamianie słowa "remont" na "modernizacja" w pierwszych myślach do typów projektów nr 1) i 2).
38.	9.3.		2	Rozszerzenie pakietu działań o przebudowę DW nr 100	Rozszerzenie pakietu działań wzmacniających północny korytarz transportowy o działania stymulujące rozwój zachodnich rejonów powiatów puckiego i wejherowskiego co też przyczyni się w znacznym stopniu do wzrostu spójności sieci drogowych w regionie. Elementem tego pakietu jest przebudowa DW nr 100, która znacząco wpłynie na poprawę komunikacji z Portem Gdylskim. Inwestycja ma również strategiczne znaczenie dla połączenia z planowaną Obwodnicą Północną Aglomeracji Trójmiejskiej (OPAT). Ponadto usprawni ruch turystyczny w kierunku na Rewę i Puck.	Urząd Miasta Rumi	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W ramach Działania 9.3. przewiduje się do wsparcia przedsięwzięcia strategiczne uzgodnione i zdefiniowane w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie transportu (<i>Mobilne Pomorze</i>).
39.	9.3.		13	Wpisać następujące limity i ograniczenia: "1. Realizowane projekty muszą obejmować ciągłą infrastrukturę dla bezpiecznego i wygodnego poruszania się pieszych oraz rowerzystów na długości całego odcinka drogi objętego zadaniem (jako minimum dla terenów niezurbanizowanych: wspólny ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej po jednej stronie drogi." "2. Realizowane projekty nie mogą pogarszać warunków ruchu pojazdów komunikacji publicznej." "3. Realizowane projekty muszą zawierać nowoczesne rozwiązania gwarantujące wysoki poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym zawierać systemy automatycznego nadzoru nad prędkością w postaci fotoradarów w liczbie co najmniej 1 szt. na 5 km długości odcinka objętego inwestycją, dla każdego kierunku ruchu, lub systemy odcinkowego pomiaru średniej prędkości pojazdów obejmujące cały odcinek drogi objętej inwestycją."	1. Z doświadczeń (w tym ewaluacji) niektórych RPO 2007-13 w kraju wynika, że wiele inwestycji drogowych w sposób skandaliczny nie poprawiło warunków ruchu i bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów, a czasami wręcz je pogorszyło. Zdarzały się inwestycje, gdzie wybudowano drogi w ogóle bez chodników. Koniczne jest wymaganie realizacji ciągłej infrastruktury rowerowej (bez nieciągłości), nawet na terenach niezurbanizowanych, gdzie minimum może mieć postać ciągu pieszo-rowerowego po jednej stronie drogi - powszechna praktyka w krajach UE. 2. To samo dotyczy warunków ruchu dla pojazdów komunikacji publicznej, które w nowych projektach często są dyskryminowane, zamiast uzyskiwać priorytet. 3. Stoimy na stanowisku, że w ramach każdej większej inwestycji drogowej powinny być obligatoryjnie instalowane urządzenia automatycznego nadzoru nad przestrzeganiem dozwolonych limitów prędkości, np. fotoradary. To powinny być działania od razu w ramach inwestycji drogowych, a nie osobne, po latach, z koniecznością znalezienia osobnych środków. Inwestycja (zwłaszcza ze środków unijnych) powinna zapewniać bezpieczeństwo ruchu drogowego, a obecnie systemy automatyczne (w tym fotoradary) są najsukcesywniejszym środkiem egzekwowania przepisów o prędkości, dzięki elementom takim jak: obiektywność, skuteczność wykrywania, szybkość i nieuchronność kary.	Centrum Zrównoważonego Transportu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowana w uwadze rozwiązania, wg IZ RPO WP zawierają się w punkcie 5 <i>Typy projektów</i> , a także stanowiąc będą wymóg zawarty i opisany w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> .
40.	9.3.		2	Istniejący zapis „Wsparcie objęte zostaną wyłącznie drogi o charakterze regionalnym, dowiązujące najważniejsze ośrodki miejskie do dróg krajowych, w tym do sieci TEN-T wskazane w ramach pakietów drogowych przedsięwzięć strategicznych zdefiniowanych w RPS w zakresie transportu: (...)” ogranicza realizację inwestycji w ramach Działania 9.3 wyłącznie do projektów transportowych wskazanych imiennie w RPS, zawężając możliwości wynikające w tym zakresie z zapisów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, które brzmią: „Przewiduje się realizację drogowych przedsięwzięć strategicznych zdefiniowanych w RPS w zakresie transportu. Wsparcie objęte zostaną drogi o charakterze regionalnym, dowiązujące najważniejsze ośrodki miejskie do dróg krajowych, w tym do sieci TEN-T.” Powyższy zapis SzOOP RPO WP 2014-2020 uniemożliwia Beneficjentom aplikowanie o środki na realizację przedsięwzięć drogowych o charakterze regionalnym, dowiązujących najważniejsze ośrodki miejskie do dróg krajowych, w tym do sieci TEN-T oraz usprawniających połączenia z ich otoczeniem funkcjonalnym.	Gmina Miasta Gdyni planuje inwestycje dotyczące infrastruktury drogowej o charakterze regionalnym, jednakże nie stanowiąc przedsięwzięć strategicznych wskazanych w RPS w zakresie transportu. Przykładem jest kontynuacja rozbudowy ul. Chwarznieńskiej stanowiącej połączenie centralnych części Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta z Trasą Obwodową Trójmiasta, będącą drogą ekspresową stanowiącą element drogi krajowej nr 6, która z kolei jest częścią trasy europejskiej wschód-zachód E28. Jest to przedsięwzięcie niezwykle istotne, skutkujące usprawnieniem powiązania ośrodka miejskiego stanowiącego rdzeń Metropolii z jego otoczeniem funkcjonalnym, a także z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T. Rozwój Trójmiejskiego Obszaru Metropolitalnego w dużym stopniu uzależniony jest od jego dostępności komunikacyjnej. Niezrozumiale zatem jest przyjęcie zapisów SzOOP RPO WP 2014-2020 – dokumentu tworzonego niezależnie na naszym rodzimym gruncie, istotnie zawężających w stosunku do zapisów samego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 wynegocjowanego z Komisją Europejską i realnie blokujących możliwość aplikowania na działania skutkujące poprawą dostępności do rdzenia Metropolii.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W ramach Działania 9.3. wsparcie będzie udzielane co do zasady w ramach trybu pozakonkursowego - przedsięwzięcie strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu. Ewentualne uzupełnienie o zapis dotyczący trybu konkursowego będzie możliwe do uzupełnienia po zakontraktowaniu projektów pozakonkursowych, jeśli pozostaną środki (dostępna alokacja) do rozdysponowania.

41.	9.3.		<p>Istniejący zapis „Zgodnie z Kierunkowymi zasadami wyboru projektów zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym – przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu.” proponujemy zastąpić zapisem „Zgodnie z Kierunkowymi zasadami wyboru projektów zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym – przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu oraz uzupełniająco w trybie konkursowym.”</p> <p>Zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 zakładają dwa tryby wyboru projektów, cyt.: „Głównym trybem wyboru projektów będzie tryb pozakonkursowy (przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu). Uzupełniająco przewiduje się tryb konkursowy.” Wyłączenie na etapie SzOOP RPO WP 2014-2020 trybu konkursowego, uniemożliwia współfinansowanie innych niż wymienione imiennie w RPS przedsięwzięć poprawiających dostępność kluczowych miejskich obszarów funkcjonalnych, w tym ośrodka metropolitalnego (rezultat realizacji Priorytetu Inwestycyjnego 7b zapisany w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020).</p>		Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ramach Działania 9.3. wsparcie będzie udzielane co do zasady w ramach trybu pozakonkursowego - przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu. Ewentualne uzupełnienie o zapis dotyczący trybu konkursowego będzie możliwe do uzupełnienia po zakontraktowaniu projektów pozakonkursowych, jeśli pozostaną środki (dostępna alokacja) do rozdysponowania.</p>
42.	9.3.		<p>Wnioskuje o uzupełnienie zapisu w poz. 12 Tryby wyboru projektów (...) o tryb konkursowy dla innych przedsięwzięć nie będących przedsięwzięciami strategicznymi zdefiniowanymi w RPS w zakresie transportu, a odnoszącymi się do dróg o znaczeniu regionalnym.</p> <p>Zwracam uwagę, iż zapisy Programu nie odnoszą się tylko do dróg wojewódzkich (jedynie je preferują do wsparcia), ale mają na celu również wsparcie dróg dowiązujących najważniejsze ośrodki miejskie do dróg krajowych i poprawiających dostępność drogową miejskich ośrodków funkcjonalnych do trójmiasta. Dojazd do Obwodnicy Trójmiasta zapewniają drogi wojewódzkie ujęte w RPS jako przedsięwzięcia strategiczne np. DW 221, DW 222.</p> <p>Problem stanowi natomiast niedrożne powiązanie Obwodnicy Trójmiasta z centrum np. ze Śródmieściem czy Wrzeszczem. W celu poprawy dostępności drogowej miast Województwa nie wystarczy tylko przebudowa samych dróg wojewódzkich bez przeprowadzenia niezbędnych inwestycji łączących Centrum Gdańska z Obwodnicą Trójmiasta np. poprzez ulicę Nową Świętokrzyską czy ul. Nową Jabłoniową wraz z nową ul. Warszawską. Jednocześnie wskazuję, że ul. Świętokrzyska w Gdańsku ma status drogi wojewódzkiej nr 221 i jako taka wpisuje się w pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny realizowany w trybie pozakonkursowym i łączy się z węzłem Kowale na obwodnicy Zachodniej Trójmiasta.</p>	<p>Ten układ drogowy ma wymiar regionalny – łączy stolicę regionu z regionem.</p> <p>Układ głównych powiązań zewnętrznych Gdańska Południe wykorzystuje elementy ramy komunikacyjnej Gdańska tzn. Zachodnią Obwodnicę Trójmiasta (ZOT) oraz Południową Obwodnicę Gdańska (POG) w klasie dróg ekspresowych.</p> <p>Pierwszym etapem wyżej wymienionych powiązań komunikacyjnych było wybudowanie Al. Hawla i rozbudowa ul. Lostowickiej. Niezbędnym uzupełnieniem tego układu zapewniającym powiązania międzydzielnicowe będą Nowa Świętokrzyska, Nowa Warszawska i Nowa Jabłoniowa. Dopiero wybudowanie tych trzech dróg pozwoli na zintegrowanie systemu transportowego, usprawnienie ruchu miejskiego oraz zwiększenie bezpieczeństwa i przepustowości układu komunikacyjnego w relacji region- stolica regionu.</p> <p>Brak tych odcinków w perspektywie do 2020 roku utrudni rozwój inwestycyjny terenów Gdańska Południe, spowoduje odpływ inwestorów z tego rejonu, a także całkowity paraliż komunikacyjny z powodu zablokowania zjazdów z obwodnicy na węzłach Kowale i Szadółki oraz powstania w tym rejonie nowych osiedli mieszkaniowych. Powyższe utrudni zdecydowanie ruch tranzytowy przez Gdańsk Południe.</p> <p>Planowane inwestycje przewidują również budowę w pasie drogowym linii tramwajowych oraz zakup taboru.</p>	Marcin Dawidowski Wydział Programów Rozwojowych Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ramach Działania 9.3. wsparcie będzie udzielane co do zasady w ramach trybu pozakonkursowego - przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu. Ewentualne uzupełnienie o zapis dotyczący trybu konkursowego będzie możliwe do uzupełnienia po zakontraktowaniu projektów pozakonkursowych, jeśli pozostaną środki (dostępna alokacja) do rozdysponowania.</p>

43.	9.3.		4	Należy dodać do listy wskaźników: 1)Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych chodników 2)Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych ścieżek rowerowych	Skoro w typach projektów jest - budowa chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-jednych i infrastruktury towarzyszącej w pasie drogowym, nie związanej z drogą w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, tj. kanalizacja teletechniczna i przepusty dla zwierząt, to powinno to mieć również odzwierciedlenie w liście wskaźników produktu.	Marcin Dawidowski Wydział Programów Rozwojowych Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W SzOOP RPO WP, co do zasady wpisane zostały wybrane wskaźniki odpowiadające głównym celom poszczególnych Działań / Poddziałań. Katalog wskaźników został rozszerzony w <i>Tabeli wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektów</i> stanowiącej załącznik do dokumentu pt.: <i>Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020</i> , dlatego też nie przewiduje się dodania w treści SzOOP RPO WP zaproponowanych wskaźników.
44.	9.3.		13	Wpisać następujące limity i ograniczenia: "1. Realizowane projekty muszą obejmować ciągłą infrastrukturę dla bezpiecznego i wygodnego poruszania się pieszych oraz rowerzystów na długości całego odcinka drogi objętego zadaniem (jako minimum dla terenów niezurbanizowanych: wspólny ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej po jednej stronie drogi." "2. Realizowane projekty nie mogą pogarszać warunków ruchu pojazdów komunikacji publicznej." "3. Realizowane projekty muszą zawierać nowoczesne rozwiązania gwarantujące wysoki poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym zawierać systemy automatycznego nadzoru nad prędkością w postaci fotoradarów w liczbie co najmniej 1 szt. na 5 km długości odcinka objętego inwestycją, dla każdego kierunku ruchu, lub systemy odcinkowego pomiaru średniej prędkości pojazdów obejmujące cały odcinek drogi objętej inwestycją."	1. Z doświadczeń (w tym ewaluacji) niektórych RPO 2007-13 w kraju wynika, że wiele inwestycji drogowych w sposób skandaliczny nie poprawiło warunków ruchu i bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów, a czasami wręcz je pogorszyło. Zdarzały się inwestycje, gdzie wybudowano drogi w ogóle bez chodników. Konieczne jest wymaganie realizacji ciągłej infrastruktury rowerowej (bez nieciągłości), nawet na terenach niezurbanizowanych, gdzie minimum może mieć postać ciągu pieszo-rowerowego po jednej stronie drogi - powszechna praktyka w krajach UE. 2. To samo dotyczy warunków ruchu dla pojazdów komunikacji publicznej, które w nowych projektach często są dyskryminowane, zamiast uzyskiwać priorytet. 3. Stoimy na stanowisku, że w ramach każdej większej inwestycji drogowej powinny być obligatoryjnie instalowane urządzenia automatycznego nadzoru nad przestrzeganiem dozwolonych limitów prędkości, np. fotoradary. To powinny być działania od razu w ramach inwestycji drogowych, a nie osobne, po latach, z koniecznością znalezienia osobnych środków. Inwestycja (zwłaszcza ze środków unijnych) powinna zapewniać bezpieczeństwo ruchu drogowego, a obecnie systemy automatyczne (w tym fotoradary) są najskuteczniejszym środkiem egzekwowania przepisów o prędkości, dzięki elementom takim jak: obiektywność, skuteczność wykrywania, szybkość i nieuchronność kary.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowana w uwadze rozwiązania, wg IZ RPO WP zawierają się w punkcie 5 <i>Typy projektów</i> , a także stanowiąc będą wymóg zawarty i opisany w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> .
OP 10								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	10.1.		przypis 32	Przypis 32: Za kompleksowy terytorialnie projekt uznaje się taki który obejmując swoim zasięgiem budynki zlokalizowane na obszarze co najmniej 2 gmin.	Z przepisu 31 wynika, że kompleksowy terytorialnie projekt to taki który dotyczy co najmniej 2 budynków. Natomiast przypis 32 odnosi się do preferencji dot. kompleksowości w sytuacji gdy projekt dotyczy co najmniej 5 budynków. Sformułowane w ten sposób przepisy są niejednoznaczne. Nie wiadomo czy spełnieniem kompleksowości jest co najmniej 2 czy 5 budynków. Nie ma potrzeby określania warunku ilościowego tj. 5 budynków w przypisie 32.	ZWIĄZEK GMIN POMORSKICH	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony/doprecyzowany.

2.	10.1.		2	MRiRW proponuje aby w przypadku działań 10.1, 10.2 oraz 10.3 w opisach celów szczegółowych/działań/poddziałań dodać zapisy, iż dodatkowe preferencje otrzymają projekty przy realizacji których wykorzystana zostanie biomasa pochodzenia rolniczego, wyprodukowana z lokalnego surowca na terenie objętym RPO.	Zdaniem MRiRW, dodatkowo punktowane powinny być projekty dotyczące produkcji energii odnawialnej w oparciu o biomasę pochodzenia rolniczego, które wykorzystają surowiec pochodzący z obszaru objętego RPO. Wprowadzenie takiego kryterium oceny wniosków, będzie promowało wykorzystanie lokalnych surowców do produkcji energii odnawialnych.	Lukasz Pietrzak Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP przyjęła jednolitą zasadę, aby w SzOOP RPO WP nie dodawać nowych preferencji, innych niż zawarte w przyjętym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020. Ponadto, kwestie związane z biomasą pochodzenia rolniczego, wyprodukowaną z lokalnego surowca na terenie objętym RPO Województwa Pomorskiego dotyczą jedynie Działania 10.3. <i>Odnawialne źródła energii</i> . Wątpliwość budzi także propozycja dodatkowego punktowania potencjalnych wnioskodawców wykorzystujących surowiec w postaci biomasy tylko z obszaru objętego Programem. Wydaje się to sprzeczne z zasadami konkurencji regulowanymi przez wolny rynek.
3.	10.1.	10.1.2.	6	W pkt. 6 „Typ beneficjenta” w odniesieniu do poddziałania 10.1.2 w projekcie SzOOP stwierdzono, że „Typy beneficjentów do uzupełnienia po zakończeniu o ceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3.” W związku z brakiem wskazania typów beneficjentów w odniesieniu do poddziałania 10.1.2 w komentowanej wersji SzOOP, pragniemy zaznaczyć, że jeśli chodzi o poprawę efektywności energetycznej w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych, beneficjentami powinny być zwłaszcza spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe, a także jednostki samorządu terytorialnego.	W Umowie Partnerstwa zwrócono uwagę na fakt, że gospodarstwa domowe odpowiadają za największy, bo 30% udział w krajowym zużyciu energii końcowej. Z Umowy Partnerstwa wynika także, że spółdzielcze, komunalne oraz prywatne czynszowe zasoby mieszkaniowe znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Najtrudniejsza jest sytuacja w zasobach komunalnych i prywatnych zasobach czynszowych, w których tzw. luka remontowa wynosi nawet 70-75%. Przemawia to za uwzględnieniem wśród typów beneficjentów w poddziałaniu 10.1.2 spółdzielni mieszkaniowych oraz jednostek samorządu terytorialnego, a także za wprowadzeniem mechanizmu, umożliwiającego rozliczanie wydatków ponoszonych bezpośrednio przez właścicieli prywatnych czynszowych budynków wielorodzinnych.	Fundacja ClientEarth Poland	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Specyfika instrumentów finansowych sprawia, że beneficjentem w rozumieniu RPO WP 2014-2020 jest podmiot wdrażający dany instrument finansowy. Obecnie trwa ocena ex-ante, po jej zakończeniu wyłoniony zostanie podmiot, o którym mowa powyżej, a spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe będą ostatecznymi odbiorcami ubiegającymi się o wsparcie w ramach dostępnych środków.
4.	10.1.	10.1.2.	6	Warto także rozważyć wprowadzenie mechanizmu, w którym z funduszy będą mogły skorzystać osoby prywatne (właściele wielorodzinnych budynków mieszkalnych). Taki mechanizm mógłby polegać na uwzględnieniu możliwości rozliczania wszelkich prac zrealizowanych bezpośrednio przez ww. indywidualnych końcowych odbiorców projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki, przy założeniu, że beneficjentem przyznawanej pomocy byłoby jednostki samorządu terytorialnego. Rozliczenie projektu następowaloby na podstawie wydatków poniesionych przez osobę trzecią, a nie beneficjenta projektu. W takiej sytuacji własność zakupionych materiałów od początku przysługiwałaby odbiorcom końcowym projektu, a nie beneficjentowi projektu. Mechanizm taki mógłby zakładać zawieranie umów pomiędzy beneficjentem projektu, a odbiorcami końcowymi, m.in. w celu zachowanie trwałości projektów.	Mechanizm polegający na na uwzględnieniu możliwości rozliczania prac zrealizowanych bezpośrednio przez indywidualnych końcowych odbiorców projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki, przy założeniu, że beneficjentem przyznawanej pomocy byłoby jednostki samorządu terytorialnego, został przewidziany w RPO Województwa Małopolskiego i jest to rozwiązanie godne rozważenia, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych na terenie całej Polski.	Fundacja ClientEarth Poland	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Decyzja dotycząca sposobu realizacji przedsięwzięć w ramach instrumentu finansowego zostanie podjęta po zakończeniu i wynikach oceny ex-ante.
5.	10.1.		2	Działanie będzie realizowane w formie mechanizmu ZIT na terenie OMT. Proponowane brzmienie: Działanie będzie realizowane w formie mechanizmu ZIT na terenie OMT oraz gmin: Sztutowo, Nowy Dwór Gdański, Pelplin.	Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami poczynionymi w toku negocjacji pomiędzy ZZIT a IZ oraz z zapisami RPO WP 2014-2020 i SzOOP (str. 180) projekty planowane do realizacji w ramach Działania 10.1 będą wykraczały poza obszar realizacji ZIT – dotyczy to gmin: Sztutowo, Pelplin, Nowy Dwór Gdański.	Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. We wszystkich Działaniach/Poddziałaniach SzOOP RPO WP, gdzie występuje mechanizm ZIT, w Ukierunkowaniu terytorialnym dodano zapis: <i>"W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT."</i>

6.	10.1.		2	Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej, mieszkaniowych i produkcyjnych oraz gospodarstw zakładowych na terenach wiejskich „	W obecnym kształcie zapis nie pozwala na rozwój przedsiębiorstw kładących nacisk na projekty obniżające zużycie energii w gospodarstwach i obiektach na terenach wiejskich (np. kotły na różne typy biomasy, w tym w szczególności na słomę) oraz zakłady produkcyjne także zainteresowane ekologicznymi, odnawialnymi źródłami energii	GRASO Starogard Gdański	NIE	RPO WP 2014-2020 przewiduje wsparcie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców w ramach Działania 2.2. (Poddziałania 2.2.1.). Interwencja prowadzona w ramach Działania 2.2. ma charakter komplementarny do wsparcia w ramach Działania 10.1. i 10.2. w zakresie poprawy efektywności energetycznej w zabudowie. Przedsiębiorcy mogą także ubiegać się o wsparcie w ramach krajowego <i>Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko</i> (POIS).
7.	10.1.	10.1.1.	5	Istniejący zapis „modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego” proponujemy zastąpić zapisem „modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego z uwzględnieniem możliwości zastosowania OZE”	Obserwujemy coraz większe znaczenie systemów OZE służących produkcji energii elektrycznej na własne potrzeby, które mogą zostać zastosowane w budynkach użyteczności publicznej. Dzięki zastosowaniu OZE zmniejsza się bieżące zużycie energii elektrycznej, jak również zmniejsza się roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną budynku.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony w typie projektu nr 1) i brzmi: "wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynków".
8.	10.1.	10.1.2.	5	Istniejący zapis „modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego” proponujemy zastąpić zapisem „modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego z uwzględnieniem możliwości zastosowania OZE”	Obserwujemy coraz większe znaczenie systemów OZE służących produkcji energii elektrycznej na własne potrzeby, które mogą zostać zastosowane w budynkach użyteczności publicznej. Dzięki zastosowaniu OZE zmniejsza się bieżące zużycie energii elektrycznej, jak również zmniejsza się roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną budynku.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony w typie projektu nr 1) i brzmi: "wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynków".
9.	10.1.	10.1.1.	5	Prosimy o doprecyzowanie zapisów dotyczących spełniania „wymagań minimalnych” (przypis 35), jako np. „wymagania zgodne z przepisami obowiązującymi na dzień zakończenia inwestycji”.	Przepisy dotyczące izolacyjności przegród bardzo często ulegają zmianie. Przewiduje się, że do roku 2022 ulegną one zmianie jeszcze trzykrotnie. Może wówczas dojść do sytuacji, w której realizacja przedsięwzięcia zgodna będzie z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, ale podczas kontroli po wykonaniu inwestycji wystąpi rozbieżność pomiędzy przepisami a stanem istniejącym.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	NIE	Uwaga niezasadna. IZ RPO WP nie widzi niebezpieczeństwa zasygnalizowanego w uwadze, ponieważ prawo nie działa wstecz. Ewentualna kontrola na zakończenie inwestycji odnosić się będzie do sytuacji prawnej (przepisów techniczno-budowlanych) obowiązujących w czasie realizacji przedsięwzięcia.
10.	10.1.	10.1.2.	5	Prosimy o doprecyzowanie zapisów dotyczących spełniania „wymagań minimalnych” (przypis 35), jako np. „wymagania zgodne z przepisami obowiązującymi na dzień zakończenia inwestycji”.	Przepisy dotyczące izolacyjności przegród bardzo często ulegają zmianie. Przewiduje się, że do roku 2022 ulegną one zmianie jeszcze trzykrotnie. Może wówczas dojść do sytuacji, w której realizacja przedsięwzięcia zgodna będzie z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, ale podczas kontroli po wykonaniu inwestycji wystąpi rozbieżność pomiędzy przepisami a stanem istniejącym.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	NIE	Uwaga niezasadna. IZ RPO WP nie widzi niebezpieczeństwa zasygnalizowanego w uwadze, ponieważ prawo nie działa wstecz. Ewentualna kontrola na zakończenie inwestycji odnosić się będzie do sytuacji prawnej (przepisów techniczno-budowlanych) obowiązujących w czasie realizacji przedsięwzięcia.
11.	10.1.	10.1.2.	19	Istniejący zapis „Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta wynosi 85%.” proponujemy zastąpić zapisem „Maksymalny poziom dofinansowania w formie pożyczki ze środków EFRR na poziomie beneficjenta wynosi 85%.”	Termin „maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR” sugeruje pomoc bezzwrotną, co może być mylące dla potencjalnych Beneficjentów.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis został doprecyzowany horyzontalnie, wszędzie tam, gdzie występuje instrument finansowy.
12.	10.1.		5	Typy projektów wspólne dla Poddziałania: 1) kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna (...), 2) likwidacja istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej termomodernizacji obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych wraz z podłączeniem odbiorców do miejskiego systemu ciepłowniczego lub lokalnych systemów ciepłowniczych.	Zgodne z opisem z punktu 2. Cele szczegółowe działania. Podłączenie do msc. lub lokalnego sc. obiektów i budynków jest działaniem kompleksowym w aspekcie przeprowadzenia ich głębokiej modernizacji energetycznej.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	TAK	Uwaga uwzględniona. Typ projektu uwzględnił częściowo ten postulat. Modernizacja źródeł ciepła jest jednym z elementów interwencji. Zmodyfikowano zapis w projekcie SzOOP RPO WP w typie projektu nr 1), drugi myśląc i brzmi on aktualnie: "likwidacja istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej modernizacji obiektach wraz z budową przylączy do systemu ciepłowniczego"

13.	10.1.		6	8) przedsiębiorcy.	Beneficjenci w zakresie podłączenia do msc. lub lokalnego sc.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Uwaga niezasadna. Typ beneficjenta przewidziany w ramach Działania 10.4. <i>Redukcja emisji</i> , tam gdzie przewiduje się jako rodzaj interwencji rozbudowę sieci (msc lub lokalnego sc).
14.	10.1.		10	Interwencja w ramach Działania 10.1 jest komplementarna z interwencją w ramach Poddziałania 8.1.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – mechanizm ZIT.	Modernizacja energetyczna obiektów i budynków zlokalizowanych na obszarach LPR, wraz z ich podłączeniem do msc. lub lokalnego sc., jest działaniem komplementarnym do wyliczonych typów projektów w Działaniu 8.1.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony/doprecyzowany.
15.	10.1.	10.1.2.	1	Poddziałanie nr 10.1.2. Efektywność energetyczna - mechanizm ZIT - <i>wsparcie pozadotacyjne</i>	Gdańsk stoi na stanowisku, że budynki wielorodzinne należące w 100% do gminy winny być objęte wsparciem dotacyjnym	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Ostateczna decyzja w sprawie będącej przedmiotem uwagi zostanie podjęta po zakończeniu oceny ex-ante dla instrumentów finansowych.
16.	10.1.		2	Akapit piąty: Zakres prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego (w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności energetycznej), a wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać <i>kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów</i> (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych.	Takie rozwiązanie promuje budynki relatywnie nowe, kiedy największe efekty możliwe są w budynkach starych. Będzie to prowadziło do pogłębiania degradacji obiektów sprzed 1945.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wyjaśnienie. Wątpliwy zapis dotyczący <i>Kryterium efektywności kosztowej</i> wynika bezpośrednio z zapisów <i>Umowy Partnerstwa</i> , dlatego też nie ma możliwości dokonania jego zmiany/usunięcia. Zapis ten ma na celu badanie poniesionych kosztów do uzyskanych efektów. Budynki stare wymagają większych nakładów finansowych, ale też ich modernizacja energetyczna przyczyni się do uzyskania lepszych efektów, dlatego też zapis ten, w rozumieniu IZ RPO WP nie promuje wyłącznie budynków nowych.
17.	10.1.		2	Akapit dziewiąty: Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej <i>co najmniej 30% średnio na budynek</i> .	Jak będzie liczona ta średnia? Jeśli arytmetycznie, to jeden mały obiekt może zafalszować obraz większej grupy.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		Wyjaśnienie. Średnia będzie liczona arytmetycznie.
18.	10.1.		2	Akapit dziesiąty: W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o <i>co najmniej 25%</i> .	Wyjątkowo mało.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zapis "W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o co najmniej 25%" jest bezpośrednim wynikiem oczekiwań Komisji Europejskiej w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020. Niemniej jednak, w preferencjach znajduje się zapis mówiący o tym, że preferowane będą projekty zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek). Ponadto, istotą interwencji w tym Działaniu jest także dokończenie rozpoczętego wcześniej procesu modernizacji energetycznej.

19.	10.1.		2	Preferowane będą projekty: 1) kompleksowe (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie); 2) wykorzystujące odnawialne źródła energii; 3) zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek), 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych, 5) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.	Promocja projektów relatywnie nowych.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		W związku z brakiem uwagi / zapytania, traktuje się przedmiotowy tekst jako ogólny komentarz.
20.	10.1.		2	Inwestycje z zakresu wymiany indywidualnych źródeł powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Ponadto wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Preferowane powinno być wsparcie udzielane poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO) oraz instrumenty finansowe.	To raczej nie jest przeciwdziałanie ubóstwu.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		Wyjaśnienie. W rozdziale 6 <i>Wykaz stosowanych pojęć</i> w projekcie SzOOP RPO WP wprowadzono definicję pojęcia <i>Ubóstwo energetyczne</i> .
21.	10.1.		3	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	Jak liczone?	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		Wyjaśnienie. Wyczerpujące "zmniejszenia rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych" dokonuje się według metodologii zawartej w <i>Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej</i> (Dz.U. 2015 poz. 376)
22.	10.1.		4	Wskaźniki wspólne dla Poddziałali: 1) Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW); 2) Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31).	W takim układzie najlepiej robić osiedla z lat 80 i 90.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		W związku z brakiem uwagi / zapytania, traktuje się przedmiotowy tekst jako ogólny komentarz.
23.	10.1.	10.1.1.	6	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) jednostki naukowe , 4) instytucje edukacyjne, szkoły wyższe , 5) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne ich organy założycielskie, 6) organizacje pozarządowe , 7) kościół i związki wyznaniowe .	Beneficjenci zaznaczeni na czerwono do tej pory nie byli przewidywani w RPO w zakresie efektywności energetycznej.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		Wyjaśnienie. Wyróżnione w uwadze <i>Typy beneficjentów</i> są zgodne z ostatecznie zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020.

24.	10.1.		13	2) W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o co najmniej 25%.	Bardzo niski efekt ekologiczny.	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis "W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o co najmniej 25%" jest bezpośrednio wynikiem oczekiwań Komisji Europejskiej w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020. Niemniej jednak, w preferencjach znajduje się zapis mówiący o tym, że preferowane będą projekty zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek). Ponadto, istotą interwencji w tym Działaniu jest również dokończenie rozpoczętego wcześniej procesu modernizacji energetycznej.
25.	10.1.		2	Proponuje się dodanie wymagania, aby akapit otrzymał brzmienie: Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek. Jednocześnie minimalna poprawa efektywności energetycznej pojedynczego budynku będącego elementem kompleksowego projektu wynosi 25%. Projekty zakładające poprawę efektywności energetycznej o mniej niż 25% w każdym modernizowanym budynku nie będą wspierane.	Zaproponowane w SZOP ujęcie może prowadzić do sytuacji, w której niektóre budynki modernizowane w ramach kompleksowego projektu będą podlegały wyłącznie płytkiej modernizacji lub wręcz remontowi, a średnia poprawa efektywności energetycznej będzie osiągnięta/kompensowana działaniami w innych budynkach, wchodzących w skład kompleksowego projektu. Zapis ten jest sprzeczny z logiką funduszy UE, które powinny wspierać wyłącznie najbardziej ambitne projekty, wymagające pomocy ze względu na osiągnięte wskaźniki wykraczające poza efektywność kosztową, oraz z zapisami RPO i SzOOP WP, które wprowadzają obowiązek osiągnięcia minimum 25% poprawy efektywności energetycznej w każdym pojedynczym budynku modernizowanym przy pomocy środków unijnych; zasada ta powinna obowiązywać wszystkie budynki, włącznie z tymi modernizowanymi w ramach kompleksowych projektów obejmujących więcej niż jeden budynek.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.
26.	10.1.		2	W sekcji „Preferowane będą projekty”, w punkcie 4 należy dodać informację, aby otrzymał on brzmienie: 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych oraz trwałe oszczędności energii.	Przedsięwzięcia przynoszące oszczędności energii w długiej perspektywie czasowej zapewniają realne oszczędności (niższe rachunki za energię), jednak bywają kosztowne, dlatego należy zapewnić im wsparcie finansowe, aby zwiększyć ich atrakcyjność dla inwestorów.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Preferencja nr 4) "zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych" jest zapisem bezpośrednio zaczerpniętym z Programu. Rozwinięciem przedmiotowej preferencji zawarte będzie w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> , których celem jest rankingowanie projektów i na podstawie których IZ RPO WP będzie dokonywać wyboru najlepszych z nich.
27.	10.1.		2	W sekcji „Preferowane będą projekty”, proponuje się dodanie punktu 6) ograniczającego zjawisko ubóstwa energetycznego	Zgodnie z ujętą w RPO WP preferencją dla projektów przeciwdziałających ubóstwu energetycznemu. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło poprzez działania modernizujące może znacznie zredukować obciążenie, jakim dla wielu gospodarstw domowych, również w woj. pomorskim, są opłaty za energię, jednocześnie realizując cele dot. obniżenia energochłonności i emisyjności sektora budowlanego	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Preferencje są zapisami bezpośrednio zaczerpniętym z Programu. Preferencje przełożone zostaną na <i>Kryteria wyboru projektów</i> , na podstawie których IZ RPO WP będzie dokonywać wyboru najlepszych projektów.

28.	10.1.		2	W sekcji „Preferowane będą projekty”, proponuje się dodanie punktu 7) posiadające jako integralną część działań element demonstracyjny, informacyjny lub edukacyjny	Świadomość społeczna korzyści płynących z poprawy efektywności energetycznej wciąż jest w Polsce niska. Mając na uwadze wzroscącą rolę budynków publicznych (za dyr. ws. efektywności energetycznej, 2012/27/UE) oraz niewątpliwie korzyści dla samorządu i mieszkańców wynikające z oszczędności i bardziej efektywnego wykorzystania energii elektrycznej i ciepła, integralną częścią wszystkich projektów z zakresu modernizacji energetycznej budynków publicznych, jak również wielorodzinnych budynków mieszkalnych (a więc także kosztami kwalifikowanymi), powinny być działania edukacyjne i informacyjne, skierowane m. in. do użytkowników i mieszkańców tych budynków. Aby w pełni zrealizować potencjał inwestycji w poprawę efektywności, należy szczególnie zapewnić że użytkownicy i mieszkańcy modernizowanych budynków otrzymają wyczerpujące informacje i instrukcje, w jaki sposób korzystać z budynków, instalacji i urządzeń energooszczędnych. Bez tego elementu inwestycje mogą się okazać nieskuteczne, ich demonstracyjny, wzorcowy potencjał nie zostanie wykorzystany, a cele, którym miała służyć interwencja (redukcja zapotrzebowania na energię w sektorze budowlanym), nie zostaną zrealizowane.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W związku z tym, iż preferencje są zapisami bezpośrednio zaczerpnietym z Programu, nie można dodać w SzOOP RPO WP nowej preferencji. Niemniej jednak kwestie dotyczące działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych m. in. do użytkowników i mieszkańców budynków mogą być realizowane w ramach <i>cross-financingu</i> .
29.	10.1.		5	Proponuje się dodanie dodatkowego typu projektu: 2. budowa nowych budynków o znacznie podwyższonych parametrach energetycznych: pasywnych, zeroenergetycznych lub plus-energetycznych.	Zgodnie z wymogami art. 9 dyr. o charakterystyce energetycznej budynków (2010/31/UE), jak również rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wszystkie nowowytbudowane po 2020 r. budynki mieszkalne i po 2018 r. budynki publiczne muszą charakteryzować się niemal zerowym zużyciem energii. Umożliwienie finansowania z funduszy unijnych nowych budynków pasywnych lub energooszczędnych (wychodzących poza określone minimalne wymagania dot. standardu energetycznego budynków) o charakterze demonstracyjnym lub pilotażowym służyłoby popularyzacji takich form budownictwa i wypełnieniu zobowiązań przy jednoczesnym generowaniu korzyści w postaci oszczędności energii i niższych emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z RPO WP 2014-2020 celem Działania 10.1. jest poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych. Biorąc pod uwagę wysokość przewidzianej alokacji w tym działaniu, IZ RPO WP nie przewiduje możliwości dofinansowania budowy nowych budynków, zwłaszcza w ramach tego Działania.
30.	10.1.		5	Proponuje się, aby podpunkt w punkcie 1) otrzymał brzmienie: - modernizacji i/lub wymiany źródeł ciepła z uwzględnieniem możliwości zastosowania OZE, w tym w kogeneracji	Kogeneracja jest szczególnie efektywnym sposobem odpowiedzi na zapotrzebowanie na ciepło i energię elektryczną modernizowanym budynku, pozwalającym na dodatkowe oszczędności energii i efekt ekologiczny.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został uzupełniony w typie projektu nr 1) o zapisy w brzmieniu: "modernizacji źródeł ciepła (za wyjątkiem źródeł węglowych) z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji" oraz "wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynku".
31.	10.1.		5	Proponuje się, aby w punkcie 1) dodać podpunkt: - instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią	Zgodnie z preferencją wyrażoną w RPO WP (s. 113).	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP RPO WP został dodany.
32.	10.1.		5	Proponuje się, aby w punkcie 1) dodać podpunkt: - przeprowadzenie audytu energetycznego ex ante oraz ex post (po realizacji przedsięwzięcia)	Zgodnie z obowiązkiem realizacji audytu ujętym w PRO WP. Audyt ex post pozwoli ocenić, czy dofinansowe przedsięwzięcie osiągnęło cele poprawy efektywności założone w projekcie na podstawie informacji zawartych w audycie energetycznym ex ante. Jako obowiązkowy element projektu, audyt energetyczny ex ante i ex post powinien być kosztem kwalifikowanym.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Potencjalny wnioskodawca musi wykazać realizację wskaźnika i udokumentować sposób jego osiągnięcia.

33.	10.1.		6	Niezależnie od oczekiwanej analizy ex ante instrumentów finansowych, proponuje się, aby zapewnić, że głównymi beneficjentami i/lub odbiorcami wsparcia w poddziałaniu 10.1.2 będą spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz towarzystwa budownictwa społecznego.	To właśnie w sektorze mieszkalnictwa notowane są największe straty energii, a więc również największy potencjał na poprawę efektywności energetycznej. Jednocześnie, Umowa Partnerstwa zauważa szczególnie trudną sytuację budynków wielorodzinnych czynszowych i komunalnych, gdzie tzw. luka remontowa jest najwyższa i gdzie przede wszystkim należy skierować wsparcie. Dodatkowo, ze względu na społeczno-ekonomiczny profil najemców mieszkań TBS, znajdują się oni często w grupach szczególnie narażonych na ubóstwo energetyczne. Skierowanie dofinansowania na poprawę standardu energetycznego budynków posiadanych przez TBS umożliwi obniżenie opłat mieszkańców za energię elektryczną i ciepło, tym samym zmniejszając obciążenie, jakim te opłaty są dla wielu gospodarstw domowych. Włączenie TBS do katalogu beneficjentów pomoże zrealizować ujętą w RPO WP deklarację o przeciwdziałaniu ubóstwu energetycznemu.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga niezasadna. Proponowani w uwadze odbiorcy mieszczą się w katalogu ostatecznych odbiorców wsparcia w pkt 7).
34.	10.1.		6	Proponuje się dodanie Lokalnych Grup Działania do grupy beneficjentów obu poddziałań.	Lokalne Grupy Działania, jako szczególne partnerstwa terytorialne realizujące lokalne strategię rozwoju, są w szczególnej pozycji jeśli chodzi o skierowanie wsparcia unijnego na projekty najbardziej potrzebne z punktu widzenia lokalnego niskoemisyjnego rozwoju.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga niezasadna. Lokalne Grupy Działania wchodzi w skład organizacji pozarządowych, tj. 6) typu beneficjenta w Poddziałaniu 10.1.1., natomiast beneficjentami w Poddziałaniu 10.1.2. są podmioty wdrażające instrumenty finansowe.
35.	10.1.		13	Proponuje się, aby punkty otrzymały następujące brzmienie: 1) Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek, przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że minimalna poprawa efektywności energetycznej pojedynczego budynku będącego elementem kompleksowego projektu wynosi 25%. Projekty zakładające poprawę efektywności energetycznej o mniej niż 25% w każdym modernizowanym budynku nie będą wspierane. 3) Preferowane będą projekty zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (zarówno dla projektów obejmujących pojedynczy budynek jak i serie budynków)	Uwaga ma na celu uniknięcie nieefektywnego gospodarowania środkami unijnymi oraz sytuacji, w której niektóre budynki modernizowane w ramach kompleksowego projektu będą podlegały wyłącznie płytkiej modernizacji lub wręcz remontowi, a średnia poprawa efektywności energetycznej będzie osiągnięta/kompensowana działaniami w innych budynkach, wchodzących w skład kompleksowego projektu. Zapis ten jest sprzeczny z logiką funduszy UE, które powinny wspierać wyłącznie najbardziej ambitne projekty, wymagające pomocy ze względu na osiągnięcie wskaźnika wykraczające poza efektywność kosztową, oraz z zapisami RPO i SzOOP WP, które wprowadzają obowiązek osiągnięcia minimum 25% poprawy efektywności energetycznej w każdym pojedynczym budynku modernizowanym przy pomocy środków unijnych; zasada ta powinna obowiązywać wszystkie budynki, włącznie z tymi modernizowanymi w ramach kompleksowych projektów obejmujących więcej niż jeden budynek.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębszej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.
36.	10.1.		14	Proponuje się zwiększenie procentowego udziału finansowania krzyżowego na działania „miękkie” towarzyszące inwestycjom finansowanym w ramach działania.	W zakresie efektywności energetycznej, dla osiągnięcia pożądaných efektów wyjątkowo ważne jest uzupełnienie inwestycji infrastrukturalnych działaniami szkoleniowymi, edukacyjnymi lub informacyjnymi, skierowanymi do użytkowników i mieszkańców modernizowanych budynków. W przeciwnym razie potencjał oszczędności energii, a zarazem funduszy europejskich, może pozostać niewykorzystany.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zapisami RPO WP, IZ RPO WP oczekuje w Działaniu 10.1. projektów pakietowych. Przy takim założeniu przeznaczenie 1% wartości wydatków w ramach cross-finansingu na działania informacyjno-edukacyjne wydaje się być wystarczającą proporcją.

37.	10.1.		2	<p>1/cel szczegółowy: poprawa efektywności energetyczna w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym</p> <p>2/głównym zadaniem interwencji w działaniu będzie poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15 oraz redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza.</p> <p>3/ oczekiwane uzyskanie oszczędności energii poprzez ekonomicznie opłacalne działania zmniejszające zużycie energii cieplnej i elektrycznej dotyczy w szczególności zabudowy budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane zalecane wartości dla nowego budownictwa energooszczędnego .</p> <p>wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym racjonalne przedsięwzięcia termomodernizacyjne.</p> <p>5/możliwa będzie także finansowanie poprawy efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.</p>	<p>1/ analogicznie do innych rpo i pois</p> <p>2/ wykreślenie energochłonność nie jest zamienna z efektywnością energetyczną</p> <p>3/ celem działania jest racjonalizacja zużycia energii, samo zmniejszenie zużycia może nastąpić też przez niskonakładowe zarządzanie energią w budynku (np. nocne obniżanie temperatury). drugie zdanie jest zbędne –trudno bowiem porównywać np. zabytkowe budynki do nowoczesnych budynków budowanych z innych materiałów, i inna wentylacja wskaźnik zapotrzebowania jest istotnym lecz nieoptymalnym wskaźnikiem (np. pomija zachowania użytkowników nie jest konfrontowany w realiach zużyciem).</p> <p>4/ winno być uwzględniane kryterium kosztowe.</p> <p>5/ poprawa jest/była zawsze możliwa, wsparcie finansowe np. działań spółdzielni, wspólnot czy tbs-ów jest nowością</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwagi nieuwzględnione.</p> <p>Uwagi zawarte w punktach od nr 1/ do nr 5/ wynikają bezpośrednio z zapisów RPO WP 2014-2020, który został zatwierdzony przez Komisję Europejską, dlatego też w tym etapie prac dotyczących dokumentów programowych nie mogą ulec tak daleko idącej modyfikacji.</p>
38.	10.1.		2	<p>wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek dodać jednak nie mniej, niż 25% dla każdego obiektu – budynku.</p>	<p>uwypuklenie istotności działań na każdym obiekcie, ograniczanie „pożyczania” oszczędności generowanych przez inny budynek. dyskusji na rodzajem średnich” arytmetyczna, ważona staje się bezzasadna</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis dotyczący „oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek” dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.</p>
39.	10.1.		2	<p>3) zapewniające zwiększenie poprawę efektywności energetycznej o co najmniej o 50% w roku 2015, 52% w 2016... oraz 60% od roku 2020 (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek),</p>	<p>zbyt wysoki parametr dla obecnego rozwoju rynku, warto rozważyć ścieżkę premiowania, a nie wymuszania wysokich parametrów (krzywa ucznia musi mieć początek nieco niżej) , chyba, że chodzi nie o zużycie o teoretyczne zapotrzebowanie</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis preferencji dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020 oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.</p>
40.	10.1.	10.1.1.	6	<p>dodać: 8 podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym,</p> <p>9 podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/ue realizujący projekt hybrydowy na rzecz uzyskania oszczędności energii przez podmiot publiczny w formie umowy o poprawę efektywności energetycznej.</p>	<p>zgodnie z umową partnerstwa, w powiązaniu z „linią demarkacyjną” i zapisami rpo –deklaracją promowania esco oraz art. 68 rozporządzenia ogólnego 1303/2013/ue http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en-pl-de/txt/?qid=1403006889699&uri=celex:32013r1303&from=en</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wskazywanie w SzOOP RPO WP podmiotów realizujących projekt w formule ppp jako potencjalny typ beneficjenta sugeruje, że w innych PI, Działaniach lub Poddziałaniach nie ma takiej możliwości, co jest niezgodne z istotą projektu hybrydowego opisanego w art. 34 <i>ustawy wdrożeniowej</i>.</p>
41.	10.1.		10	<p>głębokiej termomodernizacji , zastąpić głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej</p>	<p>celem podkreślenia konieczności kompleksowego zarządzania energią (nie tylko samym ciepłem)</p>	Jan Twardowski	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony poprzez zamianę słowa "termomodernizacja" na "modernizacja" i wprowadzeniu do <i>Wskazują stosowanych pojęć</i> w SzOOP RPO WP definicji "Głębokiej modernizacji" oraz "Termomodernizacji".</p>

42.	10.1.		13	dodać jednak nie mniej, niż 25% dla każdego obiektu – budynku	zgodnie z uwagą 16 (283)	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.
43.	10.1.		2	Proponuje się we wszystkich częściach dokumentu odnoszących się do poprawy efektywności energetycznej budynków zastąpić słowo „termomodernizacja” zwrotem „modernizacja energetyczna”.	"Modernizacja energetyczna" jest pojęciem szerszym, obok poprawy termoisolacyjności odnosi się również do modernizacji źródła ciepła, instalacji grzewczych czy też systemów monitorowania i zarządzania energią, a więc zgodnie z zapisami RPO i SzOOP woj. pomorskiego.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP jest świadoma różnicy pomiędzy pojęciami "termomodernizacja" i "modernizacja energetyczna". Zakres projektu będzie wynikał z typu projektu zapisanego w SzOOP RPO WP odnoszącego się do głębokiej modernizacji energetycznej.
44.	10.1. 10.2.			Równowaga i ciągłość zasilania to kluczowe stany sieci: Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią, w szczególności zapewnienia równowagi w sieci energetycznej i ciągłości zasilania	Kluczowym problemem w sieci energetycznej jest zapewnienie utrzymania w niej równowagi podaży i popytu na energię oraz ciągłości zasilania odbiorców. W innym wypadku powstają duże straty u dostawcy energii oraz u jej odbiorców.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.
45.	10.1. 10.2.			Wysoka jakość zasilania to kluczowe wymaganie wobec sieci: Wyzwaniem jest poprawa efektywności energetycznej oraz jakości zasilania regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15. Potencjał do ograniczenia zużycia energii oraz poprawy jakości zasilania	Niska jakość zasilania powoduje straty u odbiorców.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.
46.	10.1. 10.2.			iw. Efektem udzielonego wsparcia będzie zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej oraz poprawa jakości zasilania	Niska jakość zasilania powoduje straty u odbiorców.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.

47.	10.1. 10.2.			Wysoka jakość zasilania i jego ciągłość to kluczowe wymagania wobec sieci: w tym przedsięwzięcia podnoszące jakość i ciągłość zasilania oraz termomodernizacyjne.	Niska jakość i ciągłość zasilania powoduje marnowanie energii i straty u odbiorców.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.
48.	10.1. 10.2.			Tylko stosowanie magazynów energii zapewni wysoką wykorzystanie OZE, a także dobre funkcjonowanie sieci: wraz z możliwością wykorzystania instalacji OZE oraz zastosowania dużych i małych magazynów energii elektrycznej	Istnienie dużych i małych magazynów energii jest niezbędne dla: - pełnego wykorzystania OZE - zapewnienia stabilności sieci energetycznej oraz wysokiej jakości i ciągłości zasilania.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestiach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.
49.	10.1. 10.2.			Niska jakość zasilania powoduje marnowanie energii i straty u odbiorców: efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię oraz poprawy jakości zasilania) w stosunku do nakładów finansowych.	Konieczne jest inwestowanie w jakość zasilania.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.
50.	10.1. 10.2.			Tylko równowaga podaży i popytu energii umożliwi efektywne funkcjonowanie sieci: oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek oraz do poprawy równowagi w sieci energetycznej oraz jakości zasilania.	Warunkiem efektywnego działania sieci jest równowaga. Brak równowagi powoduje konieczność kosztownych interwencji.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.

51.	10.1. 10.2.			Niska jakość zasilania powoduje marnowanie energii i straty u odbiorców: w ramach którego planuje się poprawę efektywności energetycznej oraz jakości zasilania w energię elektryczną	Niska jakość powoduje straty.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.
52.	10.1. 10.2.			Tylko stosowanie magazynów energii zapewnia wysokie wykorzystanie OZE, a także dobre funkcjonowanie sieci: 2) wykorzystujące odnawialne źródła energii, zapewniające pełnych wykorzystanie oraz zwiększające jakość zasilania;	Pełne wykorzystanie OZE wymaga określonych rozwiązań, najlepiej magazynów energii. Wprowadzanie energii z OZE do sieci to rozwiązanie bardzo nieefektywne i winno być stosowane jedynie w ostateczności.	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.
53.	10.1. 10.2.			Brak planów instalowania magazynów energii, a tylko stosowanie magazynów energii zapewnia wysokie wykorzystanie OZE, a także dobre funkcjonowanie sieci: Planowane wykorzystanie dużych projektów Budowa szeregu średnich i dużych magazynów energii elektrycznej zapewniających poprawę równowagi w sieci energetycznej, poprawę jakości zasilania oraz obniżenie kosztów energii dla zasilania regionu.	Kluczowym warunkiem wykorzystania OZE oraz uzyskania sieci o wysokiej stabilności i równowadze oraz zapewniającej wysoką jakość zasilania jest instalacja magazynów energii elektrycznej,	Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku		Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.

54.	10.2.	10.2.1.	6	<p>Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 2. związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego 3. jednostki naukowe 4. instytucje edukacyjne, szkoły wyższe 5. publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne 6. organy założycielskie 7. kościoły i związki wyznaniowe 8. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego 	<p>Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanym działaniu uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, jako podmiotu mogącego realizować projekty w przedmiotowym temacie.</p>	<p>Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie</p>	TAK	<p>Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP został zmieniony zarówno w Poddziałaniu 10.1.1., jak i 10.2.1. poprzez dodanie w 1) typie beneficjenta "oraz spółki z <i>większościowym udziałem jst."</i></p>
55.	10.2.		2	<p>MRiRW proponuje aby w przypadku działań 10.1, 10.2 oraz 10.3 w opisach celów szczegółowych/działań/poddziałania dodać zapisy, iż dodatkowe preferencje otrzymają projekty przy realizacji których wykorzystana zostanie biomasa pochodzenia rolniczego, z której wyprodukowana zostanie biomasa pochodzenia rolniczego, wyprodukowana z lokalnego surowca na terenie objętym RPO.</p>	<p>Zdaniem MRiRW, dodatkowo punktowane powinny być projekty dotyczące produkcji energii odnawialnej w oparciu o biomasę pochodzenia rolniczego, które wykorzystają surowiec pochodzący z obszaru objętego RPO. Wprowadzenie takiego kryterium oceny wniosków, będzie promowało wykorzystanie lokalnych surowców do produkcji energii odnawialnych.</p>	<p>Lukasz Pietrzak – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP przyjęła jednolitą zasadę, aby w SzOOP RPO WP nie dodawać nowych preferencji innych niż zawarte w przyjętym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020. Ponadto, kwestie związane z biomasą pochodzenia rolniczego, wyprodukowaną z lokalnego surowca na terenie objętym RPO Województwa Pomorskiego dotyczą jedynie Działania 10.3. <i>Odnawialne źródła energii</i>. Wątpliwość budzi także propozycja dodatkowego punktowania potencjalnych wnioskodawców wykorzystujących surowiec w postaci biomasy tylko z obszaru objętego Programem. Wydaje się to sprzeczne z zasadami konkurencji regulowanymi przez wolny rynek.</p>
56.	10.2.	10.2.2.	6	<p>W pkt. 6 „Typ beneficjenta” w odniesieniu do poddziałania 10.1.2 w projekcie SzOOP stwierdzono, że „Typy beneficjentów do uzupełnienia po zakończeniu o ceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3.”</p> <p>W związku z brakiem wskazania typów beneficjentów w odniesieniu do poddziałania 10.1.2 w komentowanej wersji SzOOP, pragniemy zaznaczyć, że jeśli chodzi o poprawę efektywności energetycznej w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych, beneficjentami powinny być zwłaszcza spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe, a także jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Warto także rozważyć wprowadzenie mechanizmu, w którym z funduszy będą mogły skorzystać osoby prywatne (właściciele wielorodzinnych budynków mieszkaniowych). Taki mechanizm mógłby polegać na uwzględnieniu możliwości rozliczania wszelkich prac zrealizowanych bezpośrednio przez ww. indywidualnych końcowych odbiorców projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki, przy założeniu, że beneficjentem przyznawanej pomocy byłoby jednostki samorządu terytorialnego.</p>	<p>W Umowie Partnerstwa zwrócono uwagę na fakt, że gospodarstwa domowe odpowiadają za największy, bo 30% udział w krajowym zużyciu energii końcowej. Z Umowy Partnerstwa wynika także, że spółdzielcze, komunalne oraz prywatne czynniki zasoby mieszkaniowe znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Najtrudniejsza jest sytuacja w zasobach komunalnych i prywatnych zasobach czynszowych, w których tzw. luka remontowa wynosi nawet 70-75%. Przemawia to za uwzględnieniem wśród typów beneficjentów w poddziałaniu 10.1.2 spółdzielni mieszkaniowych oraz jednostek samorządu terytorialnego, a także za wprowadzeniem mechanizmu, umożliwiającego rozliczanie wydatków ponoszonych bezpośrednio przez właścicieli prywatnych czynszowych budynków wielorodzinnych.</p>	<p>Fundacja ClientEarth Poland</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. Biorąc pod uwagę, że Poddziałanie 10.2.2. dotyczy wsparcia pozadotacyjnego, potencjalnym beneficjentem jest podmiot wdrażający instrument finansowy. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe mogą być zatem odbiorcami ostatecznymi wsparcia.</p>
				<p>Rozliczenie projektu następowaloby na podstawie wydatków poniesionych przez osobę trzecią, a nie beneficjenta projektu. W takiej sytuacji własność zakupionych materiałów od początku przysługiwałaby odbiorcom końcowym projektu, a nie beneficjentowi projektu. Mechanizm taki mógłby zakładać zawieranie umów pomiędzy beneficjentem projektu, a odbiorcami końcowymi, m.in. w celu zachowanie trwałości projektów.</p>	<p>Mechanizm polegający na uwzględnieniu możliwości rozliczania prac zrealizowanych bezpośrednio przez indywidualnych końcowych odbiorców projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki, przy założeniu, że beneficjentem przyznawanej pomocy byłoby jednostki samorządu terytorialnego, został przewidziany w RPO Województwa Małopolskiego i jest to rozwiązanie godne rozważenia, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych na terenie całej Polski.</p>			

57.	10.2.	10.2.1.	6	W wykazie beneficjentów nie wskazano przedsiębiorców. Nowe brzmienie polega na dodaniu do wskazanej listy dodatkowego typu beneficjenta: Przedsiębiorcy Spółdzielnie mieszkaniowe	Wprowadzenie takiego zapisu umożliwi skorzystanie przedsiębiorcom z spółdzielni mieszkaniowych. Dysponują oni obiektami użyteczności publicznej i mieszkaniowej, które mogłyby być zmodernizowane w ramach tego wsparcia.	Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. RPO WP 2014-2020 przewiduje wsparcie dla przedsiębiorców w ramach Osi Priorytetowej 2. Spółdzielnie mieszkaniowe mogą być odbiorcami ostatecznymi wsparcia w ramach Poddziałania 10.2.2.
58.	10.2.		2	Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej, mieszkaniowych i produkcyjnych oraz gospodarstw i zakładów na terenach wiejskich „	W obecnym kształcie zapis nie pozwala na rozwój przedsiębiorstw kładących nacisk na projekty obniżające zużycie energii w gospodarstwach i obiektach na terenach wiejskich (np. kotły na różne typy biomasy, w tym w szczególności na słomę) oraz zakłady produkcyjne także zainteresowane ekologicznymi, odnawialnymi źródłami energii	GRASO Starogard Gdański	NIE	RPO WP 2014-2020 przewiduje wsparcie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców w ramach działania 2.2. (Poddziałanie 2.2.1.). Interwencja prowadzona w ramach Działania 2.2. ma charakter komplementarny do wsparcia w ramach Działania 10.1. i 10.2. w zakresie poprawy efektywności energetycznej w zabudowie. Przedsiębiorcy mogą także ubiegać się o wsparcie w ramach krajowego Programu Operacyjnego <i>Infrastruktura i Środowisko</i> (POIS).
59.	10.2.		5	Typy projektów wspólne dla Poddziałania: 1) kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna (...), 2) likwidacja istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej termomodernizacji obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych wraz z podłączeniem odbiorców do miejskiego systemu ciepłowniczego lub lokalnych systemów ciepłowniczych.	Zgodne z opisem z punktu 2. Cele szczegółowe działania. Podłączenie do msc. lub lokalnego sc. obiektów i budynków jest działaniem kompleksowym w aspekcie przeprowadzenia ich głębokiej modernizacji energetycznej.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	TAK	Uwaga uwzględniona. Typ projektu uwzględnia częściowo ten postulat. Modernizacja źródeł ciepła jest jednym z elementów interwencji. Zmodyfikowano zapis w projekcie SzOOP RPO WP w typie projektu nr 1), drugi myślnik i brzmi on aktualnie: "likwidacja istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej modernizacji obiektach wraz z budową przyłączy do systemu ciepłowniczego"
60.	10.2.		6	8) przedsiębiorcy.	Beneficjenci w zakresie podłączenia do msc. lub lokalnego sc.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	NIE	Uwaga niezasadna. Typ beneficjenta przewidziany w ramach Działania 10.4. <i>Redukcja emisji</i> , tam gdzie przewiduje się jako rodzaj interwencji rozbudowę sieci (msc lub lokalnego sc).
61.	10.2.		10	Interwencja w ramach Działania 10.2 jest komplementarna z interwencją w ramach Działania 8.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie dotacyjne.	Modernizacja energetyczna obiektów i budynków zlokalizowanych na obszarach LPR, wraz z ich podłączeniem do msc. lub lokalnego sc., jest działaniem komplementarnym do wyliczonych typów projektów w Działaniu 8.1.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP został zmieniony/doprecyzowany.
62.	10.2.	10.2.1.	6	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) jednostki naukowe , 4) instytucje edukacyjne, szkoły wyższe , 5) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 6) organizacje pozarządowe, 7) kościóły i związki wyznaniowe .	W ZIT nie przewidziano wsparcia dla. tej grupy beneficjentów	Joanna Tobolewicz Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku		Wyjaśnienie. Wyróżnione w uwadze typy beneficjentów są zgodne z ostatecznie zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020.

63.	10.2.		2	<p>Proponuje się dodanie wymagania, aby akapit otrzymał brzmienie:</p> <p>Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek. Jednocześnie minimalna poprawa efektywności energetycznej pojedynczego budynku będącego elementem kompleksowego projektu wynosi 25%. Projekty zakładające poprawę efektywności energetycznej o mniej niż 25% w każdym modernizowanym budynku nie będą wspierane.</p>	<p>Zaproponowane w SZOP ujęcie może prowadzić do sytuacji, w której niektóre budynki modernizowane w ramach kompleksowego projektu będą podlegały wyłącznie płytkiej modernizacji lub wręcz remontowi, a średnia poprawa efektywności energetycznej będzie osiągnięta/kompensowana działaniami w innych budynkach, wchodzących w skład kompleksowego projektu.</p> <p>Zapis ten jest sprzeczny z logiką funduszy UE, które powinny wspierać wyłącznie najbardziej ambitne projekty, wymagające pomocy ze względu na osiągnięte wskaźniki wykraczające poza efektywność kosztową, oraz z zapisami RPO i SzOOP WP, które wprowadzają obowiązek osiągnięcia minimum 25% poprawy efektywności energetycznej w każdym pojedynczym budynku modernizowanym przy pomocy środków unijnych; zasada ta powinna obowiązywać wszystkie budynki, włącznie z tymi modernizowanymi w ramach kompleksowych projektów obejmujących więcej niż jeden budynek.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.</p>
64.	10.2.		2	<p>W sekcji „Preferowane będą projekty”, w punkcie 4 należy dodać informacje, aby otrzymał on brzmienie:</p> <p>4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych oraz trwale oszczędności energii.</p>	<p>Przedsięwzięcia przynoszące oszczędności energii w długiej perspektywie czasowej zapewniają realne oszczędności (niższe rachunki za energię), jednak bywają kosztowne, dlatego należy zapewnić im wsparcie finansowe, aby zwiększyć ich atrakcyjność dla inwestorów.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Preferencja nr 4) "zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych" jest zapisem bezpośrednio zaczerpniętym z Programu. Rozwinięcie przedmiotowej preferencji zawarte będzie w <i>Kryteriach wyboru projektów</i>, których celem jest rankingowanie projektów i na podstawie których IZ RPO WP będzie dokonywać wyboru najlepszych z nich.</p>
65.	10.2.		2	<p>W sekcji „Preferowane będą projekty”, proponuje się dodanie punktu 6) ograniczające zjawisko ubóstwa energetycznego.</p>	<p>Zgodnie z ujętą w RPO WP preferencją dla projektów przeciwdziałających ubóstwu energetycznemu. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło poprzez działania modernizujące może znacznie zredukować obciążenie, jakim dla wielu gospodarstw domowych, również w woj. pomorskim, są opłaty za energię, jednocześnie realizując cele dot. obniżenia energochłonności i emisyjności sektora budowlanego</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	częściowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Preferencje są zapisami bezpośrednio zaczerpniętym z Programu. Preferencje przełożone zostaną na <i>Kryteria wyboru projektów</i>, na podstawie których IZ RPO WP będzie dokonywać wyboru najlepszych projektów.</p>
66.	10.2.		2	<p>W sekcji „Preferowane będą projekty”, proponuje się dodanie punktu 7) posiadające jako integralną część działań element demonstracyjny, informacyjny lub edukacyjny.</p>	<p>Świadomość społeczna korzyści płynących z poprawy efektywności energetycznej wciąż jest w Polsce niska.</p> <p>Mając na uwadze wzroscową rolę budynków publicznych (za dyr. ws. efektywności energetycznej, 2012/27/UE) oraz niewątpliwie korzyści dla samorządu i mieszkańców wynikające z oszczędności i bardziej efektywnego wykorzystania energii elektrycznej i ciepła, integralną częścią wszystkich projektów z zakresu modernizacji energetycznej budynków publicznych, jak również wielorodzinnych budynków mieszkalnych (a więc także kosztami kwalifikowanymi), powinny być działania edukacyjne i informacyjne, skierowane m. in. do użytkowników i mieszkańców tych budynków.</p> <p>Aby w pełni zrealizować potencjał inwestycji w poprawę efektywności, należy szczególnie zapewnić że użytkownicy i mieszkańcy modernizowanych budynków otrzymają wyczerpujące informacje i instrukcje, w jaki sposób korzystać z budynków, instalacji i urządzeń energooszczędnych.</p> <p>Bez tego elementu inwestycje mogą się okazać nieskuteczne, ich demonstracyjny, wzorcowy potencjał nie zostanie wykorzystany, a cele, którym miała służyć interwencja (redukcja zapotrzebowania na energię w sektorze budowlanym), nie zostaną zrealizowane.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W związku z tym, iż preferencje są zapisem bezpośrednio zaczerpniętym z Programu, nie można dodać nowej preferencji. Niemniej jednak kwestie dotyczące działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych m. in. do użytkowników i mieszkańców budynków mogą być realizowane w ramach <i>cross-finansingu</i>.</p>

67.	10.2.		5	Proponuje się dodanie dodatkowego typu projektu: 2. budowa nowych budynków o znacznie podwyższonych parametrach energetycznych: pasywnych, zeroenergetycznych lub plus-energetycznych.	Zgodnie z wymogami art. 9 dyr. o charakterystyce energetycznej budynków (2010/31/UE), jak również rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wszystkie nowowybudowane po 2020 r. budynki mieszkalne i po 2018 r. budynki publiczne muszą charakteryzować się niemal zerowym zużyciem energii. Umożliwienie finansowania z funduszy unijnych nowych budynków pasywnych lub energooszczędnych (wychodzących poza określone minimalne wymagania dot. standardu energetycznego budynków) o charakterze demonstracyjnym lub pilotażowym służyłoby popularyzacji takich form budownictwa i wypełnieniu zobowiązań przy jednoczesnym generowaniu korzyści w postaci oszczędności energii i niższych emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z RPO WP celem Działania 10.2. jest <u>poprawa</u> efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych. Biorąc pod uwagę wysokość przewidzianej alokacji w tym działaniu, IZ RPO WP nie przewiduje możliwości dofinansowania budowy <u>nowych budynków</u> , zwłaszcza w ramach tego Działania.
68.	10.2.		5	Proponuje się, aby podpunkt w punkcie 1) otrzymał brzmienie: - modernizacji i/lub wymiany źródeł ciepła z uwzględnieniem możliwości zastosowania OZE, w tym w kogeneracji	Kogeneracja jest szczególnie efektywnym sposobem odpowiedzi na zapotrzebowanie na ciepło i energię elektryczną w modernizowanym budynku pozwalającym na dodatkowe oszczędności energii i efekt ekologiczny.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został uzupełniony w typie projektu nr 1) o zapisy w brzmieniu: "modernizacji źródeł ciepła (za wyjątkiem źródeł węglowych) z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji" oraz "wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynku".
69.	10.2.		5	Proponuje się, aby w punkcie 1) dodać podpunkt: - instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią	Zgodnie z preferencją wyrażoną w RPO WP (s. 113).	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w projekcie SzOOP został dodany.
70.	10.2.		5	Proponuje się, aby w punkcie 1) dodać podpunkt: - przeprowadzenie audytu energetycznego ex ante oraz ex post (po realizacji przedsięwzięcia)	Zgodnie z obowiązkiem realizacji audytu ujętym w PRO WP. Audyt ex post pozwoli ocenić, czy dofinansowane przedsięwzięcie osiągnęło cele poprawy efektywności założone w projekcie na podstawie informacji zawartych w audycie energetycznym ex ante. Jako obowiązkowy element projektu, audyt energetyczny ex ante i ex post powinien być kosztem kwalifikowanym.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Potencjalny wnioskodawca musi wykazać realizację wskaźnika i udokumentować sposób jego osiągnięcia.
71.	10.2.		6	Niezależnie od oczekiwanej analizy ex ante instrumentów finansowych, proponuje się, aby zapewnić, że głównymi beneficjentami i/lub odbiorcami wsparcia w poddziałaniu 10.2.2 będą spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz towarzystwa budownictwa społecznego.	To właśnie w sektorze mieszkalnictwa notowane są największe straty energii, a więc również największy potencjał na poprawę efektywności energetycznej. Jednocześnie, Umowa Partnerstwa zauważa szczególnie trudną sytuację budynków wielorodzinnych czynszowych i komunalnych, gdzie tzw. luka remontowa jest najwyższa i gdzie przede wszystkim należy skierować wsparcie. Dodatkowo, ze względu na społeczno-ekonomiczny profil najemców mieszkań TBS, znajdują się oni często w grupach szczególnie narażonych na ubóstwo energetyczne. Skierowanie dofinansowania na poprawę standardu energetycznego budynków posiadanych przez TBS umożliwi obniżenie opłat mieszkańców za energię elektryczną i ciepło, tym samym zmniejszając obciążenie, jakim te opłaty są dla wielu gospodarstw domowych. Włączenie TBS do katalogu beneficjentów pomoże zrealizować ujętą w RPO WP deklarację o przeciwdziałaniu ubóstwu energetycznemu.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga niezasadna. Proponowani w uwadze odbiorcy mieszczą się w katalogu ostatecznych odbiorców wsparcia w pkt 7).
72.	10.2.		9	Poddziałanie nr 10.2.2. – Proponuje się zwiększenie alokacji na budynki mieszkalne w stosunku do alokacji na modernizację budynków publicznych.	W myśl Umowy Partnerstwa, sektor mieszkaniowy odpowiada za ok. 30% zużycia energii w kraju, tutaj również istnieje szczególny potencjał na poprawę efektywności. Jednocześnie to budynki mieszkalne charakteryzują niedoinwestowanie, ze względu na brak własnych środków oraz dostępu do opłacalnych instrumentów finansowych, a co za tym idzie – to właśnie w sektorze mieszkaniowym istnieje największa luka remontowa. Dodatkowo, poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych może znacznie obniżyć opłaty za energię, a zatem pomóc zwalczać powszechne w Polsce zjawisko ubóstwa energetycznego.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja zwiększenia alokacji na budynki mieszkalne w stosunku do alokacji na modernizację budynków publicznych jest niemożliwa, ponieważ istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na środki ze strony Miejskich Obszarów Funkcjonalnych. Ponadto, ostateczne rozstrzygnięcia dotyczące realizacji wsparcia pozadotacyjnego będą wynikać z ustaleń analizy ex-ante.

73.	10.2.		13	<p>Proponuje się, aby punkty otrzymały następujące brzmienie:</p> <p>1) Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek, przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że minimalna poprawa efektywności energetycznej pojedynczego budynku będącego elementem kompleksowego projektu wynosi 25%. Projekty zakładające poprawę efektywności energetycznej o mniej niż 25% w każdym modernizowanym budynku nie będą wspierane.</p> <p>3) Preferowane będą projekty zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (zarówno dla projektów obejmujących pojedynczy budynek jak i serię budynków)</p>	<p>Uwaga ma na celu uniknięcie nieefektywnego gospodarowania środkami unijnymi oraz sytuacji, w której niektóre budynki modernizowane w ramach kompleksowego projektu będą podlegały wyłącznie płytkiej modernizacji lub wręcz remontowi, a średnia poprawa efektywności energetycznej będzie osiągnięta/kompensowana działaniami w innych budynkach, wchodzących w skład kompleksowego projektu. Zapis ten jest sprzeczny z logiką funduszy UE, które powinny wspierać wyłącznie najbardziej ambitne projekty, wymagające pomocy ze względu na osiągnięte wskaźniki wykraczające poza efektywność kosztową, oraz z zapisami RPO i SzOOP WP, które wprowadzają obowiązek osiągnięcia minimum 25% poprawy efektywności energetycznej w każdym pojedynczym budynku modernizowanym przy pomocy środków unijnych; zasada ta powinna obowiązywać wszystkie budynki, włącznie z tymi modernizowanymi w ramach kompleksowych projektów obejmujących więcej niż jeden budynek.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.</p>
74.	10.2.		14	<p>Proponuje się zwiększenie procentowego udziału finansowania aktywnego na działania „miękkie” towarzyszące inwestycjom finansowanym w ramach działania.</p>	<p>W zakresie efektywności energetycznej, dla osiągnięcia pożądaných efektów wyjątkowo ważne jest uzupełnienie inwestycji infrastrukturalnych działaniami szkoleniowymi, edukacyjnymi lub informacyjnymi, skierowanymi do użytkowników i mieszkańców modernizowanych budynków. W przeciwnym razie potencjał oszczędności energii, a zarazem funduszy europejskich, może pozostać niewykorzystany.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zgodnie z zapisami RPO WP, IZ RPO WP oczekuje w Działaniu 10.2. projektów pakietowych. Przy takim założeniu przeznaczenie 1% wartości wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> na działania informacyjno-edukacyjne wydaje się być wystarczającą proporcją.</p>
75.	10.2.		2	<p>1/cel szczegółowy: poprawa efektywności energetyczna w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym</p> <p>2/głównym zadaniem interwencji w działaniu będzie poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15 oraz redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza.</p> <p>3/ oczekiwane uzyskanie oszczędności energii poprzez ekonomicznie opłacalne działania zmniejszające zużycie energii cieplnej i elektrycznej dotyczy w szczególności zabudowy budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane zalecane wartości dla nowego budownictwa energooszczędnego.</p> <p>wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym racjonalne przedsięwzięcia termomodernizacyjne.</p> <p>5/możliwa będzie także finansowanie poprawy efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.</p>	<p>1/ analogicznie do innych rpo i pois</p> <p>2/ wykreślenie energochłonność nie jest zamienna z efektywnością energetyczną</p> <p>3/ celem działania jest racjonalizacja zużycia energii, samo zmniejszenie zużycia może nastąpić też przez niskonakładowe zarządzanie energią w budynku (np. noce obniżanie temperatury). drugie zdanie jest zbędne – trudno bowiem porównywać np. zabytkowe budynki do nowoczesnych budynków budowanych z innych materiałów, i inna wentylacją, wskaźnik zapotrzebowania jest istotnym lecz nieoptymalnym wskaźnikiem (np. pomija zachowania użytkowników nie jest konfrontowany w realiach zużyciem).</p> <p>4/ winno być uwzględniane kryterium kosztowe.</p> <p>5/ poprawa jest/była zawsze możliwa, wsparcie finansowe np. działań spółdzielni, wspólnot czy tbs-ów jest nowością</p>	<p>Jan Twardowski</p>	NIE	<p>Uwagi nieuwzględnione.</p> <p>Uwagi zawarte w punktach od nr 1/ do nr 5/ wynikają bezpośrednio z zapisów RPO WP 2014-2020, który został zatwierdzony przez Komisję Europejską, dlatego też na tym etapie prac dotyczących dokumentów programowych nie mogą ulec tak daleko idącej modyfikacji.</p>
76.	10.2.		2	<p>wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek dodać jednak nie mniej, niż 25% dla każdego obiektu – budynku.</p>	<p>uwypuklenie istotności działań na każdym obiekcie, ograniczanie „pożyczania” oszczędności generowanych przez inny budynek. dyskusji na rodzajem średnich arytmetyczna, ważona staje się bezzasadna</p>	<p>Jan Twardowski</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.</p>
77.	10.2.		2	<p>3) zapewniające zwiększenie poprawę efektywności energetycznej o co najmniej o 50% w roku 2015, 52% w 2016... oraz 60% od roku 2020 (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek),</p>	<p>zbyt wysoki parametr dla obecnego rozwoju rynku, warto rozważyć ścieżkę premiowania, a nie wymuszania wysokich parametrów (krzywa ucznia musi mieć początek nieco niżej), chyba, że chodzi nie o zużycie o teoretyczne zapotrzebowanie</p>	<p>Jan Twardowski</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapis preferencji dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020 oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.</p>

78.	10.2.	10.2.1.	6	dodać: 8 podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym, 9 podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/ue realizujący projekt hybrydowy na rzecz uzyskania oszczędności energii przez podmiot publiczny w formie umowy o poprawę efektywności energetycznej.	zgodnie z umową partnerstwa, w powiązaniu z „linią demarkacyjną” i zapisami rpo –deklaracją promowania esco oraz art. 68 rozporządzenia ogólnego 1303/2013/ue http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en-pl-de/txt/?qid=1403006889699&uri=celex:32013r1303&from=en	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wskazywanie w SzOOP RPO WP podmiotów realizujących projekt w formule ppp jako potencjalny typ beneficjenta sugeruje, że w innych PI, Działaniach lub Poddziałaniach nie ma takiej możliwości, co jest niezgodne z istotą projektu hybrydowego opisanego w art. 34 <i>ustawy udrożeniowej</i> .
79.	10.2.		10	głębokiej termomodernizacji , zastąpić głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej	celem podkreślenia konieczności kompleksowego zarządzania energią (nie tylko samym ciepłem)	Jan Twardowski	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony poprzez zamianę słowa "termomodernizacja" na "modernizacja" i wprowadzeniu do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> w SzOOP RPO WP definicji " Głębokiej modernizacji " oraz " Termomodernizacji ".
80.	10.2.		13	dodać jednak nie mniej, niż 25% dla każdego obiektu – budynku	zgodnie z uwagą 12 (287)	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis dotyczący "oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek" dotyczy treści zawartej bezpośrednio w zatwierdzonym RPO WP 2014-2020, stanowi kryterium dostępu dla projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej oraz wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej, dlatego też nie może ulec zmianie na tym etapie prac.
81.	10.2.	10.2.1.	22	500 tys. zamienić na 300tys.	poza zit/omt warto dopuścić mniejsze projekty, dla mniejszych podmiotów	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zapisami RPO WP, IZ RPO WP oczekuje w Działaniu 10.2. projektów kompleksowych. Przy takim założeniu zasadne jest pozostawienie minimalnej wartości projektu na poziomie 500 tys. PLN.
				Usunięcie fragmentu: „interwencja w zakresie energetyki wodnej dotyczyć będzie wyłącznie modernizacji istniejących obiektów” oraz uzupełnienie dalszej części zapisu w następujący sposób	Wprowadzone w Szczegółowym opisie osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020 ograniczenia dotyczące wsparcia przedsięwzięć związanych z wytwarzaniem energii w elektrowniach wodnych jest sprzeczne z interpretacją Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 sformułowaną przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w piśmie z dnia 30 września 2014 roku skierowanym do pana Jerzego Pietrewicza, Pełnomocnika Rządu ds. Deregulacji Gospodarczych w Ministerstwie Gospodarki (znak sprawy DKS-IX-82613-65-MJ/14 NK 256955/14). W myśl interpretacji MIIR wsparcie projektów hydroenergetycznych powinno być możliwe w zakresie zarówno modernizacji jak i budowy nowych elektrowni wodnych przy wykorzystaniu istniejących budowli piętrzących. Ministerstwo Infrastruktury podkreśla dalej, że „taka interpretacja jest zgodna z diagnozą sektora odnawialnych źródeł energii przedstawioną w Umowie Partnerstwa, jak również z Polityką energetyczną Polski do 2030 roku”.	Ewa Malicka/ Towarzystwo Rozwoju		Uwaga nieuwzględniona. Zapisy SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z

82.	10.3.		6-8	„interwencja w zakresie energetyki wodnej przy zapewnieniu drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej w przypadkach gdy jest to wymagane rozporządzeniami w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego”	Zwracamy zatem uwagę, że wprowadzone w Szczegółowym opisie osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020 ograniczenie wsparcia wyłącznie do modernizacji istniejących elektrowni wodnych jest niezgodne z wymienionymi dokumentami. Ponadto postulujemy zmianę zapisów dotyczących uwarunkowania uzyskania wsparcia inwestycji hydroenergetycznej zapewnieniem drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej, gdyż realizacja tych wymogów powinna być zgodna z rozporządzeniami dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w sprawie warunków korzystania z wód. W tych aktach prawa miejscowego będących uszczegółowieniem planów gospodarowania wodami stworzone są listy rzek szczególnie istotnych i istotnych pod względem zachowania ciągłości morfologicznej, i tylko tych rzek dotyczy obowiązek udrażniania istniejących obiektów piętrzących.	Małych Elektrowni Wodnych	NIE	zapisów RPO WP 2014-2020, który został zatwierdzony przez Komisję Europejską jako zgodny z Umową Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.
83.	10.3.		5	Usunięcie punktu nr 2 („przebudowa jednostek wytwórczych energii elektrycznej wykorzystujących energię wody w małych elektrowniach wodnych o mocy do 2 MW _e ”) i dodanie elektrowni wodnych do punktu nr 1, tak aby brzmiał on: Typy projektów wspólne dla Poddziałia: budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury oraz zakup urządzeń służących do produkcji energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych, w tym wykorzystujących: – słońce do 1 MW _e , – biomasę do 5 MW _t , – biogaz do 1 MW _e , – geotermalne źródła ciepła do 2 MW _t , - wodę do 2 MW _e	Wprowadzone w Szczegółowym opisie osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020 ograniczenia dotyczące wsparcia przedsięwzięć związanych z wytwarzaniem energii w elektrowniach wodnych jest sprzeczne z interpretacją Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 sformułowaną przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w piśmie z dnia 30 września 2014 roku skierowanym do pana Jerzego Pietrewicza, Pełnomocnika Rządu ds. Deregulacji Gospodarczych w Ministerstwie Gospodarki (znak sprawy DKS-IX-82613-65-MJ/14 NK 256955/14). W myśl interpretacji MIIR wsparcie projektów hydroenergetycznych powinno być możliwe w zakresie zarówno modernizacji jak i budowy nowych elektrowni wodnych przy wykorzystaniu istniejących budowli piętrzących. Ministerstwo Infrastruktury podkreśla dalej, że „taka interpretacja jest zgodna z diagnozą sektora odnawialnych źródeł energii przedstawioną w Umowie Partnerstwa, jak również z Polityką energetyczną Polski do 2030 roku”. Zwracamy zatem uwagę, że wprowadzone w Szczegółowym opisie osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020 ograniczenie wsparcia wyłącznie do modernizacji istniejących elektrowni wodnych jest niezgodne z wymienionymi dokumentami. Ponadto postulujemy zmianę zapisów dotyczących uwarunkowania uzyskania wsparcia inwestycji hydroenergetycznej zapewnieniem drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej, gdyż realizacja tych wymogów powinna być zgodna z rozporządzeniami dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w sprawie warunków korzystania z wód. W tych aktach prawa miejscowego będących uszczegółowieniem planów gospodarowania wodami stworzone są listy rzek szczególnie istotnych i istotnych pod względem zachowania ciągłości morfologicznej, i tylko tych rzek dotyczy obowiązek udrażniania istniejących obiektów piętrzących.	Ewa Malicka/ Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	NIE	W nawiązaniu do Uwagi nr 200 - Uwaga nieuwzględniona. Zapisy SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z zapisów RPO WP 2014-2020, który został zatwierdzony przez Komisję Europejską jako zgodny z Umową Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.
84.	10.3.		5	W ramach typów projektów kwalifikujących się do wsparcia w ramach RPO przewiduje się wsparcie instalacji do 1 MW, większe instalacje przewidziane są w ramach programu POIS. Tymczasem w POIS widnieje zapis że minimalna moc fotowoltaiki to 2 MW.	Brak rozwiązania na wsparcie projektów o minimalnej mocy fotowoltaiki od 1 do 2 MW?	EDORADCA Sp. z o.o. Sp. K.	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony w typie projektu nr 1) poprzez zmianę mocy: słońce do 2 MW _e i typie projektu nr 2) poprzez zmianę mocy: małe elektrownie wodne o mocy do 5 MW _e .

85.	10.3.	10.3.1.	6	<p>Dodanie typu beneficjenta : spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne 2. związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego 3. jednostki administracji rządowej 4. inne jednostki sektora finansów publicznych 5. organizacje pozarządowe 6. podmioty ekonomiczne/ przedsiębiorstwa społeczne 7. jednostki naukowe 8. jednostki edukacyjne 9. szkoły wyższe 10. grupy producentów rolnych 11. przedsiębiorcy 12. spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego 	<p>Biorąc pod uwagę typy projektów przewidziane w proponowanym działaniu uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowego typu beneficjenta w postaci spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, jako podmiotu mogącego realizować projekty w przedmiotowym temacie.</p>	<p>Jerzy Godzik – Starosta Kwidziński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego wchodzą w skład 11) typu beneficjenta (to jest przedsiębiorcy)</p>
86.	10.3.		2	<p>MRiRW proponuje aby w przypadku działań 10.1, 10.2 oraz 10.3 w opisach celów szczegółowych/działania/poddziałania dodać zapisy, iż dodatkowe preferencje otrzymają projekty przy realizacji których wykorzystana zostanie biomasa pochodzenia rolniczego, wyprodukowana z lokalnego surowca na terenie objętym RPO.</p>	<p>Zdaniem MRiRW, dodatkowo punktowane powinny być projekty dotyczące produkcji energii odnawialnej w oparciu o biomasę pochodzenia rolniczego, które wykorzystają surowiec pochodzący z obszaru objętego RPO. Wprowadzenie takiego kryterium oceny wniosków, będzie promowało wykorzystanie lokalnych surowców do produkcji energii odnawialnych.</p>	<p>Lukasz Pietrzak Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP przyjęła jednolitą zasadę, aby w SzOOP RPO WP nie dodawać nowych preferencji innych niż zawarte w przyjętym przez KE RPO WP 2014-2020. Wątpliwość IZ RPO WP budzi także propozycja dodatkowego punktowania potencjalnych wnioskodawców wykorzystujących surowiec w postaci biomasy tylko z obszaru objętego Programem. Wydaje się to sprzeczne z zasadami konkurencji regulowanymi przez wolny rynek.</p>
87.	10.3.			<p>Brak planów instalowania magazynów energii, a tylko stosowanie magazynów energii zapewnia wysokie wykorzystanie OZE, a także dobre funkcjonowanie sieci. Cel szczegółowy Zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, szczególnie produkowanej w generacji rozproszonej, w szczególności poprzez wykorzystanie indywidualnych oraz ogólnych magazynów energii elektrycznej</p>	<p>Pełne wykorzystanie OZE wymaga określonych rozwiązań, najlepiej magazynów energii. Wprowadzanie energii z OZE do sieci to rozwiązanie bardzo nieefektywne i winno być stosowane jedynie w ostateczności.</p>	<p>Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku</p>		<p>Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 , nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.</p>

88.	10.3.			<p>Konieczne instalowanie magazynów energii, tylko ich stosowanie zapewnia wysokie wykorzystanie OZE, a także dobre funkcjonowanie sieci: zwłaszcza energii słońca, zasobów biomasy oraz biogazu oraz instalacja małych, indywidualnych oraz dużych, regionalnych magazynów energii elektrycznej</p>	<p>Pełne wykorzystanie OZE wymaga określonych rozwiązań, najlepiej magazynów energii. Wprowadzanie energii z OZE do sieci to rozwiązanie bardzo nieefektywne i winno być stosowane jedynie w ostateczności.</p>	<p>Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku</p>	<p>Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.</p>
89.	10.3.			<p>Konieczne jest wsparcie dla instalacji magazynów energii: W efekcie udzielonego wsparcia nastąpi zwiększenie mocy zainstalowanej w źródłach OZE zlokalizowanych w regionie, zwiększenie ilości i pojemności magazynów energii elektrycznej i wynikające stąd rozwój i poprawa stanu technicznego systemu elektroenergetycznego oraz bezpieczeństwa energetycznego</p>	<p>Pełne wykorzystanie OZE wymaga określonych rozwiązań, najlepiej magazynów energii. Wprowadzanie energii z OZE do sieci to rozwiązanie bardzo nieefektywne i winno być stosowane jedynie w ostateczności.</p>	<p>Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku</p>	<p>Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.</p>

90.	10.3.			<p>Konieczne instalowanie magazynów energii, tylko ich stosowanie zapewnia wysokie wykorzystanie OZE: (również z wykorzystaniem kogeneracji) oraz magazynów energii elektrycznej umożliwiających ich efektywną eksploatację</p>	<p>Pełne wykorzystanie OZE wymaga określonych rozwiązań, najlepiej magazynów energii. Wprowadzanie energii z OZE do sieci to rozwiązanie bardzo nieefektywne i winno być stosowane jedynie w ostateczności.</p>	<p>Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku</p>	<p>Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.</p>
91.	10.3.			<p>Konieczne instalowanie magazynów energii, tylko ich stosowanie zapewnia efektywne wykorzystanie OZE: w tym zakup niezbędnych urządzeń, przede wszystkim magazynów energii elektrycznej, jak również budowa infrastruktury służącej przyłączeniu źródła do sieci.</p>	<p>Infrastruktura przyłączeniowa winna być budowana jedynie w wyjątkowych wypadkach.</p>	<p>Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku</p>	<p>Wyjaśnienie. Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020. Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.</p>

92.	10.3.			<p>Konieczne instalowanie magazynów energii, tylko ich stosowanie zapewnia efektywne wykorzystanie OZE:</p> <p>w celu umożliwienia przyłączenia do niej źródeł produkujących energię z OZE oraz budowy magazynów energii elektrycznej pozwalających na pełne wykorzystanie energii produkowanych przez OZE bez jej wprowadzania do sieci elektroenergetycznej.</p>	<p>Infrastruktura przyłączeniowa winna być budowana jedynie w wyjątkowych wypadkach. Wykorzystanie energii OZE wprowadzanej do sieci jest ograniczone, a ponadto energia z OZE zakłóca działanie sieci i obniża jej stabilność i równowagę. Największą efektywność zapewniają magazyny energii.</p>	<p>Tomasz Rawiński Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku</p>		<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Zgłoszone uwagi odnoszą się do zapisów samego ratyfikowanego przez KE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, nie zaś do projektu Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych przyjętego przez ZWP w dniu 10 marca 2015 roku. Konsultacje społeczne projektu RPO WP 2014-2020 przeprowadzane były przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji RPO WP 2014-2020. W związku z powyższym, nie ma możliwości uwzględnienia uwagi na tym etapie.</p> <p>Niemniej jednak, biorąc pod uwagę istniejący w chwili obecnej potencjał oraz rozwiązania techniczne w tym obszarze na rynku, IZ RPO WP weźmie pod uwagę propozycje zawarte w sugestjach na dalszym etapie wdrażania RPO WP 2014-2020.</p> <p>Jednocześnie kwestie związane z magazynowaniem energii elektrycznej mogą być przedmiotem ewentualnego wsparcia w ramach OPI.</p>
93.	10.3.		2	<p>Proponuje się, aby akapit otrzymał następujące brzmienie:</p> <p>W zakresie produkcji i wykorzystania biogazu oraz jego dystrybucji wspierane będą przede wszystkim instalacje, w których poddaje się odzyskowi odpady organiczne (szczególnie z produkcji rolnospożywczej), wykorzystuje nadwyżki surowców organicznych oraz takie, w których następuje zagospodarowanie pofermentu, w tym do produkcji nawozów. Preferowane będą projekty wykorzystujące w instalacjach biomas lub biogazu surowce produkowane lokalnie oraz w warunkach oszczędnego gospodarowania zasobami.</p>	<p>Do produkcji energii odnawialnej z biomasy powinno się stosować wyłącznie surowce wymienione w art. 2 punkt 3 projektu Ustawy o OZE (2015); zabronione powinno być wykorzystanie pełnowartościowego drewna i zbóż w rozumieniu tej samej ustawy.</p> <p>Należy ponadto zapewnić, że biomasa wykorzystywana do produkcji energii odnawialnej (spalanie biomasy, biogaz) pochodzi ze zrównoważonych źródeł lub upraw i jej produkcja nie powoduje dodatkowej presji na środowisko, ani nie stanowi konkurencji dla przemysłu spożywczego i nie zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu regionu, co może być zagrożeniem np. w przypadku upraw przemysłowych roślin energetycznych.</p> <p>Wprowadzenie preferencji dla wykorzystania wyłącznie lokalnie produkowanej biomasy w celu generacji energii pozwoli na ograniczenie zużycia energii i paliw oraz emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń pochodzących z transportu.</p> <p>Dodatkowo, pozytywnie wpłynie na lokalny rozwój, dając długoterminowy impuls do zrównoważonego wzrostu i budując lokalną niezależność surowcową i energetyczną.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Preferencje w SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z KE RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można dokonać zaproponowanego rozszerzenia w SzOOP RPO WP na tym etapie. Niemniej jednak, wszystkie projekty muszą być zgodne z przepisami prawa obowiązującymi w danej dziedzinie wsparcia, co zostanie każdorazowo zweryfikowane poprzez ocenę przeprowadzaną na podstawie <i>Kryteriów wyboru projektów</i>.</p>
94.	10.3.		2	<p>W punkcie 3) „Preferowane będą przedsięwzięcia:” proponuje się dodać projekty hybrydowe, wykorzystujące więcej niż jedno źródło (lub mikroźródło) energii odnawialnej lub technologii magazynowania energii.</p>	<p>Wspierane powinny być innowacyjne rozwiązania i technologie, najbardziej efektywnie wykorzystujące wyprodukowaną energię oraz poprawiające bezpieczeństwo energetyczne poprzez zastosowanie systemów hybrydowych.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Preferencje w SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z KE RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można dokonać zaproponowanego rozszerzenia o "projekty hybrydowe". Niemniej jednak należy pamiętać, iż na etapie oceny wykonalności, eksperci dokonujący oceny techniczno-technologicznej będą weryfikować każdy projekt pod kątem przyjętych rozwiązań technicznych, technologicznych oraz ich innowacyjności. Stopień innowacyjności będzie również podlegał analizie w trakcie oceny strategicznej.</p>

95.	10.3.		2	<p>„Preferowane będą przedsięwzięcia:” Proponuje się dodanie punktu: Preferencję otrzymają projekty które przeciwdziałają zjawisku ubóstwa energetycznego</p>	<p>Ubóstwo energetyczne to rosnący problem, dotykający również mieszkańców woj. pomorskiego. W skali kraju, szacuje się że ponad 20% polskich rodzin nie stać na to, żeby dostatecznie ogrzać swoje mieszkania i domy w okresie zimowym; przeciętne polskie gospodarstwo domowe wydaje 15% swoich zarobków na pokrycie kosztów energii.</p> <p>Instalacja urządzeń do produkcji energii odnawialnej, szczególnie jeśli towarzyszą jej działania zmniejszające zapotrzebowanie na energię (poprawa efektywności energetycznej) oraz systemy monitoringu i zarządzania zużywaną energią, może przyczynić się znacznie do obniżenia rachunków za prąd i poprawy jakości życia wielu polskich gospodarstw domowych. Instalacje energii odnawialnej wytwarzające ciepło i prąd z energii słońca lub wiatru dodatkowo nie wymagają po instalacji wydatków na paliwo, którego zakup stanowi problem dla wielu rodzin dotkniętych ubóstwem energetycznym.</p> <p>Aby skutecznie przeciwdziałać zjawisku ubóstwa energetycznego poprzez wsparcie instalacji OZE (szczególnie mikro i małych), zgodnie z deklaracją ujętą w RPO WP, należy przede wszystkim skierować dofinansowanie na obszary i do grup szczególnie narażonych na wykluczenie, np. do odbiorców wrażliwych w rozumieniu Ustawy prawo energetyczne (1997). Instytucja Zarządzająca powinna, mając na uwadze regionalną sytuację (w tym skalę i występowanie ubóstwa, zarówno ekonomicznego, jak i energetycznego), wprowadzić preferencję dla projektów realizowanych na tych obszarach lub skierowanych do tych grup, przyjmując odpowiednie kryteria wyboru projektów.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	<p>częściowo</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Preferencje w SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można dokonać zaproponowanego rozszerzenia o zapis "Preferencję otrzymają projekty które przeciwdziałają zjawisku ubóstwa energetycznego". Niemniej jednak przedmiotowa uwaga zostanie rozpatrzona na etapie przygotowania Kryteriów wyboru projektów dla Działania 10.3. (Poddziałania 10.3.1. i 10.3.2.)</p>
96.	10.3.		5	<p>Proponuje się, aby dodać oddzielny typ projektu (np. nr. 1.1) dotyczący wsparcia nakierowanego na rozwój mikroinstalacji OZE [o mocy do 40 kW w produkcji energii elektrycznej lub do 120 kW w produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu, w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne (Art. 3 punkt 20b), oraz w szczególności projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii (2015, Art. 2 punkt 19)].</p> <p>Proponowane brzmienie: Budowa, rozbudowa i przebudowa mikroinstalacji służących do pozyskiwania energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych (wraz z ewentualnym podłączeniem do sieci) z wykorzystaniem energii słonecznej, wiatrowej, wodnej, geotermalnej, biomasy lub biogazu.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie będzie rozwinięciem wyrażonej w RPO i SzOOP WP preferencji dla działań o charakterze prosumenckim, poprzez nakierowanie wsparcia na prosumentów i przydomową produkcję energii w modelu rozproszonym.</p> <p>Wsparcie inwestycyjne mikroinstalacji OZE o mocy 10-40 kW jest szczególnie ważne w świetle proponowanych zmian w prawie dot. rozwoju energii odnawialnej w Polsce, które przewidują wsparcie w postaci taryf gwarantowanych dla źródeł o mocy do 3 i do 10 kW, brakuje jednak podobnie korzystnych rozwiązań dla pozostałych mikroźródeł (10-40 kW).</p> <p>Należy w SzOOP przyjąć szczególnie parasolowe mechanizmy, pozwalające skorzystać ze wsparcia na zakup i montaż mikroinstalacji OZE wszystkim zainteresowanym mieszkańcom, rolnikom oraz MŚP regionu, np. za pośrednictwem JST, stowarzyszeń, spółdzielni lub innych podmiotów będących beneficjentami funduszy.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>		<p>Wyjaśnienie. Wskazana preferencja odnosi się do ukierunkowanych terytorialnie pakietów projektów i sugeruje zgrupowanie małych inwestycji w większe projekty (czyli pakiety), w których skład wchodzić może także wsparcie inwestycyjne mikroinstalacji.</p>
97.	10.3.		6	<p>Proponuje się dodanie Lokalnych Grup Działania do grupy beneficjentów obu poddziałań.</p>	<p>Lokalne Grupy Działania, jako szczególne partnerstwa terytorialne realizujące lokalne strategie rozwoju, są w szczególnej pozycji jeśli chodzi o skierowanie wsparcia unijnego na projekty najbardziej potrzebne z punktu widzenia lokalnego niskoemisyjnego rozwoju.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	<p>NIE</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Lokalne Grupy Działania wchodzą w skład 5) typu beneficjenta (organizacje pozarządowe)</p>
98.	10.3.		13	<p>Proponuje się dodanie punktu: W ramach działania nie będą wspierane instalacje do generacji energii elektrycznej bądź ciepłej bądź wysokosprawnej kogeneracji energii elektrycznej i ciepła opartej na spalaniu węgla lub współspalaniu węgla z biomasą.</p>	<p>SzOOP woj. pomorskiego powinien w jasny i bezpieczny sposób wykluczyć z dofinansowania wszystkie instalacje do współspalania węgla i biomasy. Subsydiowanie współspalania stanowi ewidentne wsparcie wysokoemisyjnej energetyki węglowej, i jako takie jest sprzeczne z duchem funduszy unijnych przeznaczonych na niskoemisyjny, zrównoważony rozwój. Praktyka spalania wielopaliwowego stała się niedawno przedmiotem skargi na Polskę do Komisji europejskiej.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	<p>NIE</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Brak zapisów dotyczących spalania i współspalania węgla zarówno w opisie Celów szczególnych Działania / Poddziałania jak i w Typach projektów wg IZ RPO WP wystarczającą informacją dla potencjalnych wnioskodawców, że w ramach Działania 10.3. nie ma możliwości dofinansowania inwestycji związanych z instalacjami do współspalania węgla.</p>

99.	10.3.		13	<p>Proponuje się dodanie punktów:</p> <p>x. Priorytetowo wsparcie otrzymają projekty instalacji wykorzystujących energię biomasy i biogazu, zakładające zagospodarowanie odpadów organicznych z produkcji przetwórstwa rolnego, przemysłu spożywczego, działań utrzymaniowych i cięć sanitarnych. Realizowane będą wyłącznie projekty wykorzystujące energię biomasy, w których surowce energetyczne powstają w warunkach oszczędnego gospodarowania zasobami naturalnymi.</p> <p>xx. Projekty instalacji do spalania biomasy stałej nie będą wspierane w miejscach, gdzie występują przekroczenia norm PM10 w powietrzu.</p> <p>xxx. Preferowane będą projekty, w których surowce wykorzystywane do produkcji energii z biomasy są produkowane lokalnie, w niewielkich odległościach w stosunku do miejsca wytwarzania energii.</p>	<p>Do produkcji energii odnawialnej z biomasy powinno się stosować wyłącznie surowce wymienione w art. 2 punkt 3 projektu Ustawy o OZE (2015); zabronione powinno być wykorzystanie pełnowartościowego drewna i zbóż w rozumieniu tej samej ustawy.</p> <p>Przy produkcji energii odnawialnej, procesy fermentacji biomasy są dużo efektywniejsze niż spalania, stąd należy je traktować priorytetowo.</p> <p>Należy ponadto zapewnić, że biomasa wykorzystywana do produkcji energii odnawialnej (spalanie biomasy, biogaz) pochodzi ze zrównoważonych źródeł lub upraw i jej produkcja nie powoduje dodatkowej presji na środowisko, ani nie stanowi konkurencji dla przemysłu spożywczego i nie zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu regionu, co może być zagrożeniem np. w przypadku upraw przemysłowych roślin energetycznych.</p> <p>W myśl dyrektywy 2009/28/EC o energii odnawialnej (pkt 6 Preambuly), „(-) Dążenie do zdecentralizowanego wytwarzania energii niesie ze sobą wiele korzyści, w tym wykorzystanie lokalnych źródeł energii, większe bezpieczeństwo dostaw energii w skali lokalnej, krótsze odległości transportu oraz mniejsze straty przesyłowe. Taka decentralizacja wspiera również rozwój i spójność społeczności poprzez zapewnienie źródeł dochodu oraz tworzenie miejsc pracy na szczeblu lokalnym.”</p> <p>Wprowadzenie preferencji dla wykorzystania wyłącznie lokalnie produkowanej biomasy w celu generacji energii pozwoli na ograniczenie zużycia energii i paliw oraz emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń pochodzących z transportu.</p> <p>Dodatkowo, pozytywnie wpłynie na lokalny rozwój, dając długoterminowy impuls do zrównoważonego wzrostu i budując lokalną niezależność surowcową i energetyczną.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Preferencje w SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z KE RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można dokonać zaproponowanego rozszerzenia.</p> <p>Kwestie wpływu spalania biomasy na emisję gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń będą regulowane na etapie <i>Kryteriów wykonalności projektów</i>.</p>
100.	10.3.		16	<p>Zaleca się uwzględnienie możliwości finansowania krzyżowego w przypadku projektów z zakresu energii odnawialnej.</p>	<p>Świadomość społeczna korzyści płynących z energetyki odnawialnej wciąż jest w Polsce niska.</p> <p>Tam gdzie to możliwe, integralną częścią projektów instalacji OZE, a więc także kosztami kwalifikowanymi, powinny być działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, skierowane do użytkowników i osób odwiedzających lub mieszkających w pobliżu miejsca, w którym zrealizowana została inwestycja.</p> <p>Cross-financing powinien w szczególności finansować działania szkoleniowe, edukacyjne czy informacyjne, powiązane z inwestycją infrastrukturalną.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Nie ma możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> ponieważ RPO WP 2014-2020 nie przewiduje tego typu zadań w ramach Działania 10.3.</p>
101.	10.3.		22	<p>Proponuje się usunięcie bądź co najmniej znaczne obniżenie minimalnej wartości projektu.</p>	<p>Obecny zapis może efektywnie zablokować możliwość dofinansowania projektów przewidujących budowę małych i mikro instalacji OZE, jak również ograniczyć dostęp do funduszy dla wielu typów beneficjentów.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zgodnie z zapisami RPO WP, IZ RPO WP oczekuje i będzie preferowała w Działaniu 10.3. kompleksowe pakiety projektów. Przy takim założeniu zasadne jest pozostawienie minimalnej wartości projektu na obecnie zapisanym w SzOOP RPO WP poziomie.</p>
102.	10.4.		18	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <p>-Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 360/2012 z dnia 25.04.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z dnia 26.04.2012, str. 8</p>	<p>W kontekście np. ciepłowni, która świadczy usługi ciepłownicze dla odbiorców. Ciepłownia świadczy usługi w ogólnym interesie społecznym. Oprócz pomocy de minimis 1407 powinna być i pomoc de minimis zgodna z rozporządzeniem komisji 360/2012.</p> <p>Wyrok w sprawie Altmark.</p> <p>Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2012/C 8/02)</p>	<p>Zakład Innowacyjny Technik Energetycznych PROMAT Sp z. o.o.</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Biorąc pod uwagę typ beneficjenta i zakres pomocy przewidziany w Działaniu, limity wynikające z <i>Rozporządzenia dotyczącego pomocy de minimis</i> mogą być niewystarczające.</p>

103.	10.4.		18	Z rozmowy z Panem Marcinem Elhartem wynika, że dotacja będzie w ramach „Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej” zgodnie z: -roz. KE nr 651/2014 rozdział III art. 13 wynika, że inwestycja w energetykę nie może być w ramach regionalnej pomocy. - Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (2013/C 209/01), wynika, że energetyka nie może być finansowana z pomocy regionalnej.	Inwestycja związana z: -usunięciem kotłowni węglowych w te miejsce systemy kogeneracji i biogaz i biomasa -efektywność sieci i węzłów przesyłu ciepła. Zgodnie z rozporządzeniem MŚ z dnia 2lipca 2014r. poz. 908 wynika, że energetyka (ciepłownictwo i elektro) mogą być finansowane z pomocy horyzontalnej.	Zakład Innowacyjny Technik Energetycznych PROMAT Sp z o.o.	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z <i>Ustawą nadzwyczajną</i> , podmiotem odpowiedzialnym za określenie schematów pomocy publicznej dla regionalnych programów operacyjnych jest MiR. W związku z tym, IZ RPO WP 2014-2020 może stosować tylko schematy dotyczące pomocy publicznej zaproponowane i przyjęte w drodze rozporządzenia przez MiR.
104.	10.4.		22	Aktualna treść: „Minimalna wartość projektu wynosi: 1) 1 mln PLN dla typów projektu 1) – 3), ...” Proponowana treść: „Minimalna wartość projektu wynosi: 1) 750 tys. PLN dla typów projektu 1) – 3), ...”	Proponuje się zmniejszenie minimalnej wartości dla projektów typu 1) – 3) z uwagi, iż szacunkowy koszt przedsięwzięcia planowanego do realizacji przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Człuchowie (ujętego w ZPT dla MOF/ Chojnice- Człuchów, obejmującego zmniejszony zakres rzeczowy) oscyluje na poziomie nieco ponad 1 mln PLN, przy czym jest to koszt szacunkowy, który de facto może okazać się niższy, co przy pozostawieniu obecnego zapisu, może dyskwalifikować projekt z ubiegania się o dofinansowanie.	Magdalena Mroziewicz / Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Człuchowie	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w projekcie SzOOP RPO WP został zmieniony wg propozycji i brzmi: <i>„Minimalna wartość projektu wynosi 750 tys. PLN dla typów projektu 1)-3)”</i>
105.	10.4.		2	W ramach opisu celu szczegółowego należy dodać budowę systemu. Nowe brzmienie: Wspierane będą także projekty obejmujące budowę i modernizację oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne i zastosowanie systemów zarządzania energią. Wsparcie przewiduje się wyłącznie w formie ukierunkowanych terytorialnie pakietów przedsięwzięć.	Budowa nowego oświetlenia dotyczyć będzie wyłącznie sytuacji stanowiącej ukierunkowany terytorialnie pakiet przedsięwzięć. Logika interwencji powinna być tożsama z zapisami dotyczącymi źródeł ciepła.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Rozszerzenie opisu <i>Celu szczegółowego</i> o dodanie zapisu <i>„budowę nowego oświetlenia”</i> wg. propozycji zawartej w uwadze jest niezgodne z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
106.	10.4.		2	W zakresie opisu preferowanych przedsięwzięć, dopisanie budowy. Nowe brzmienie: W zakresie budowy i modernizacji oświetlenia zewnętrznego	Budowa nowego oświetlenia dotyczyć będzie wyłącznie sytuacji stanowiącej ukierunkowany terytorialnie pakiet przedsięwzięć. Logika interwencji powinna być tożsama z zapisami dotyczącymi źródeł ciepła.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Rozszerzenie <i>Opisu preferowanych przedsięwzięć</i> o dodanie zapisu <i>„budowę nowego oświetlenia”</i> wg. propozycji zawartej w uwadze jest niezgodne z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
107.	10.4.		2	Dopisanie w Ukierunkowaniu terytorialnym budowy. Nowe brzmienie: W zakresie budowy i modernizacji oświetlenia zewnętrznego przewiduje się wsparcie projektów zlokalizowanych na obszarze całego województwa.	Budowa nowego oświetlenia dotyczyć będzie wyłącznie sytuacji stanowiącej ukierunkowany terytorialnie pakiet przedsięwzięć. Logika interwencji powinna być tożsama z zapisami dotyczącymi źródeł ciepła.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Rozszerzenie opisu <i>Ukierunkowania terytorialnego</i> o dodanie zapisu <i>„budowę nowego oświetlenia”</i> wg. propozycji zawartej w uwadze jest niezgodne z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
108.	10.4.		4	W ramach listy wskaźników produktu- wykazanie liczby energooszczędnych punktów świetlnych zarówno nowo powstałych jak i zmodernizowanych. Nowe brzmienie: Liczba punktów świetlnych	Budowa nowego oświetlenia dotyczyć będzie wyłącznie sytuacji stanowiącej ukierunkowany terytorialnie pakiet przedsięwzięć. Logika interwencji powinna być tożsama z zapisami dotyczącymi źródeł ciepła.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zmiana zapisu wg. propozycji zawartej w uwadze jest niezgodne z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
109.	10.4.		5	W ramach typu projektu dopisanie budowy oświetlenia. Nowe brzmienie: Budowa i modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne wraz z ewentualnym zastosowaniem systemów zarządzania energią.	Budowa nowego oświetlenia dotyczyć będzie wyłącznie sytuacji stanowiącej ukierunkowany terytorialnie pakiet przedsięwzięć. Logika interwencji powinna być tożsama z zapisami dotyczącymi źródeł ciepła.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Rozszerzenie opisu <i>Ukierunkowania terytorialnego</i> o dodanie zapisu <i>„budowa oświetlenia”</i> wg. propozycji zawartej w uwadze jest niezgodne z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.
110.	10.4.		2	Prosimy o definicję „systemu” w istniejącym zapisie „b) obejmujące co najmniej 25% wszystkich punktów świetlnych w danym systemie.”	Termin „dany system” może być różnorodnie interpretowany. Może się odnosić zarówno do całego oświetlenia na terenie Miasta, oświetlenia gminnego, a także oświetlenia działającego w danej dzielnicy lub przy określonej ulicy. Konieczne jest doprecyzowanie tego pojęcia.	Beata Neumann, Wydział Projektów Rozwojowych, Urząd Miasta Gdyni		Wyjaśnienie. Pojęcie <i>„dany system”</i> wynika bezpośrednio z preferencji zapisanych w zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020 i zostanie doprecyzowane w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> .
111.	10.4.		10	Interwencja w ramach Działania 10.4 jest komplementarna z interwencją w ramach Działania 8.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie dotacyjne.	Zaproponowane w punkcie 5 typy projektów są działaniami komplementarnymi do wyliczonych typów projektów w Działaniu 8.1.	Jacek Oldakowski, Urząd Miejski w Gdańsku	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP RPO WP został zmieniony/doprecyzowany.

112.	10.4.		5	W punkcie 5 widnieje zdanie: „rozbudowa lub przebudowa scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło”	W Starogardzie Gdańskim (projekt dot. niskiej emisji znajdujący się tu w ZPI), kiedy przyłączamy nowych odbiorców – ciepło będzie pochodziło ze źródła węglowego. Czy nie będzie to przeszkodą w pozyskaniu dofinansowania?	Agnieszka Szatkowska GPEC Sp. z o.o.		Wyjaśnienie. Zapisy RPO WP 2014-2020 nie zabraniają przeprowadzenia lub starania się o uzyskanie dofinansowania inwestycji o jakiej mowa w uwadze. Niemniej jednak należy również zwrócić uwagę a inne uwarunkowania prawne np. dotyczące pomocy publicznej.
113.	10.4.		18	2 z artykułów Rozporządzenia 651/2014 KE, które wymieniono w tym punkcie, a na mocy których, w przypadku wystąpienia pomocy publicznej będzie udzielane wsparcie – dotyczą MSP. Czy to znaczy, że duże przedsiębiorstwa będą wykluczone jako wnioskodawcy z tego działania?	Proponowane nowe brzmienie będzie uzależnione od odpowiedzi na to zapytanie.	Agnieszka Szatkowska GPEC Sp. z o.o.		Wyjaśnienie. Zapis przytoczonych 2 artykułów w ramach Rozporządzenia 651/2014 Komisji Europejskiej nie oznacza, że duże przedsiębiorstwa będą wykluczone z możliwości korzystania ze wsparcia w ramach Działania 10.4., a jedynie mówi o tym, że MSP będą traktowane na innych warunkach.
114.	10.4.		2	W sekcji „Preferowane będą projekty”, w punkcie 4 należy dodać informacje, aby otrzymał on brzmienie: x. zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcji emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych oraz trwale oszczędności energii.	Przedsięwzięcia przynoszące oszczędności energii w długiej perspektywie czasowej zapewniają realne oszczędności (niższe rachunki za energię), jednak bywają kosztowne, dlatego należy zapewnić im wsparcie finansowe, aby zwiększyć ich atrakcyjność dla inwestorów.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Preferencja nr 1 b) "zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych" jest zapisem bezpośrednio zaczerpniętym z Programu. Rozwinięcie przedmiotowej preferencji zawarte będzie w <i>Kryteriach wyboru projektów</i> , których celem jest rankingowanie projektów i na podstawie których IZ RPO WP będzie dokonywać wyboru najlepszych z nich.
115.	10.4.		2	W sekcji „Preferowane będą projekty”, proponuje się dodanie punktu x. ograniczające zjawisko ubóstwa energetycznego	Zgodnie z ujętą w RPO WP preferencją dla projektów przeciwdziałających ubóstwu energetycznemu. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło poprzez działania modernizujące może znacznie zredukować obciążenie, jakim dla wielu gospodarstw domowych, również w woj. pomorskim, są opłaty za energię, jednocześnie realizując cele dot. obniżenia energochłonności i emisyjności sektora budowlanego	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma konieczności dopisania nowej preferencji w Działaniu 10.4. SzOOP RPO WP dotyczącej projektów przeciwdziałających ubóstwu energetycznemu ponieważ zapis ten istnieje w treści Programu oraz w <i>Celach Szczegółowych Działania/ Poddziałania</i> w SzOOP RPO WP i ma on charakter co do zasady obligatoryjny.
116.	10.4.		2	W sekcji „Preferowane będą projekty”, proponuje się dodanie punktu x. wykorzystujące odnawialne źródła energii, w tym kogenerację	Kogeneracja jest szczególnie efektywnym sposobem odpowiedzi na zapotrzebowanie na ciepło i energię elektryczną w modernizowanym budynku pozwalającym na dodatkowe oszczędności energii i efekt ekologiczny.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma konieczności dopisania nowej preferencji w Działaniu 10.4. SzOOP RPO WP dotyczącej kogeneracji, ponieważ zapis ten istnieje w treści Programu oraz w <i>Celach Szczegółowych Działania/ Poddziałania</i> w SzOOP RPO WP i ma on charakter co do zasady obligatoryjny.
117.	10.4.		5	Proponuje się uzupełnienie: 3) budowa nowych i modernizacja istniejących źródeł ciepła, w tym z OZE	Osiągnięcie założonych celów RPO w zakresie produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych, w tym CO2.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	TAK	Uwaga uwzględniona, zapis w SzOOP został rozszerzony i brzmi: "budowa nowych i modernizacja istniejących źródeł ciepła, w tym wykorzystujących OZE"
118.	10.4.		6	Proponuje się dodanie wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, stowarzyszeń budownictwa społecznego, Lokalnych Grup Działania.	Rozszerzenie katalogu beneficjentów pozwoli na bardziej efektywne i lepiej ukierunkowane wsparcie działań z zakresu redukcji emisji.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Lokalne Grupy Działania wchodziły w skład 5) typu beneficjenta (organizacje pozarządowe), RPO WP 2014-2020 nie przewiduje innych typów beneficjentów.

119.	10.4.		6	dodać: 10 podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym, 11 podmioty będące dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/ue realizujący projekt hybrydowy na rzecz uzyskania oszczędności energii przez podmiot publiczny w formie umowy o poprawę efektywności energetycznej.	zgodnie z umową partnerstwa, w powiązaniu z „linią demarkacyjną” i zapisami rpo -deklaracją promowania esco oraz art. 68 rozporządzenia ogólnego 1303/2013/ue http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en-pl-de/txt/?qid=1403006889699&uri=clex:32013r1303&from=en	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wskazywanie w SzOOP RPO WP podmiotów realizujących projekt w formule ppp jako potencjalny typ beneficjenta sugeruje, że w innych PI, Działaniach lub Poddziałaniach nie ma takiej możliwości, co jest niezgodne z założeniami <i>Ustawy o ppp</i> .
120.	10.4.		22	dodać 2a) 500 tys. dla obszaru zit oraz 300tys pln. poza nim	poza zit/omt warto dopuścić mniejsze projekty, dla mniejszych podmiotów publicznych	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z zapisami RPO WP, IZ RPO WP oczekuje w Działaniu 10.4. projektów kompleksowych, pakietowych, zapewniających duży efekt przekładający się na wartość projektu. Przy takim założeniu zasadne jest pozostawienie minimalnej wartości projektu na poziomie 500 tys. PLN.
OP 11								
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi
1.	11.1		2	4 wiersz od dołu – koniec strony Należy doprecyzować / rozszerzyć zapisy dotyczące ukierunkowanie wsparcia: - utrzymanie i rozwijanie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę w ramach małej retencji, w tym ekosystemów dolin rzecznych i obszarów wodno-błotnych (pojęciem małej retencji rozumie się działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy [struktury - usunąć] bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych), - budowę lub przebudowę małych zbiorników retencyjnych, polderów i zbiorników suchych	Zmiana zapisu pozwoli wspierać w istotny sposób rozwiązania ukierunkowane na naturalną retencję i nietechniczne środki ochrony przeciwpowodziowej. Rozszerzenie zapisów i ich uszczegółowienie wskaże beneficjentom szeroki wachlarz możliwych rozwiązań, adekwatny do zapisów Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) wskazuje, iż „ważne jest, aby działania służące ochronie przeciwpowodziowej w pierwszej kolejności wykorzystywały najmniej inwazyjne dla środowiska rozwiązania, w szczególności nietechniczne metody ochrony przeciwpowodziowej”. Zarówno unijna „Strategia adaptacji do zmian klimatu”, jak i SPA2020 kładą nacisk na rozwiązania oparte o potencjał ekosystemów, z zakresu renaturyzacji cieków wodnych i zwiększania zdolności retencyjnych dolin rzecznych.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapisy projektu SzOOP RPO WP uwzględniają przedmiotową uwagę w typie projektu nr 1) Działania 11.1..
2.	11.1.		5	„budowa, rozbudowa i przebudowa indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania w tym elementów zielonej infrastruktury w ramach mini programów przygotowanych przez gminy lub stowarzyszenia”	Retencja wód realizowana w miejscu wystąpienia opadu stanowi podstawę efektywnego systemu zarządzania wodami opadowymi. Do powierzchni w miastach zdolnych do przyjęcia i infiltracji wód opadowych zaliczamy w szczególności tereny zieleni takie jak: trawniki zieleńce, zielone dachy, zielone ściany, parki oraz lasy i tereny podmokłe. Tereny tego typu powodują zwiększenie objętości wody czasowo zatrzymywanej w miejscu wystąpienia opadu a następnie przesączanej do gruntu lub odparowywanej co w konsekwencji prowadzi do zmniejszenia intensywności odpływu wód do systemów kanalizacji. Zwiększenie wysokiej jakości terenów chłonnych powoduje, iż spełniać mogą one funkcję podczyszczalni wód opadowych opartych na naturalnych procesach filtracji.	ZWIĄZEK GMIN POMORSKICH	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Typ projektu nr 3) zapisany obecnie w projekcie SzOOP RPO WP nie wyklucza zagospodarowania elementów zielonej infrastruktury, natomiast kwestie zastosowania rozwiązań techniczno-technologicznych leżą po stronie potencjalnego wnioskodawcy, który musi udowodnić zasadność zastosowanych form w opisie studium wykonalności.

3.	11.1.		4	c) długość odcinka ciekłu	ZMiUW WP w Gdańsku planuje w nowej perspektywie zrealizować inwestycje polegające na: 1) kształtowaniu przekrojów koryta ciekłu, 2) odbudowie kanału. Inwestycje tego typu można zaliczyć do projektów zwiększających retencję.	Maciej Piotrowski, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wskaźniki produktu zostały wprowadzone do projektu SzOOP RPO WP ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych, stanowiącej załącznik do Rozporządzenia MHR w zakresie monitorowania postępów rzeczonych w realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. Jednocześnie, brak w SzOOP RPO WP jakiegokolwiek wskaźnika odpowiadającego planowanej inwestycji nie stanowi przeszkody w aplikowaniu w ramach tego Działania.
4.	11.1.		2	str. 149 wiersze 26-37 Wobec typów projektów przedstawionych na str. 149 należało usunąć informację zawartą w wierszach od 26 do 37 dot. preferowanych projektów.	Preferencja dla projektów odzwierciedlona zostanie najprawdopodobniej w alokacjach na poszczególne konkursy, w kryteriach wyboru projektów. Pozostawienie tej informacji w opisie celów szczegółowych działania 11.1 powoduje wrażenie wewnętrznej sprzeczności SZOOP w zakresie tego działania.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Preferencje w SzOOP RPO WP wynikają bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można na tym etapie dokonać ich usunięcia nawet, jeśli nie dotyczą wszystkich zaproponowanych do realizacji typów projektów w przedmiotowym Działaniu.
5.	11.1.		22	Proponuje się obniżyć minimalną wartość projektu z 1 mln PLN do 500 tys. PLN dla typów projektu 1), 2), 5) i 6)	Obniżenie minimalnej wartości projektu umożliwi wsparcie niskokosztowych projektów typu 1) „tworzenie innych form zwiększania retencyjności” tj. „utrzymanie i rozwijanie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę, w tym ekosystemów dolin rzecznych i obszarów wodno-błotnych”.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP oczekuje w przedmiotowym Działaniu przede wszystkim projektów pakietowych uzgodnionych w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych, dlatego też nie jest zasadne obniżenie minimalnej wartości projektu wg propozycji zawartej w niniejszej uwadze.
6.	11.2.		2	W zakresie mechaniczno-biologicznego oraz termicznego (podsuszanie) odpadów....	Podsuszanie odpadów zmniejsza uciążliwość funkcjonowania zakładów utylizacji odpadów dla środowiska i okolicznych mieszkańców	GRASO Starogard Gdański	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowy zapis w SzOOP RPO WP wynika bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można na tym etapie dokonać jego zmiany. Natomiast zasadność zastosowania rozwiązań techniczno-technologicznych w postaci np. podsuszania odpadów leży po stronie potencjalnego wnioskodawcy, który musi udowodnić celowość zastosowania takiego rozwiązania, co zostanie zweryfikowane przez IZ RPO WP na etapie oceny techniczno-technologicznej projektu.
7.	11.2.		2	Przewiduje się realizację przedsięwzięć związanych z zagospodarowaniem opadów ulegających biodegradacji wraz z równoległym rozwojem systemu selektywnego zbierania tych odpadów. W tym zakresie realizowane będą wyłącznie projekty prowadzące do ograniczenia masy składowanych odpadów tej grupy, a więc wszelkie inwestycje związane z prasowaniem, podsuszaniem itd., szczególnie przy wykorzystaniu urządzeń działających w oparciu o paliwa odnawialnych	Paliwa odnawialne typu biomasa są dwukrotnie tańsze od węgla i innych paliw kopalnych a dodatkowo wykorzystanie takich urządzeń w procesach podsuszania odpadów zmniejsza uciążliwość funkcjonowania zakładów utylizacji odpadów dla środowiska i okolicznych mieszkańców (ograniczenie uciążliwych zapachów)	GRASO Starogard Gdański	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zasadność zastosowania rozwiązań techniczno-technologicznych leży po stronie potencjalnego wnioskodawcy, który musi udowodnić celowość zastosowania takiego rozwiązania, co zostanie zweryfikowane przez IZ RPO WP na podstawie kryteriów wyboru projektów na etapie oceny techniczno-technologicznej.

8.	11.2.		2	Zdanie „Możliwe będzie także wsparcie dla projektów polegających na budowie lub rozbudowie instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych, co do zasady zlokalizowanych na terenie RIPOK wskazanych w obowiązującym planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego.” należy zastąpić zdaniem „Możliwe będzie także wsparcie dla projektów polegających przygotowaniu komunalnych osadów ściekowych do odzysku.”	Środki finansowe przeznaczone na gospodarkę odpadami powinny być przeznaczone przede wszystkim na osiągnięcie ww. bardzo ambitnych celów w zakresie selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych. Budowa lub rozbudowa instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych to najdroższe z możliwych rozwiązań. Tymczasem osady ściekowe po wysuszeniu i obróbce mogą być spalane w istniejących instalacjach, np. budowanych spalarniach odpadów komunalnych, cementowniach lub instalacjach do produkcji energii w procesie współspalania.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowy zapis w SzOOP RPO WP wynika z oczekiwań Komisji Europejskiej i znajduje się bezpośrednio w zapisach wynegocjowanego RPO WP 2014-2020, dlatego też nie można na tym etapie dokonać jego zmiany. Jednocześnie, wszelkie inwestycje muszą być wpisane w Planie inwestycyjnym stanowiącym załącznik do <i>Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego</i> .
9.	11.2.		2	należy dodać cel szczegółowy: Osiągnięcie przewidzianych na rok 2020 poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania i poziomów recyklingu odpadów.	Polska jest zobowiązana do osiągnięcia we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50%, a do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35%), a także poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 50%), a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 70%).	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Na tym etapie prac nie można dodać nowego <i>Celu szczegółowego</i> dla tego Działania, ponieważ w przyjętym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020 został zapisany już <i>Cel szczegółowy</i> , który brzmi: " <i>zwiększona efektywność systemu zagospodarowania odpadów komunalnych</i> ".
10.	11.2.		2	należy dodać „preferencje”: 6. zakładające osiągnięcie przez gminę lub gminy, na obszarze których realizowany będzie projekt, w momencie zakończenia realizacji projektu, przewidzianych na rok 2020 poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania i poziomów recyklingu odpadów.	Polska jest zobowiązana do osiągnięcia we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50%, a do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35%), a także poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 50%), a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 70%).	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Zapis (preferencja), o którym mowa w przedmiotowej uwadze będzie wymagany we wszystkich projektach m.in. poprzez <i>Kryteria wyboru projektów</i> , ponieważ zobowiązuje do tego IZ RPO WP wskaźnik wskazany dla tego Działania.
11.	11.2.		3	należy dodać wskaźniki: 1. Przyrost ilości odpadów poddawanych recyklingowi (Mg i procent). 2. Liczba osób objętych rozwiniętym systemem selektywnego zbierania odpadów (osoby)	Realizowane działania powinny się przekładać na osiągnięcie konkretnych efektów wyrażonych w proponowanych wskaźnikach. Polska jest zobowiązana do osiągnięcia we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50%, a do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35%), a także poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 50%), a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 70%). Od 1 lipca 2013 r. czyli wejścia w życie zasad utrzymania czystości i porządku wynikających z przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wszystkie gminy mają obowiązek prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów i umożliwienia tego wszystkim mieszkańcom. W wielu gminach system selektywnej zbiórki wymaga wzmocnienia, udoskonalenia i rozwoju, w szczególności osiągnięcia standardów określonych w dokumentach Ministerstwa Środowiska: http://www.mos.gov.pl/artykul/4471_zbieranie_odpadow_komunalnych/16819_s_elektywne_zbieranie_odpadow.html http://www.mos.gov.pl/artykul/4968_przydatne_materiały/20635_zasady_segrowania_odpadow_komunalnych.html	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	częściowo	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapis w SzOOP został rozszerzony o wskaźnik rezultatu bezpośredniego " <i>Liczba osób objętych systemem selektywnego zbierania odpadów</i> ".

12.	11.2.		5	należy skreślić 5) budowa i rozbudowa instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych na terenie RIPOK.	Środki finansowe przeznaczone na gospodarkę odpadami powinny być przeznaczone przede wszystkim na osiągnięcie ww. bardzo ambitnych celów w zakresie selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów komunalnych. Budowa lub rozbudowa instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych to najdroższe z możliwych rozwiązań. Tymczasem osady ściekowe po wysuszeniu i obróbce mogą być spalane w istniejących instalacjach, np. budowanych spalarniach odpadów komunalnych, cementowniach lub instalacjach do produkcji energii w procesie współspalania. Nie ma więc potrzeby budowy nowych instalacji.	Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	NIE	Uwaga niezasadna. Typ projektu nr 5) jest odzwierciedleniem zapisów Programu, dlatego też IZ RPO WP nie widzi zasadności usunięcia go z zapisów SzOOP RPO WP. Dodatkowo, wszystkie inwestycje muszą wpisywać się w Plan inwestycyjny stanowiący załącznik do Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego.
13.	11.3.		2	Proponuje się aby cel działania 11.3 został również osiągnięty poprzez umożliwienie budowy, rozbudowy sieci wodociagowych pod warunkiem jednoczesnej realizacji z budową, rozbudową sieci kanalizacyjnych obejmujących tych samych odbiorców usług. Proponowane brzmienie dodatkowego zapisu w treści uzasadnienia celu działania: „Możliwa będzie także budowa, rozbudowa sieci wodociagowych, jednak wyłącznie wraz z budową, rozbudową sieci kanalizacyjnych obejmujących tych samych odbiorców usług.”	Na terenie województwa pomorskiego mamy miejscowości, które położone są w granicach wyznaczonych aglomeracji, ale nie zostały do tej pory zwodociagowane. Umożliwienie budowy, rozbudowy sieci wodociagowych pod warunkiem jednoczesnej realizacji z budową, rozbudową sieci kanalizacyjnych jeżeli będzie to obejmowało tych samych odbiorców w takich przypadkach jest w pełni uzasadnione.	Gmina Stara Kiszewa	NIE	Zgodnie z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, wsparcie w zakresie wody pitnej jest ukierunkowane terytorialnie tylko na obszar Żulaw i tylko tam może być realizowane w ramach Działania 11.3. Programu.
14.	11.3.		5	Proponowane brzmienie dodatkowego typu projektów:(...) "budowa, rozbudowa sieci wodociagowych, jednak wyłącznie wraz z budową, rozbudową sieci kanalizacyjnych obejmujących tych samych odbiorców usług.”	Na terenie województwa pomorskiego mamy miejscowości, które położone są w granicach wyznaczonych aglomeracji, ale nie zostały do tej pory zwodociagowane. Umożliwienie budowy, rozbudowy sieci wodociagowych pod warunkiem jednoczesnej realizacji z budową, rozbudową sieci kanalizacyjnych jeżeli będzie to obejmowało tych samych odbiorców w takich przypadkach jest w pełni uzasadnione.	Gmina Stara Kiszewa	NIE	Zgodnie z zapisami wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020, wsparcie w zakresie wody pitnej jest ukierunkowane terytorialnie tylko na obszar Żulaw i tylko tam może być realizowane w ramach Działania 11.3. Programu.
15.	11.4.		5	„tworzenie lub modernizacja obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów zielonych, parków publicznych i elementów zielonej infrastruktury w miastach ze szczególnym uwzględnieniem zwiększania bioróżnorodności poprzez ochronę gatunków rodzimych oraz eliminację gatunków inwazyjnych”	Powierzchnie biologicznie czynne na terenach miejskich często utożsamiane są ze względu na ich właściwości z terenami chłonnymi. Ze względu na ich właściwości wynikające z przyrodniczego funkcjonowania ich rola jest większa i nie ogranicza się jedynie do zwiększenia chłonności danego terenu. Ze względu na zachodzące na nich procesy biologiczne korzystnie wpływają one między innymi na zwiększenie bioróżnorodności, mikroklimat oraz walory krajobrazowe, co przekłada się na jakość środowiska miejskiego stanowiącego o poziomie komfortu życia. Elementy zielonej infrastruktury, takie jak zielone dachy czy żyjące ściany, stanowią funkcjonalnie elementy zwiększające powierzchnię biologicznie czynne korzystnie wpływając na bioróżnorodność w miastach.	ZWIĄZEK GMIN POMORSKICH	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został rozszerzony wg propozycji w uwadze i brzmi: „ <i>tworzenie lub modernizacja obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów zielonych, parków publicznych i elementów zielonej infrastruktury (takich jak np. zielone dachy, żyjące ściany) w miastach ze szczególnym uwzględnieniem zwiększania bioróżnorodności poprzez ochronę gatunków rodzimych oraz eliminację gatunków inwazyjnych</i> ”
16.	11.4.		22	Minimalna wartość projektu wynosi: 1) 50 tys. PLN dla typów projektu 1) – 6)	W obszarze ochrony bioróżnorodności i edukacji ekologicznej realizowane są projekty o znacznie mniejszej wartości niż w przypadku projektów inwestycyjnych. Beneficjentami są często organizacje pozarządowe, które nie mają możliwości zgromadzenia środków na wkład własny, aby zrealizować projekt o dużym koszcie całkowitym. Ponadto w ramach działania 11.4 wspierane będzie opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody (oraz realizacja zapisanych w nich działań), które nie wymagają wysokich nakładów.	ZWIĄZEK GMIN POMORSKICH	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP oczekuje w przedmiotowym Działaniu przede wszystkim projektów partnerskich o znacznym zakresie oddziaływania, dlatego też nie jest zasadne obniżenie minimalnej wartości projektu wg propozycji zawartej w niniejszej uwadze.
17.	11.4.		2	W ramach opisu celu szczegółowego należy dodać obszary ochrony uzdrowiskowej, które są ze względu na swą ilość powinny podlegać szczególnemu wsparciu. Nowe brzmienie : Wsparcie będzie skierowane na czynną ochronę przyrody przede wszystkim na obszarach chronionych, a w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej, co prowadzić ma do ograniczenia degradacji środowiska oraz utraty zasobów różnorodności biologicznej.	Na terenie województwa pomorskiego znajdują się jedynie dwa uzdrowiska, w których bioróżnorodności biologicznej, procentowy udział obszarów zielonych oraz źródła wód mineralnych są czynnikami warunkującymi posiadanie statusu uzdrowiska. Ze względu na unikatowość uzdrowisk w naszym województwie koncentracja środków wsparcia powinna być wyszczególniona w zaproponowany sposób.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wg IZ RPO WP, obszary ochrony uzdrowiskowej mieszczą się w opisie celu szczegółowego tego Działania w SzOOP RPO WP.

18.	11.4.		2	W ramach opisu celu szczegółowego dopisanie stawów krajobrazowych jako obszaru do wsparcia. Nowe brzmienie: Wsparcie zostanie skierowane również na ochronę wód, w szczególności jezior, stawów krajobrazowych i ekosystemów od wód zależnych.	Stawy krajobrazowe tak samo jak jeziora mają podstawowe znaczenie dla lokalnych ekosystemów. Jednakże stawy krajobrazowe są bardziej narażone na zmiany klimatyczne, które w negatywny sposób wpływają na bioróżnorodność.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. <i>Stawy krajobrazowe mieszczą się w ekosystemach od wód zależnych.</i>
19.	11.4.		2	Dopisanie w Ukierunkowaniu terytorialnym obszaru ochrony uzdrowiskowej. Nowe brzmienie: W zakresie ochrony ekosystemu strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego: obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody (jako wyłączny dostęp) w szczególności Zatoka Gdańska, Zalew Wysłański oraz obszary przybrzeżne w szczególności znajdujące się na obszarze ochrony uzdrowiskowej. W zakresie ochrony wód, w szczególności jezior, stawów krajobrazowych i ekosystemów od wód zależnych: obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody (w tym obszary ochrony uzdrowiskowej) oraz obszary wpisujące się w strukturę korytarzy ekologicznych według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (jako preferencja), zwłaszcza wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, w szczególności jeziora.	Nieliczne obszary ochrony uzdrowiskowej, które znajdują się na terenie województwa pomorskiego wymagają wyróżnienia w zapisie oraz koncentracji środków. Również stawy krajobrazowe powinny być wymienione jako najbardziej wrażliwe na zmiany klimatu, które powodują nieodwracalne zmiany w bioróżnorodności tych terenów.	Jacek Karnowski Urząd Miasta Sopotu	NIE	Uwaga nieuwzględniona. <i>Ukierunkowanie terytorialne w SzOOP RPO WP wynika bezpośrednio z zapisów wynegocjowanego z Komisją Europejską RPO WP 2014-2020.</i>
20.	11.4.			str. 159 wiersz 47 „2) powierzchnia terenów przekształconych na cele turystyczne/rekreacyjne”	Wskaźnik w większym stopniu korespondujący z turystycznym zagospodarowaniem obszarów nadbrzeżnych	Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wg IZ RPO WP dodanie wskaźnika zaproponowanego w niniejszej uwadze jest niezasadne. Głównym celem przedmiotowego Działania jest przede wszystkim wsparcie skierowane na czynną ochronę przyrody na obszarach chronionych, a w szczególności na terenach parków krajobrazowych i innych form ochrony przyrody, co prowadzi do ograniczenia degradacji środowiska oraz utraty zasobów różnorodności biologicznej, a nie działania z zakresu strictly turystyki i rekreacji.
21.	11.4.		4	Treść: Długość szlaków turystycznych. Uwagi: 1. Listę wskaźników produktu należy sprecyzować. 2. Listę wskaźników produktu, powinno się rozciągnąć na wszystkie typy projektów. Proponowane nowe brzmienie zapisu: Np.: 1. Długość szlaków turystycznych. Tylko kilka przykładów 2. Ilość form zabezpieczających zasoby i walory przyrodnicze oraz	Propozycję zapisu nowego brzmienia wpisałam na czerwono i tylko kilka przykładów, gdyż doprecyzowanie i napisanie dokumentu SzOOP leży w o w gestii autorów. Ad. 1. Wskaźnik produktu długość szlaków turystycznych powinien być dokładnie opisany, czyli co jest w pojęciu szlak turystyczny. Najlepiej byłoby obok długości szlaków turystycznych wprowadzić dodatkowe wskaźniki, przy czym nie powinna być to lista zamknięta, inwencja osób, działających na rzecz ochrony środowiska jest bardzo szeroka, lista mogłaby się okazać niewystarczająca i ograniczyć pozytywne działania. Istnieje też pewne ograniczenie logiczne, ze względu na brak możliwości podania długości szlaku turystycznego gdy jest nim np. parking albo wieża obserwacyjna. W odniesieniu do działań edukacyjnych wskaźnik ten nie ma zastosowania. Dlatego dobrze byłoby zastąpić długości szlaków turystycznych, pojęciem bardziej uniwersalnym np. ilość form zabezpieczających zasoby i walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. Podawałoby się wartości liczbowe, przy czym należałoby sprecyzować pojęcie form zabezpieczających, wyprowadzając to pojęcie w oparciu o czynniki antropopresji bądź jej rodzaje. Dodatkowo formy zabezpieczające można doprecyzować poprzez przypisanie ich do bardziej szczegółowych form (tzw. pod-formy) jak pod-formy obejmującej budowę, remont, ukierunkowanie ruchu turystycznego i wtedy otrzymują one dodatkowe parametry w postaci np.: m2, mb, ilość osób itp.	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum	NIE	Uwaga nieuwzględniona. Wg IZ RPO WP dodanie wskaźnika zaproponowanego w niniejszej uwadze jest niezasadne. Głównym celem przedmiotowego Działania jest przede wszystkim wsparcie skierowane na czynną ochronę przyrody na obszarach chronionych, a w szczególności na terenach parków krajobrazowych i innych form ochrony przyrody, co prowadzi do ograniczenia degradacji środowiska oraz utraty zasobów różnorodności biologicznej, a nie działania z zakresu strictly turystyki i rekreacji.

			<p>krajobrazowe obejmująca budowę, przebudowę, remont.</p> <p>2.1 procentowy udział powierzchni terenów zielonych gminy objętych działaniem ochronnym.</p> <p>2.2 ....</p> <p>3. Ilość form zabezpieczających zasoby i walory przyrodnicze oraz krajobrazowe w zakresie edukacji ekologicznej.</p> <p>3.1 Zasięg oddziaływania działań edukacyjnych (gminy)</p> <p>3.2 Ilość osób objętych ofertą edukacyjną.</p>	<p>Ad. 2. Brakuje w tym zapisie przełożenia bezpośredniego na wszystkie typy projektów. Wskaźnik ten, analogicznie do wskaźnika bezpośredniego nie obejmując, takich typów jak:</p> <p>a). typu 4 – dot. terenów zielonych i parków publicznych,</p> <p>b). typu 6 – dot. rozbudowy obiektów - centrów edukacji ekologicznej,</p> <p>c). typu 7 - dot. edukacji ekologicznej, informacji o środowisku.</p> <p>Proponowane wskaźniki w uszczegółowieniu form zabezpieczenia (podane bardzo ogólnie):</p> <p>dla typu 4 np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasięg przestrzenny antropopresji procentowy - udział terenów zielonych w gminie, objętych działaniem ochronnym, w stosunku do terenów zurbanizowanych, - intensywność turystyki związanej z wypoczynkiem na terenach zielonych np. 1m2 /na liczbę turystów średnio (czyli na ilu turystów przypada 1m2 powierzchni zielonej), dla typu 6 np.: - powierzchnia danych centrów edukacji, - ilość osób objętych ofertą edukacyjną, - jakość czyli różnorodność oferty edukacyjnej, - zasięg oddziaływania (np.: powiat, kilka gmin) <p>dla typu 7 np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasięg oddziaływania (województwo, kilka powiatów) 		<p>W SzOOP RPO WP, co do zasady wpisane zostały wybrane wskaźniki odpowiadające głównym celom poszczególnych Działan / Poddziałan. Katalog wskaźników został rozszerzony w Tabeli wskaźników produktu i rezultatu na poziomie projektów stanowiącej załącznik do dokumentu pt.: <i>Zasady wdrażania RPO W/P 2014-2020.</i></p>	
22.	11.4.	3	<p>Treść: Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23).</p> <p>Uwagi:</p> <p>1. Oznaczenie (CI 23) należy sprecyzować.</p> <p>2. Listę wskaźników rezultatu bezpośredniego powinno się rozciągnąć na wszystkie typy projektów.</p> <p>Proponowane nowe brzmienie zapisu:</p> <p>1. Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23) z rozszerzeniem.</p> <p>2. Przestrzeń objęta działaniem ochronnym w celu obniżenia antropopresji terenów zielonych.</p> <p>3. Obszar objęty działaniami edukacyjno – informacyjnymi w celu zwiększenia świadomości jego mieszkańców z zakresu ochrony środowiska.</p>	<p>Ad. 1. Oznaczenie (CI 23) jest nieprecyzyjne, wszelkie użyte skróty powinny mieć swoje rozszerzenie albo w wykazie stosowanych skrótów, albo jeżeli pojawiają się w tekście tylko raz jak w tym przypadku, rozszerzenie w danym miejscu tekstu. Rozszerzenie skrótu (CI 23) pozostawiam w gestii autorów, dlatego w proponowanym zapisie nowego brzmienia zaznaczyłam tekst na czerwono.</p> <p>Ad. 2. Wskaźnik bezpośredni powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23) jest tu nie niewystarczający. Brakuje w tym zapisie przełożenia bezpośredniego na wszystkie typy projektów. Wskaźnik ten nie obejmując, takich typów jak:</p> <p>a). typu 4 – dot. terenów zielonych i parków publicznych,</p> <p>b). typu 6 – dot. rozbudowy obiektów - centrów edukacji ekologicznej,</p> <p>c). typu 7 - dot. edukacji ekologicznej, informacji o środowisku.</p> <p>Proponowane nowe brzmienie zapisu wskaźnika bezpośredniego jest bardzo ogólne:</p> <p>dla typu 4, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przestrzeń objęta działaniem ochronnym w celu obniżenia antropopresji terenów zielonych, dotyczyć będzie głównie tych terenów zielonych które podlegają dużej intensywności ogółu działań człowieka, zarówno planowych i przypadkowych, mających wpływ na środowisko przyrodnicze, <p>dla typu 6 oraz typu 7 np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obszar objęty działaniami edukacyjno – informacyjnymi w celu zwiększenia świadomości jego mieszkańców z zakresu ochrony środowisk, może dotyczyć zarówno powierzchni siedlisk, terenów zielonych jak i województwa pomorskiego i jego poszczególnych powiatów i gmin. 	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum	1/TAK 2/NIE	<p>1/ Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP RPO WP został rozszerzony o dodanie oznaczenia CI w Wykazie stosowanych skrótów oraz w Wykazie stosowanych pojęć.</p> <p>2/ Uwaga nieuwzględniona. Definicja oraz nazwa wskaźnika CI została zdefiniowana i określona w RPO WP 2014-2020 i nie można dokonać jej rozszerzenia.</p>

23.	11.4.		9	<p>Treść: Kategoria(c) regionu(ó) – słabiej rozwinięte.</p> <p>Uwagi: Kategoria regionu jest zbyt wąska, nie wyczerpuje możliwości dla realizacji celu szczegółowego działania.</p> <p>Proponowane nowe brzmienie zapisu: Kategoria(c) regionu – O dużej intensywności i zasięgu przestrzennym antropopresji oraz słabiej rozwinięte.</p>	<p>Kategoria regionu, nie odpowiada wezwaniu ograniczenia antropopresji na środowisko i poprawie środowiskowych warunków życia mieszkańców. Natomiast w odniesieniu do zwiększenia świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska jest nieuzasadnionym ograniczenie.</p>	<p>Przemysław Guzow Centrum Hewelianum</p>	NIE	<p>Uwaga niezasadna.</p> <p>Kategoria regionu - <i>słabiej rozwinięte</i> jest zapisem bezpośrednio wpisanym do SzOOP RPO WP z art. 90 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.</p>	
24.	11.4.			<p>W ramach DZIAŁANIA 11.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ wydzielić poddziałanie dotyczące bezpośredniej ochrony zasobów przyrodniczych - w kwotach adekwatnych do alokacji przeznaczonej w ramach kategorii interwencji kod 085 "Ochrona i zwiększanie różnorodności biologicznej, ochrona przyrody i zielona infrastruktura" i uwzględnić powyższe pooddziałania w indykatoryjnym planie finansowym.</p>	<p>Ochrona przyrody jest istotnym celem realizacji działania 11.4. Brak wydzielenia środków na ten cel może skutkować brakiem jego realizacji i niewystarczającą aktywnością IZ RPO oraz beneficjentów w tym zakresie.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>IZ RPO WP ma możliwość przeznaczenia części alokacji w konkursie na wsparcie określonego typu projektu lub ogłoszenia dodatkowych konkursów na dany typ projektu.</p>	
25.	11.4.		2	<p>W pkt 2 Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania w zdaniu "Przewiduje się także dofinansowanie projektów polegających na opracowaniu planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody..." dodać " a także planów ochrony gatunków".</p>	<p>W przypadku pewnych zagrożonych gatunków - typu pachnica dębowa, wskazane jest przygotowanie i wdrożenie takich planów.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Głównym celem Działania 11.4. jest wsparcie skierowane na czynną ochronę przyrody na obszarach chronionych, a tworzenie planów ochrony gatunków do takiej ochrony nie należy. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.</p>	
26.	11.4.		2	<p>W pkt 2 Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania w zdaniu "Umożliwiona będzie także realizacja projektów dotyczących ochrony i przywracania wartości ekologicznych środowiska miejskiego, przede wszystkim polegających na zwiększaniu powierzchni obszarów zieleni w miastach" doadać " a także projektów związanych z odtwarzaniem, tworzeniem i przebudową zadrzewień przydrożnych w krajobrazach otwartych".</p>	<p>Zachowanie zadrzewień przydrożnych jest szczególnie istotne z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej oraz przyrodniczych walorów krajobrazu. Istotna jest w szczególności ich rola jako korytarzy ekologicznych zapewniających połączenia pomiędzy odizolowanymi ekosystemami.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>"Odtwarzanie, tworzenie i przebudowa zadrzewień przydrożnych" jest niemożliwe do realizacji w ramach Działania 11.4. gdyż nie wynika z Celu niniejszej interwencji.</p>	
27.	11.4.		2	<p>W punkcie 5 w podpunkcie dotyczącym typów projektów: " tworzenie lub modernizacja terenów zielonych i parków publicznych w miastach ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia bioróżnorodności poprzez ochronę gatunków rodzimych oraz eliminację gatunków inwazyjnych," proponuje się skreślić - "w miastach",oraz dodać: "a także projektów związanych z odtwarzaniem, tworzeniem i przebudową zadrzewień przydrożnych w krajobrazach otwartych."</p>	<p>Tereny zielone istotne są również poza miastami. Zachowanie zadrzewień przydrożnych jest szczególnie istotne z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej oraz przyrodniczych walorów krajobrazu. Istotna jest w szczególności ich rola jako korytarzy ekologicznych zapewniających połączenia pomiędzy odizolowanymi ekosystemami.</p>	<p>Joanna Furmaga, Prezes Zarządu, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć</p>	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>RPO WP 2014-2020 pozwala na realizację projektów dotyczących ochrony i przywracania wartości ekologicznych środowiska miejskiego, przede wszystkim polegających na zwiększaniu powierzchni obszarów zieleni wyłącznie w miastach.</p>	
UWAGI OGÓLNE									
Lp.	Działanie	Poddziałanie	Wiersz	Treść uwagi	Uzasadnienie	Podmiot zgłaszający	TAK/NIE	Sposób uwzględnienia uwagi	

1.	12.			W systemie wdrażania w poszczególnych działaniach należy uwzględnić wsparcie w postaci „project pipeline”	Dostarczanie wsparcia w postaci „project pipeline” w procesie przygotowywania i realizacji projektów kluczowych (i nie tylko) przyczyni się m.in do: przyspieszenia przygotowania profesjonalnej dokumentacji, ułatwi zarządzanie projektami.	Małgorzata Korniluk / InnoBaltica spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP oferuje wsparcie typu „ <i>project pipeline</i> ” polegające na tym, iż koszty poniesione przez potencjalnych wnioskodawców na prace przygotowawcze będą refundowane jako koszty kwalifikowalne. Potencjalni wnioskodawcy mają również możliwość konsultowania założeń swoich projektów z IZ RPO WP.
2.	Rozdział 1.1.		wiersz 18,19	str. 7 Brak wyjaśnień dla skrótów używanych w dokumencie, jak np. PMDiB czy SUERMB (ze źródeł internetowych wynika, że SUE RMB to Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego). Ponadto, skrót powinien być napisany rozdzielnie, czyli SUE RMB.	W celu pełnego zrozumienia dokumentu przez czytelnika proponuję, aby wprowadzono słowniczek wszystkich użytych skrótów w dokumencie. Powinien się znaleźć tuż za spisem treści, gdyż już na stronie 3 w ogólnym opisie programu operacyjnego, używane są skróty, których czytelnik mniej zaawansowany tematycznie aniżeli autorzy dokumentu, nie rozumie.	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum		Wyjaśnienie. Format dokumentu został określony w Wytycznych MiR w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Ponadto, zarówno skrót PMDiB, jak i SUERMB został wyjaśniony w projekcie SzOOP RPO WP z dnia 10.03.2015 roku w Wykazie stosowanych skrótów (Rozdział 7).
3.	Rozdział 1.4.		wiersz 5	„Szczegółowy podział interwencji pomiędzy Poddziałania dokonany zostanie po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3” „do uzupełnienia po uzgodnieniu ostatecznej treści Kontraktu Terytorialnego (z nr po zatwierdzeniu przez MIR)” „zostaną uzupełnione w toku dalszych prac nad dokumentem” s.234.	Dokument jest niekompletny. Czy po skompletowaniu dokumentu zostanie on ponownie przedstawiony do konsultacji społecznych?	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum		Wyjaśnienie. IZ RPO WP zdaje sobie sprawę, iż projekt SzOOP RPO WP z dnia 10.03.2015 roku jest niekompletny, co wynika m.in. z braku ostatecznych wyników oceny ex-ante, Kontraktu Terytorialnego itp. IZ RPO WP wysłała również z założeń, że zgromadzone na obecnym etapie informacje zawarte w projekcie SzOOP RPO WP będą już potencjalnym wnioskodawcom przydatne. Jednocześnie, IZ RPO WP nie przewiduje już drugiej tury konsultacji publicznych przedmiotowego dokumentu.
4.				Proponujemy do Wykazu Stosowanych Pojęć dodać następujące pojęcie: „ Organizacja przedsiębiorców - regionalne, ponadregionalne i branżowe organizacje skupiające przedsiębiorców, w dowolnej formie organizacyjnej, w tym klastry nieposiadające osobowości prawnej, reprezentowane przez podmiot będący koordynatorem klastra i działający na podstawie upoważnienia Rady Klastra lub innego organu upoważnionego do reprezentacji klastra ”.	Zgodnie z treścią RPO WP 2014-2020 szereg działań w ramach RPO, zwłaszcza w obszarze osi priorytetowej 2 (Przedsiębiorstwa) ma mieć charakter przedsięwzięć partnerskich, realizowanych w ramach współpracy sieciowej między przedsiębiorstwami. Analizując zapisy SzOOP przypuszczamy, iż może to mieć przełożenie na kryteria strategiczne wyboru projektów. W tym kontekście chcielibyśmy zaproponować doprecyzowanie pojęcia „organizacja przedsiębiorców” używanego wielokrotnie w rozmaitych częściach SzOOP, zwłaszcza w opisie typów beneficjentów poszczególnych działań. Pojęcie to nie jest regulowane na gruncie przepisów ogólnych, pojawiają się natomiast pojęcia „organizacja pracodawców” (ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców) czy „związki przedsiębiorców” (Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów). Doprecyzowanie pojęcia „organizacji przedsiębiorców” pozwoli na uniknięcie sporów interpretacyjnych i uniemożliwi nadmierne zawężanie typów beneficjentów na etapie realizacji poszczególnych konkursów. Jednocześnie proponujemy zawrzeć w definicji zapisy rozstrzygające specyficzny status klastrow. Obecnie za organizację przedsiębiorców należy uznać również klastry - ta forma zrzeszania staje się najpopularniejszą formą współdziałania pracodawców z tej samej branży lub regionu. Brak uregulowania pojęcia "klastry" w polskim prawodawstwie powoduje, iż duża część funkcjonujących w Polsce klastrow to organizacje nieposiadające osobowości prawnej, działające wyłącznie na podstawie umów cywilno-prawnych, reprezentowane przez podmioty zewnętrzne pełniące rolę koordynatora klastra. Wprowadzenie zapisu w proponowanym brzmieniu zapewni dostęp do konkursu również tym podmiotom, co w pełni odpowiadać będzie intencji wyrażonej na poziomie RPO WP oraz będzie zgodne z obecną rzeczywistością gospodarczą.	Paweł Bajurski, Klastry Logistyczno-Transportowy Północ-Południe	TAK	Uwaga uwzględniona. Definicji pojęcia „ organizacja przedsiębiorców ” została dodana do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> w SzOOP RPO WP w treści zaproponowanej przez Klastry Logistyczno -Transportowy Północ - Południe.

5.			wykaz skrótów	W wykazie skrótów pojawia się: „LGD/LGR - Lokalna Grupa Działania/Lokalna Grupa Rybacka” Wniosek o wykreślenie lub ujęcie w tekście wskazanego skrótu.	Skrót LGD/LGR nie występuje w całym tekście dokumentu.	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP został usunięty.
6.			Projekt zintegrowany	Zamiast art. 35 należy wskazać art. 32 ustawy wdrożeniowej	Błędnie przywołany art. Ustawy	Adam Budzisz – Gmina Władysławowo	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP został poprawiony.
7.				Uwaga ogólna: Należy jasno i czytelnie sprecyzować podmioty zaliczane do Instytucji Otoczenia Biznesu.		Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców		Wyjaśnienie. Definicja Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) znajduje się w <i>Wykazie stosowanych pojęć</i> w SzOOP.
8.				str. 203 W wykazie skrótów pojawia się: „LGD/LGR - Lokalna Grupa Działania/Lokalna Grupa Rybacka” Wniosek o wykreślenie lub ujęcie w tekście wskazanego skrótu.	Skrót LGD/LGR nie występuje w całym tekście dokumentu.	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP został usunięty.
9.				str. 200 6 wiersz tabeli Projekt zintegrowany Zamiast art. 35 należy wskazać art. 32 ustawy wdrożeniowej	Błędnie przywołany art. Ustawy	Daniel Lessnau – Stowarzyszenie Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka	TAK	Uwaga uwzględniona. Zapis w SzOOP został poprawiony.
10.			uwaga ogólna	Uwagi ogólne do projektu SZOOP: brak katalogu interwencji (zakres interwencji, forma finansowania, terytorialne mechanizmy wdrażania), brak zasad wyboru projektów (ZPT, konkursy).		Marek Biernacki – Zastępca Prezydenta Miasta Słupska, Urząd Miejski w Słupsku		Wyjaśnienie. Format dokumentu został określony w <i>Wytycznych w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020</i> . Zakres interwencji (katalog interwencji) określa tabela finansowa nr 2 w SzOOP RPO RPO, formy finansowania określone są w nazwie Działania/Poddziałania. Zasady wyboru projektów określone zostały w pkt 12 tabeli w SzOOP RPO WP przypisanej każdemu Działaniu/Poddziałaniu.
11.			21	od str. 6 do 165 W niektórych przypadkach wkład własny w odniesieniu do projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe powinien wynosić 0% ze względu na niedochodowość tego typu organizacji. Tam, gdzie z różnych względów jest to niemożliwe proponujemy zapis mówiący o wkładzie finansowym lub niefinansowym – opcjonalnie – w wysokości do 5%.	Organizacje pozarządowe w większości przypadków nie prowadzą działalności gospodarczej. Prowadzone działania są niedochodowe. Zapis mówiący o konieczności wnoszenia wkładu własnego będzie dla większości organizacji jednoznaczny z wykluczeniem i brakiem możliwości realizacji działań projektowych. Mamy jednak nadzieję, że nie o to chodzi Samorządowi Województwa Pomorskiego, a zapisy strategiczne o kluczowym partnerstwie w odniesieniu do organizacji pozarządowych są wyrażeniem rzeczywistego wyboru i woli ze strony Samorządu.	POMORSKA RADA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH (PROP)	NIE	Uwaga niezasadna. Wysokość wkładu własnego w odniesieniu, nie tylko do organizacji pozarządowych, ale także do innych potencjalnych beneficjentów jest wynikiem oczekiwań Komisji Europejskiej. W stosunku do organizacji pozarządowych został on określony na minimalnym dopuszczalnym poziomie i nie musi być jedynie wkładem w formie finansowej.
12.				Brak Podręcznika Beneficjenta, do którego odwołuje się szereg zapisów SzOOP.	Związek ZIT wnioskuje o umożliwienie konsultacji Podręcznika Beneficjenta, którego zapisy mogą wpłynąć na opinię ZZIT w kwestii wdrażania przedsięwzięć w ramach alokacji dla ZIT, a której z powodu braku dokumentu, nie można w pełni sformułować.	Gdański Obszar Metropolitalny/ Sekretariat ZIT		Wyjaśnienie. <i>Przewodnik Beneficjenta RPO WP 2014-2020</i> do którego odwołują się zapisy SzOOP RPO WP zmienił nazwę na <i>Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020</i> . Przedmiotowy dokument zostanie przekazany Związkowi ZIT po zawarciu Porozumienia między IZ RPO WP a Związkiem ZIT.

13.			str. 222-223 cz. ogólna w programie brak informacji o aktualizacji i uzupełnieniu o nowe ziti (jeśli zgłoszone ziti zostaną wyłączone, to powstaje miejsce na nowe, stąd możliwość utworzenia ścieżki na nowe ziti np. w połowie okresu programowania)	czy niniejsza część sankcjonuje to co już zostało dokonane, czy wskazuje też możliwości w przyszłości aktualizacji i dodawania nowych projektów do ziti? brak możliwości uzupełniania ziti w kontekście możliwości odrzucenia zgłoszonego ziti - patrz p. 2- o nowe zity może spowodować trudności w realizacji tego zadania i osiągnięciu założonych wskaźników	Gmina Kosakowo		Wyjaśnienie. IZ RPO WP nie planuje realizacji nowych działań w ramach mechanizmu ZIT, oprócz tych, które zostały wskazane w w zatwierdzonym przez Komisję Europejską RPO WP 2014-2020. Wszystkie projekty objęte mechanizmem ZIT będą opisane w Strategii ZIT i będą przedmiotem uzgodnień między IZ RPO WP a Związkiem ZIT.
14.			str. 232 cz. ogólna jest: od negatywnego wyniku weryfikacji nie przysługuje liderowi/podmiotowi zgłaszającemu protest. – proszę o przewidzenie trybu odwoławczego	niniejszy zapis nie koresponduje z zasadą prawa do odwołania zgodnie z kpa, proszę o uwzględnienie.- zgodnie z zasadą odwołalności - kpa, przysługuje	Gmina Kosakowo	NIE	Uwaga nieuwzględniona. <i>Ustawa wdrożeniowa</i> nie przewiduje procedur odwoławczych w trybie pozakonkursowym.
15.			str. 187 cz. ogólna p. 4.3. jest: 4.3. obszary wiejskie w ramach rpo wp nie przewiduje się zastosowania instrumentu riks." czy niniejszy zapis wyczerpuje pozycję obszarów wiejskich? są one naszym zdaniem w tym dokumencie potraktowane marginalnie	obszary wiejskie są naszym zdaniem w tym dokumencie potraktowane marginalnie.	Gmina Kosakowo		Wyjaśnienie. RPO WP 2014-2020 nie przewiduje <i>Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność</i> (RLKS), niemniej jednak, gminy wiejskie, (potencjalni beneficjenci z terenów gmin wiejskich) mogą korzystać z każdej OP w ramach Programu, z zastrzeżeniem kryterium dopuszczalności- <i>Ukierunkowania terytorialnego</i> , gdzie preferowane są obszary wiejskie.
16.			cz. ogólna 6. wykaz stosowanych pojęć proszę o dodanie definicji: - wskaźnik produktu - wskaźnik rezultatu bezpośredniego	te znaczące pojęcia nie zostały ujęte w wykazie stosowanych pojęć, a należą do kluczowych w ramach realizacji programu	Gmina Kosakowo	TAK	Uwaga uwzględniona. W wykazie stosowanych pojęć dodano definicje: <i>wskaźnika produktu oraz wskaźnika rezultatu bezpośredniego</i> .
17.			Uwaga do załączników Kryteria wyboru projektów. Brak kryteriów wyboru projektów.	Brak określonych kryteriów wyboru projektu pozostawia beneficjenta w niewiedzy odnośnie co będzie ocenianie przy wyborze projektów.	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum		Wyjaśnienie. <i>Kryteria wyboru projektów</i> będą systematycznie uzupełniane niezwłocznie po zatwierdzeniu ich przez Komitet Monitorujący RPO WP 2014-2020.
18.			Uwaga do załączników Zasady wdrażania działań. Uzupełnienie.	Brak treści.	Przemysław Guzow Centrum Hewelianum		Wyjaśnienie. Załączniki, o których mowa w uwadze są w trakcie opracowania i będą systematycznie publikowane.
19.			6. Wykaz stosowanych pojęć "audyt energetyczny" "audyt energetyczny" oznacza systematyczną procedurę, której celem jest uzyskanie odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków, działalności lub instalacji przemysłowej bądź handlowej lub usługi prywatnej lub publicznej, określenie, w jaki sposób i w jakiej ilości możliwe jest uzyskanie opłacalnej oszczędności energii, oraz poinformowanie o wynikach;	za eed -2012/27/ue art.2.25: ogólniejsze pojęcie, bardziej elastyczne, audytor nie jest projektantem i vice versa – pomysły audytora nie zawsze są technicznie realizowalne, powinny być wytycznymi i brany pod uwagę, polskie przepisy są zmienne. alternatywnie wykreślić pozostawiając jedynie audyt efektywności energetycznej	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W <i>Wykazie stosowanych pojęć</i> w projekt SzOOP RPO WP znajduje się już definicja pojęcia "audyt energetyczny" (Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów).
20.			6. Wykaz stosowanych pojęć "audyt efektywności energetycznej" w przypadku przyjęcia uwagi 1. usunąć, w przeciwnym razie poszerzyć o zapis do (...) obiektu, budynku, urządzenia (...)	należy wykorzystywać, jedno kompleksowe narzędzie przy działaniach związanych z energią (efektywnością energet.)	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. W <i>Wykazie stosowanych pojęć</i> w projekt SzOOP RPO WP znajduje się już definicja pojęcia "audyt efektywności energetycznej" (Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej).
21.			6. Wykaz stosowanych pojęć "głęboka" termomodernizacja" należy zastąpić: głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku,	przy znacznych nakładach związanych z działaniem tego typu należy uwzględnić wszelkie inne bardziej ekonomicznie uzasadnione działania (modernizacja instalacji, wentylacji, napędów – silników czy oświetlenia. celem działań winno być mierzalne ograniczenie zużycia przy wdrożonym systemie zarządzania en. nie jedynie „teoretycznego” zapotrzebowania	Jan Twardowski	TAK	Uwaga uwzględniona. Do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> w projekcie SzOOP RPO WP dodano definicję pojęcia "głęboka modernizacja".

22.			<p>6. Wykaz stosowanych pojęć dodać: "głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku" to przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej wpływające istotnie na charakterystykę energetyczną budynku i uzyskanie oszczędności energii. jego przedmiotem może być: a) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie zużycia energii (końcowej) - dostarczanej do budynku, b) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje istotne i wymierne zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko c) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne. zawsze winno obejmować aktywne zarządzanie energią. w przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych, obowiązujące od roku 2021.</p>	<p>przepisy techniczno-budowlane to rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dz. u. nr 75, poz. 690, z późn. zm.), które systematycznie zaostrza rygory (można przyjąć wariantowe normy obowiązujące w roku składania wniosku + 3lata tj od 2018 roku,</p>	Jan Twardowski	TAK	<p>Uwaga uwzględniona. Do <i>Wykazu stosowanych pojęć</i> w projekcie SzOOP RPO WP dodano definicję pojęcia "<i>termomodernizacja</i>".</p>
23.			<p>6. Wykaz stosowanych pojęć dodać: poprawa efektywności energetycznej (pee) „poprawa efektywności energetycznej” oznacza zwiększenie efektywności energetycznej poprzez zmiany w zakresie technologii, zachowań i/lub warunków ekonomicznych;</p>	<p>w polsce pomijany jest aspekt zamiany zachowań, który również należy doceniać przy kompleksowym podejściu za ced -2012/27/ue art2.6 http://old.eu-lex.europa.eu/notice.do?mode=dbl&lng1=en,pl&lang=&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=691377:cs&page=1</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.</p>
24.			<p>6. Wykaz stosowanych pojęć dodać: przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej (pspee) przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej - działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, urządzeniu technicznym lub instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii;</p>	<p>ustawa o efektywności energetycznej z 15.014 2011 oraz projekt nowej ustawy o ce http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/226993/katalog/227033#227033</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.</p>
25.			<p>6. Wykaz stosowanych pojęć dodać: oszczędność energii oszczędność energii - ilość energii stanowiącą różnicę pomiędzy energią potencjalnie zużytą przez obiekt, (budynek) urządzenie techniczne lub instalację w danym okresie przed zrealizowaniem jednego lub kilku przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, a energią zużytą przez ten obiekt, (budynek) urządzenie techniczne lub instalację w takim samym okresie po zrealizowaniu tych przedsięwzięć i, (jeśli jest to celowe) po uwzględnieniu znormalizowanych warunków wpływających na zużycie energii;</p>	<p>ustawa o efektywności energetycznej z 15.014 2011 oraz projekt nowej ustawy o ce http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/226993/katalog/227033#227033 alternatywnie definicja ced -2012/27/ue art2.5.</p>	Jan Twardowski	NIE	<p>Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.</p>

26.			6. Wykaz stosowanych pojęć dodać : umowa o poprawę ce "umowa o poprawę efektywności energetycznej" oznacza umowę pomiędzy beneficjentem a dostawcą realizującym środek poprawy efektywności energetycznej, weryfikowaną i monitorowaną w trakcie całego okresu jej obowiązywania, zgodnie z którą inwestycje (roboty, dostawa lub usługa) w ten środek są splanowane w relacji do uzgodnionego w umowie poziomu poprawy efektywności energetycznej lub innego uzgodnionego kryterium (...) na przykład oszczędności finansowych;	art. 6.2 projektu nowej ustawy o ce http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/226993/katalog/227033#227033 wdrażający definicja cec -2012/27/ue art.2.27 http://old.eur-lex.europa.eu/notice.do?mode=dbl&lng1=en,pl&lang=&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=691377:cs&page=1	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.
27.			6. Wykaz stosowanych pojęć dodać : partnerstwo publiczno-prywatne przedmiotem partnerstwa publiczno - prywatnego jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym, umowy tego typu mogą być wykorzystywane w wieloletnich umowach o poprawę efektywności energetycznej.	za polską ustawą o partnerstwie publiczno-prywatnym, oraz z wyników i konkluzji prac projektu combines. www.combines-cc.eu identyfikującego dobre przykłady epc/ formuły esco	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.
28.			6. Wykaz stosowanych pojęć dodać : system zarządzania energią: system zarządzania energią - oznacza zbiór wzajemnie powiązanych lub wzajemnie oddziałujących elementów planu, który wyznacza cel w zakresie efektywności energetycznej oraz określa strategię osiągnięcia tego celu;	wdrożenie nie systematycznych działań oraz systemu zarządzania środowiskiem i energią przynosi wymierne oszczędności energii i będzie jednym z nowych środków epc w myśl projektu nuce (z pkt 8 uwag)	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.
29.			7. Wykaz dodać : ppp	propagowany przez miir (dep.dwp) sposób realizacji inwestycji	Jan Twardowski	NIE	Uwaga nieuwzględniona. IZ RPO WP nie widzi zasadności dodawania (przepisywania) do SzOOP RPO WP szczegółowych pojęć/definicji, które znajdują się w treści właściwych, ogólnie dostępnych, obowiązujących ustaw.
30.			8. Podstawowe zasady uzgodnić z zapisami na stronie 132 i p.2 (podano nr.8.4)	oczywisty błąd pisarski	Jan Twardowski		Wyjaśnienie. Po zmianach, które zostały dokonane na skutek zgłaszanych uwag podczas konsultacji publicznych projektu SzOOP RPO WP, uwaga dotycząca załącznika 8.6. uznana została jako niezasadna.